

การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในธุรกิจสถาบันการเงิน
ศึกษากรณี : คำร้องขอหรือคำสั่งขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลจากรัฐ

นายกิตติพงษ์ หารีเทศ

เอกัตศึกษานี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชากฎหมายการเงินและภาษีอากร
คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2562
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Personal Data Protection in Financial Institution :
The Study of Government Request

Mr. Kittipong Harited

An individual Research Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Law Program in Finance and Tax Laws

Faculty of Law Chulalongkorn University

Academic Year 2019

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อเอกัตศึกษา	การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในธุรกิจสถาบันการเงินศึกษากรณี : คำร้องขอหรือคำสั่งขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลจากรัฐ
นิสิต	นายกิตติพงศ์ ทหารเทศ
สาขาวิชา	กฎหมายการเงินและภาษีอากร
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผศ.ดร.ปิยะบุตรบุญธรรมเรือง

เอกัตศึกษาเล่มนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาถึงการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในธุรกิจสถาบันการเงินในกรณีที่หน่วยงานของรัฐมีคำร้องหรือคำสั่งขอเข้าถึงขอข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งกำลังประสบปัญหาอยู่ในหลายประการ ตลอดจนศึกษาถึงแนวคิด หลักการ และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเผยข้อมูลตามคำร้องขอหรือคำสั่งขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลจากหน่วยงานของรัฐ เพื่อนำมาวิเคราะห์และนำเสนอถึงมาตรการทางกฎหมายที่เหมาะสมสำหรับประเทศไทยต่อไป

จากการศึกษาระบุให้เห็นอย่างเป็นที่ประจักษ์ว่า การที่หน่วยงานของรัฐมีคำสั่งหรือคำร้องขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลจากธุรกิจสถาบันการเงินนั้น ยังมีความไม่ถูกต้องชัดเจนในการใช้อำนาจ ส่งผลให้สถาบันการเงินไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลได้โดยชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งแม้ในปัจจุบันประเทศไทยจะมีมาตรการทางกฎหมายหรือแนวทางปฏิบัติของสถาบันการเงินที่อาจปรับใช้กับปัญหาดังกล่าวได้อยู่บ้างก็ตาม แต่ก็ยังไม่ครอบคลุมถึงกรณีปัญหาต่างๆ ได้อย่างเพียงพอ ฉะนั้น หากประเทศไทยได้มีการกำหนดมาตรการทางกฎหมายเพื่อคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในกรณีดังกล่าวแล้ว ย่อมจะส่งผลให้ปัญหาการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลให้กับหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจกฎหมายถูกแก้ไขและเกิดความชัดเจนมากขึ้น

..... อาจารย์ที่ปรึกษา

( )

..... นิสิต

( )

กิตติกรรมประกาศ

เอกศศึกษาเล่มนี้สำเร็จลุล่วงลงได้เป็นอย่างดี อันเนื่องมาจากความอนุเคราะห์ของท่าน ผศ.ดร.ปิยะบุตร บุญอร่ามเรื่องซึ่งได้เมตตาและกรุณารับเป็นที่ปรึกษาเอกศศึกษา ตลอดจนได้ให้คำแนะนำ คอยรับฟังปัญหา พร้อมทั้งให้ความช่วยเหลือในการแก้ไขปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นแก่ผู้เขียนเป็นอย่างดียิ่งมาโดยตลอด จนทำให้เอกศศึกษาเล่มนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ ด้วยเหตุนี้ ผู้เขียนจึงขอถือโอกาสนี้กราบขอบพระคุณท่านอาจารย์เป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ยิ่งไปกว่านี้ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา พี่สาว ตลอดจนคุณตาคุณยาย อันเป็นบุคคลที่เคารพรักยิ่งของผู้เขียน ซึ่งได้มอบโอกาสในการศึกษาเล่าเรียนในครั้งนี้ เพื่อให้ นำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการประกอบวิชาชีพทางด้านกฎหมายต่อไปในอนาคต และได้มอบความรัก ความหวังใย ให้กำลังใจแก่ผู้เขียนมาโดยตลอด จนทำให้ผู้เขียนสามารถสำเร็จการศึกษาดังที่คาดหวังไว้ได้อีกทั้ง ผู้เขียนขอขอบพระคุณ พี่ๆ เพื่อนๆ เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง ผู้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงานทุกท่านซึ่งได้ให้ความช่วยเหลือต่างๆแก่ผู้เขียนมาเป็นอย่างดี

สุดท้ายนี้ ผู้เขียนหวังเป็นอย่างยิ่งว่า เอกศศึกษาเล่มนี้จักก่อให้เกิดประโยชน์แก่บุคคลโดยทั่วไปที่สนใจศึกษาเรื่องดังกล่าวไม่มากนักน้อย ทั้งนี้ หากเอกศศึกษาเล่มนี้ก่อให้เกิดคุณประโยชน์ประการใด ผู้เขียนขอยกความดีให้แก่บุคคลดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น แต่หากมีข้อผิดพลาดประการใดผู้เขียนขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว และขออภัยเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

กิตติพงษ์ หารีเทศ

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญรูปภาพ.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	2
1.3 ขอบเขตของการศึกษา.....	3
1.4 วิธีการศึกษา.....	3
1.5 สมมติฐาน.....	3
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
บทที่ 2 แนวคิด หลักการ และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเผยข้อมูลตามคำร้องขอหรือคำสั่งขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลจากหน่วยงานของรัฐ.....	5
2.1 ความทั่วไปเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลตามคำร้องขอหรือคำสั่งขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลจากหน่วยงานของรัฐ.....	5
2.1.1 ความหมายของข้อมูลส่วนบุคคล.....	5
2.1.2 ข้อมูลส่วนบุคคลที่หน่วยงานของรัฐร้องขอจากธุรกิจสถาบันการเงิน.....	6
2.1.3 หน่วยงานของรัฐที่มีคำร้องขอหรือคำสั่งขอข้อมูลส่วนบุคคลจากธุรกิจสถาบันการเงิน.....	7
2.2 หลักการเปิดเผยข้อมูลตามคำร้องขอหรือคำสั่งขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลจากหน่วยงานของรัฐ.....	8
2.2.1 หลักปฏิบัติทั่วไปของธุรกิจสถาบันการเงิน.....	8
2.2.2 แนวปฏิบัติกรณีมีคำร้องขอหรือคำสั่งขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลจากรัฐ (Government Request).....	9
2.2.3 หลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเผยข้อมูลตามคำร้องขอหรือคำสั่งขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลจากรัฐ.....	13
2.2.3.1 ฐานภารกิจของรัฐ (Public Task).....	14
2.2.3.2 ฐานหน้าที่ตามกฎหมาย (legal obligation).....	16

บทที่ 3 กรณีศึกษาการเปิดเผยข้อมูลตามคำร้องขอหรือคำสั่งขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลจากรัฐ

ของธนาคารกรุงไทย สำนักงานใหญ่.....	18
3.1 กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม.....	18
3.2 ตำรวจ.....	20
3.3 สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัด.....	21
3.4 สำนักงานเทศบาล.....	22
3.5 จังหวัด.....	23
3.6 กรมป่าไม้.....	24
3.7 สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ.....	24
3.8 กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช.....	25
3.9 สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.....	26
3.10 กระทรวงพลังงาน.....	28
3.11 ศาล.....	29
3.12 สำนักงาน ป.ป.ช.....	30
3.13 สถานีตำรวจนครบาล/สถานีตำรวจภูธร.....	31
3.14 สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัด.....	32
3.15 กองบังคับการตำรวจจราจร.....	33
3.16 ศูนย์ปฏิบัติการสำนักงานตำรวจแห่งชาติส่วนหน้า.....	34
3.17 องค์การบริหารส่วนตำบล.....	35
3.18 กรมสอบสวนคดีพิเศษ.....	36
3.19 กรมการขนส่งทางบก.....	37
3.20 กองบังคับการปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี.....	38
3.21 สำนักงานเขต.....	39
3.22 สำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัด.....	40
3.23 กรมสรรพสามิต.....	41
3.24 องค์การบริหารส่วนจังหวัด.....	42
3.25 กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม.....	43
3.26 สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.....	44
3.27 กองทัพบก.....	45
3.28 การไฟฟ้า.....	46
3.29 สำนักงานตลาด.....	47
3.30 สำนักงานการจราจรและขนส่ง.....	48
3.31 สำนักงานสหกรณ์จังหวัด.....	49

3.32 กระทรวงการต่างประเทศ.....	50
3.33 การประปา.....	51
3.34 กองบัญชาการกองทัพไทย.....	52
3.35 กระทรวงพาณิชย์.....	53
3.36 กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข.....	54
3.37 สำนักกิจการคดี ศาลยุติธรรม.....	55
3.38 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด.....	56
3.39 สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์.....	57
3.40 สำนักงานส่งกำลังบำรุง.....	58
3.41 สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด.....	59

บทที่ 4 วิเคราะห์ปัญหาการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของธนาคารกรุงไทย สำนักงานใหญ่ ให้กับหน่วยงานของรัฐ.....	61
---	----

4.1 วิเคราะห์ปัญหาการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของธนาคารกรุงไทย สำนักงานใหญ่ ให้กับหน่วยงานของรัฐ.....	68
4.1.1 กลุ่มปัญหาการใช้อำนาจตามมาตรการบังคับทางปกครอง.....	68
4.1.1.1 การใช้อำนาจตามมาตรา 57 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทาง ปกครอง พ.ศ.2539.....	68
4.1.1.2 การใช้อำนาจตามระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติว่าด้วยการยึดหรืออายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินตามมาตรา 57 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติ ราชการทางปกครอง พ.ศ.2539 พ.ศ.2551	70
4.1.1.3 การใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539	71
4.1.1.4 สรุปประเด็นของกลุ่มปัญหาการใช้อำนาจตามมาตรการบังคับทางปกครอง.....	72
4.1.2 กลุ่มปัญหาการใช้อำนาจอย่างไม่เฉพาะเจาะจง.....	75
4.1.2.1 ศาล.....	75
4.1.2.2 สำนักงาน ป.ป.ช.....	78
4.1.2.3 สถานีตำรวจนครบาล/สถานีตำรวจภูธร.....	80
4.1.2.4 สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัด.....	81
4.1.2.5 กองบังคับการตำรวจจราจร.....	82
4.1.2.6 ศูนย์ปฏิบัติการสำนักงานตำรวจแห่งชาติส่วนหน้า.....	83
4.1.2.7 องค์การบริหารส่วนตำบล.....	84

4.1.2.8	กรมสอบสวนคดีพิเศษ.....	85
4.1.2.9	กรมการขนส่งทางบก.....	86
4.1.2.10	กองบังคับการปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี.....	86
4.1.2.11	สำนักงานเขต.....	87
4.1.3	กลุ่มปัญหาการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษา.....	88
4.1.3.1	การใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษา.....	89
4.1.3.2	สรุปประเด็นของกลุ่มปัญหาการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษา.....	94
บทที่ 5	บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	99
5.1	บทสรุป.....	99
5.2	ข้อเสนอแนะ.....	100
บรรณานุกรม	.....	101
ประวัติผู้เขียน	.....	103

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 การจัดกลุ่มปัญหาการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของธนาคารกรุงไทยสำนักงานใหญ่ ให้กับหน่วยงานของรัฐ.....	61
---	----

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1 กราฟสรุปจำนวนเรื่องของหน่วยงานที่มีคำร้องขอหรือคำสั่งมายังธนาคารกรุงไทย สำนักงานใหญ่.....	60
ภาพที่ 2 กราฟสรุปจำนวนเรื่องทั้งหมดตามกลุ่มปัญหาการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของธนาคารกรุงไทย สำนักงานใหญ่ ให้กับหน่วยงานของรัฐ.....	67
ภาพที่ 3 กราฟสรุปจำนวนเรื่องของกลุ่มปัญหาการใช้อำนาจตามมาตรการบังคับทางปกครอง.....	75
ภาพที่ 4 กราฟสรุปจำนวนเรื่องรายหน่วยงานของกลุ่มปัญหาการใช้อำนาจอย่างไม่เฉพาะเจาะจง.....	88
ภาพที่ 5 กราฟสรุปจำนวนเรื่องรายหน่วยงานของกลุ่มปัญหาการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษา.....	98

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยมีหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจตามกฎหมายเป็นจำนวนมาก เช่น ตำรวจ ศาล อัยการ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ กรมสอบสวนคดีพิเศษ กรมสรรพากร สำนักงานประกันสังคม สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ฯลฯ โดยหน่วยงานเหล่านี้มีอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย เช่น สืบสวนสอบสวน รวบรวมพยานหลักฐาน ตลอดจนแสวงหาข้อเท็จจริงต่างๆ เพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของตน ดังนั้น กฎหมายจึงให้อำนาจในการเรียกพยานหลักฐานหรือข้อมูลต่างๆ จากหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานเอกชนที่ครอบครองพยานหลักฐานหรือข้อมูลนั้นๆ ได้ ทั้งนี้ ก็เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ เช่น ตำรวจมีอำนาจขอข้อมูลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา¹, กรมสรรพากรมีอำนาจขอข้อมูลตามประมวลรัษฎากร², กรมสอบสวนคดีพิเศษ มีอำนาจขอข้อมูลตามพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.2547³, สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด มีอำนาจขอข้อมูลตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2519⁴ เป็นต้น โดยหน่วยงานที่กล่าวมานั้น จะมีคำร้องขอเป็นหนังสือถึงสถาบันการเงินที่ครอบครองข้อมูลของผู้ใช้บริการให้เปิดเผยข้อมูลที่ต้องการทราบซึ่งพบว่าการขอข้อมูลเป็นจำนวนมาก และที่สำคัญมีการใช้อำนาจอย่างไม่เฉพาะเจาะจง บางหน่วยงานไม่สามารถระบุอำนาจตามกฎหมายของตนได้ หรือมีการใช้อำนาจผิดช่องทางในการร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลจากสถาบันการเงิน

ธุรกิจสถาบันการเงินได้รับข้อมูลส่วนบุคคลจากผู้ใช้บริการเป็นจำนวนมากจากการทำธุรกรรมทางการเงินต่างๆ ของผู้ใช้บริการ เช่น ข้อมูลคำขอเปิดบัญชี ข้อมูลรายการเคลื่อนไหวทางบัญชี ข้อมูลยอดเงินคงเหลือในบัญชี ข้อมูลการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ข้อมูลหมายเลขโทรศัพท์ของเจ้าของบัญชี ข้อมูลที่อยู่ของเจ้าของบัญชี เป็นต้น ซึ่งข้อมูลเหล่านี้มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ

การเปิดเผยข้อมูลผู้ใช้บริการของธุรกิจสถาบันการเงิน โดยหลักแล้วจะเปิดเผยมิได้เว้นแต่ จะได้รับความยินยอมของผู้ใช้บริการให้เปิดเผย หรือเป็นการเปิดเผยต่อหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจตามกฎหมาย ซึ่งเป็นการเปิดเผยตามกฎหมายโดยมิต้องได้รับความยินยอมจากผู้บริการจะเห็นได้ว่าผู้ใช้บริการจะไม่อาจทราบได้เลยว่าข้อมูลส่วนบุคคลของตนที่ธุรกิจสถาบันการเงินเปิดเผยให้กับหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจตาม

¹ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พ.ศ.2477 มาตรา 132(3)

² ประมวลรัษฎากร มาตรา 12 ตี

³ พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.2547 มาตรา 24(3)

⁴ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ.2519 มาตรา 14(7)

กฎหมายนั้นเป็นข้อมูลอะไรบ้างหรือเปิดเผยให้กับหน่วยงานใดบ้าง เพราะหากมีการนำไปใช้นอกเหนือจากอำนาจหน้าที่ของตน อาจเข้าข่ายเป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของผู้ใช้บริการ ซึ่งปัจจุบันได้มีเพียงพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงินพ.ศ.2551ที่กำหนดบทลงโทษกรณีที่มีอำนาจในการจัดการหรือพนักงานล่วงรู้หรือได้มาซึ่งความลับของสถาบันการเงินและเปิดเผยความลับนั้นในประการที่น่าจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่นหรือประชาชน⁵

แต่อย่างไรก็ตามสหภาพยุโรปได้มีการออกกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อมากำกับดูแลการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของพลเมืองสหภาพยุโรป คือ “มาตรการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล” (General Data Protection Regulation หรือ GDPR) ซึ่งเกิดขึ้นเพื่อคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ใช้บริการที่เป็นพลเมืองสหภาพยุโรปให้ได้รับความเป็นธรรม และปัจจุบันคณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้จัดทำแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลขึ้นเพื่อรองรับการมีผลบังคับใช้ของมาตรการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของสหภาพยุโรปโดยมีแนวปฏิบัติกรณีมีคำร้องขอหรือคำสั่งเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลจากรัฐ (Government Request) กำหนดขั้นตอนในการพิจารณาดำเนินการเมื่อมีคำร้องขอหรือคำสั่งจากรัฐเพื่อเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล เช่น ขั้นตอนการพิจารณาคำร้องขอ/คำสั่ง โดยระบุหน่วยงาน/องค์กรของรัฐ/เจ้าหน้าที่ผู้ร้องขอ ขั้นตอนตรวจสอบอำนาจของผู้ร้องขอว่ามีอำนาจตามกฎหมายหรือไม่และมีข้อยกเว้นอย่างไรขั้นตอนพิจารณาความถูกต้องแท้จริงของเอกสาร⁶

ดังนั้น เอกัตศึกษาเล่มนี้ จึงมุ่งประสงค์ที่จะศึกษาถึงปัญหาการใช้อำนาจตามกฎหมายของรัฐในการร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลจากสถาบันการเงิน โดยจัดกลุ่มปัญหาเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มการใช้อำนาจตามมาตรการบังคับทางปกครอง กลุ่มการใช้อำนาจตามกฎหมายที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ และกลุ่มการใช้อำนาจในฐานะที่รัฐเป็นเจ้าของนี้ตามคำพิพากษา เพื่อนำมากำหนดแนวทางในการกำหนดมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับปัญหาการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในธุรกิจสถาบันการเงิน กรณีคำร้องขอหรือคำสั่งเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลจากรัฐ

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1.2.1 เพื่อศึกษาแนวทางปฏิบัติของธุรกิจสถาบันการเงินเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลให้กับหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจตามกฎหมาย

1.2.2 เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาการใช้อำนาจตามกฎหมายของรัฐในการร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลจากสถาบันการเงิน

1.2.3 เพื่อค้นหาและกำหนดมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในธุรกิจสถาบันการเงิน กรณีคำร้องขอหรือคำสั่งเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลจากรัฐ

⁵ พระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ.2551 มาตรา 155

⁶ ปิยะบุตร บุญอร่ามเรือง, พีรพัฒน์ โชคสุวัฒน์สกุล, ปิติ เอี่ยมจากรูญลาภ, ชวิน อุ่นภัทร และฐิติรัตน์ ทิพย์สัมฤทธิ์กุล. “Thailand Data Protection Guidelines 2.0 : แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล” (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2562)

1.3 ขอบเขตของการศึกษา

รายงานฉบับนี้จะศึกษาถึงวิธีปฏิบัติของธุรกิจสถาบันการเงินเมื่อได้รับ คำร้องขอหรือคำสั่งจากหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจตามกฎหมายให้เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ใช้บริการ จัดกลุ่มปัญหาและวิเคราะห์การใช้อำนาจตามกฎหมายของรัฐ ศึกษามาตรการกฎหมายไทยที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในกรณีดังกล่าว ตลอดจนศึกษามาตรการกฎหมายของสหภาพยุโรปเพื่อพิจารณาหาแนวทางที่เหมาะสมต่อไป

1.4 วิธีการศึกษา

การศึกษานี้เป็นแบบการศึกษาวิจัยเอกสารโดยศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากบทบัญญัติของกฎหมาย ตำราทางวิชาการ และเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง คำสั่งหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจตามกฎหมายที่ขอข้อมูลส่วนบุคคลมายังธุรกิจสถาบันการเงิน เช่น คำสั่งเรียกพยานเอกสาร/หลักฐาน คำสั่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ฯลฯ โดยมีได้นำข้อมูลของบุคคลใดมาเปิดเผย เพียงแต่นำมาวิเคราะห์ว่ามีหน่วยงานใดขอมาบ้างใช้อำนาจตามกฎหมายใด ตลอดจนข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต และการขอคำปรึกษาและความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาพิจารณาหาแนวทางที่เหมาะสมในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลต่อไป

1.5 สมมติฐาน

การเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลที่อยู่ในครอบครองของธุรกิจสถาบันการเงินให้กับหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจตามกฎหมายยังไม่มีมาตรฐานในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ส่งผลให้เจ้าของข้อมูลไม่ได้รับความเป็นธรรม โดยจะแสดงให้เห็นว่าการขอข้อมูลมากเกินไป และความจำเป็น และในคำขอของหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจตามกฎหมาย มีความไม่ถูกต้องชัดเจนในการใช้อำนาจ

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 เพื่อทำความเข้าใจและได้ทราบถึงวิธีปฏิบัติของธุรกิจสถาบันการเงินเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลของผู้ใช้บริการให้กับหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจตามกฎหมาย

1.6.2 เพื่อทำความเข้าใจหลักการสำคัญของกฎหมายไทยและกฎหมายสหภาพยุโรปที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ใช้บริการในธุรกิจสถาบันการเงินให้กับหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจตามกฎหมาย

1.6.3 ทำให้ทราบถึงปัญหาที่เกิดขึ้นจากการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ใช้บริการในธุรกิจสถาบันการเงินให้กับหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจตามกฎหมาย

1.6.4 เพื่อให้ทราบถึงแนวทางในการกำหนดมาตรการทางกฎหมายที่เหมาะสมเพื่อคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในธุรกิจสถาบันการเงิน

1.6.5 เพื่อศึกษาอำนาจตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการร้องขอหรือการขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ใช้บริการในธุรกิจสถาบันการเงิน

1.6.6 เพื่อศึกษาถึงความจำเป็นและความสำคัญของการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ใช้บริการในธุรกิจสถาบันการเงิน

1.6.7 เพื่อประโยชน์ในการกำหนดแนวทางปฏิบัติของธุรกิจสถาบันการเงินในการเปิดเผยข้อมูลของผู้ใช้บริการให้กับหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจตามกฎหมายให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน

บทที่ 2

แนวคิด หลักการ และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเผยข้อมูลตามคำร้องขอหรือคำสั่งขอเข้าถึง ข้อมูลส่วนบุคคลจากหน่วยงานของรัฐ

ปัจจุบันแนวคิดการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลมีความสำคัญอย่างมาก และทุกประเทศทั่วโลกให้ความสำคัญและมีความพยายามที่จะยกระดับมาตรฐานการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลให้เป็นที่ยอมรับ หลายประเทศมีการออกกฎหมายเพื่อคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล และประเด็นสำคัญเรื่องหนึ่งก็คือ การเปิดเผยข้อมูลของสถาบันการเงินตามคำร้องขอหรือคำสั่งขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลจากหน่วยงานของรัฐ ซึ่งสถาบันการเงินจะต้องเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลอย่างถูกต้องตามกฎหมาย เพื่อเป็นการรับผิดชอบต่อเจ้าของข้อมูล และไม่ให้เกิดการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล

ดังนั้น บทที่ 2 ว่าด้วยแนวคิด หลักการ และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเผยข้อมูลตามคำร้องขอหรือคำสั่งขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลจากหน่วยงานของรัฐ จึงมุ่งเน้นที่จะอธิบายความทั่วไป ซึ่งเกี่ยวข้องกับการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าว โดยมีเนื้อหาที่สำคัญต่อการพิจารณาถึงความเข้าใจในปัญหาการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าว ประกอบด้วย ความหมายของการเปิดเผยข้อมูลตามคำร้องขอหรือคำสั่งขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลจากหน่วยงานของรัฐ เพื่อแสดงให้เห็นถึงบทนิยามต่างๆ ตลอดจนเข้าใจถึงเหตุและผลที่จะต้องมีการเปิดเผยข้อมูลในกรณีดังกล่าว และสมควรที่จะต้องศึกษาถึงหลักการเปิดเผยข้อมูลตามคำร้องขอหรือคำสั่งขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลจากหน่วยงานของรัฐว่ามีหลักการปฏิบัติที่อย่างไร

2.1 ความทั่วไปเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลตามคำร้องขอหรือคำสั่งขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลจากหน่วยงานของรัฐ

2.1.1 ความหมายของข้อมูลส่วนบุคคล

เมื่อพิจารณาถึง คำว่า “ข้อมูลส่วนบุคคล” ความหมายของข้อมูลส่วนบุคคลในประเทศไทยนั้นค่อนข้างกว้าง แต่กล่าวโดยสรุปก็เป็นข้อมูลที่บ่งบอกถึงเรื่องส่วนตัวของบุคคลนั้นๆ ที่รัฐและบุคคลทั่วไปต้องเคารพในสิทธิส่วนบุคคลและห้ามแทรกแซงในความเป็นส่วนตัว ดังจะเห็นได้จากความหมายในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารราชการ พ.ศ.2540 และพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ.2562 ดังนี้

“ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล” หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของบุคคล เช่น การศึกษา ฐานะการเงิน ประวัติสุขภาพ ประวัติอาชญากรรม หรือประวัติการทำงาน บรรดาที่มีชื่อของผู้นั้น หรือมีเลขหมาย รหัส หรือสิ่งบอกลักษณะอื่นที่ทำให้รู้ตัวผู้หนึ่งได้เช่น ลายพิมพ์นิ้วมือ แผ่นบันทึกลักษณะเสียงของคนหรือรูปถ่าย และให้หมายความรวมถึงข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของผู้ที่ถึงแก่กรรมแล้วด้วย⁷

⁷ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารราชการ พ.ศ. 2540 มาตรา 4

“ข้อมูลส่วนบุคคล” หมายความว่า ข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลซึ่งทำให้สามารถระบุตัวบุคคลนั้น ไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อม แต่ไม่รวมถึงข้อมูลของผู้ถึงแก่กรรมโดยเฉพาะ⁸

2.1.2 ข้อมูลส่วนบุคคลที่หน่วยงานของรัฐร้องขอจากธุรกิจสถาบันการเงิน

ข้อมูลส่วนบุคคลที่อยู่ในครอบครองของธุรกิจสถาบันการเงิน จะเป็นข้อมูลที่บุคคลไม่ว่าจะเป็นบุคคลธรรมดา หรือนิติบุคคล ดำเนินการทำธุรกรรมทางการเงินกับสถาบันการเงิน และได้ให้ข้อมูลไว้กับสถาบันการเงิน หรืออาจเป็นข้อมูลที่เกิดขึ้นภายหลังจากการทำธุรกรรมทางการเงินแล้ว โดยจากการรวบรวมประเภทของข้อมูลจากคำร้องขอหรือคำสั่งขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลจากหน่วยงานของรัฐที่มีมายังธนาคารกรุงไทย สำนักงานใหญ่ พบว่ามีข้อมูลดังต่อไปนี้⁹

1. หมายเลขบัญชีเงินฝาก
2. ชื่อบัญชีเงินฝาก
3. ประเภทของบัญชีเงินฝาก
4. สาขาของบัญชีเงินฝาก
5. ยอดเงินคงเหลือในบัญชีเงินฝาก
6. รายการเคลื่อนไหวทางบัญชีเงินฝาก
7. ข้อมูลเช็ค
8. ใบฝากเงิน/ใบถอนเงิน
9. ข้อมูลการทำธุรกรรมทางการเงินผ่านระบบ Internet Banking
10. หมายเลขโทรศัพท์เจ้าของบัญชีเงินฝาก
11. ที่อยู่เจ้าของบัญชีเงินฝาก
12. บัตรกดเงินอัตโนมัติ ATM
13. ข้อมูลตู้กดเงินอัตโนมัติ ATM
14. บัตรเครดิต/บัตรเสริม
15. สัญญาจ้าง
16. สัญญาค้ำประกัน
17. สัญญากู้ยืมเงิน
18. โฉนดที่ดิน
19. รายชื่อผู้มีอำนาจสั่งจ่ายเงินจากบัญชีเงินฝาก
20. เงื่อนไขการเบิกจ่ายเงินจากบัญชีเงินฝาก
21. สำเนาทะเบียนบ้านของเจ้าของบัญชีเงินฝาก
22. สำเนาบัตรประชาชนของเจ้าของบัญชีเงินฝาก

⁸ พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ.2562 มาตรา 6

⁹ รวบรวมจากคำร้องขอหรือคำสั่งขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลจากรัฐที่มีมายังธนาคารกรุงไทย สำนักงานใหญ่

23. ข้อมูลการอายัดบัญชีตามกฎหมาย

24. การเช่าตู้നിรัภัย

2.1.3 หน่วยงานของรัฐที่มีคำร้องขอหรือคำสั่งขอข้อมูลส่วนบุคคลจากธุรกิจสถาบันการเงิน

ปัจจุบันมีหน่วยงานของรัฐเกิดขึ้นตามกฎหมายต่างๆมากมายในประเทศไทย ทั้งนี้ก็เพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของตน เพื่อประโยชน์ของประเทศและประโยชน์ของประชาชนส่วนรวม เช่น กรมสรรพากรตั้งขึ้นเพื่อจัดเก็บภาษีจากประชาชนและนำมาใช้ในการพัฒนาประเทศ และหากมีการหลบเลี่ยงภาษี กรมสรรพากรก็จำเป็นต้องใช้อำนาจตามประมวลรัษฎากร เพื่อบังคับให้ผู้ค้างภาษีนั้นชำระภาษี กระบวนการตรงนี้ กรมสรรพากรจำเป็นต้องตรวจสอบการมีทรัพย์สินต่างๆของผู้ค้างภาษี กรมสรรพากรจะมีคำสั่งโดยอาศัยอำนาจตามประมวลรัษฎากรขอข้อมูลการมีบัญชีเงินฝากของผู้ค้างภาษีมายังสถาบันการเงินเป็นต้น ซึ่งจากการรวบรวมคำร้องขอหรือคำสั่งขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลจากหน่วยงานของรัฐที่มีมายังธนาคารกรุงไทย สำนักงานใหญ่ พบว่ามีหน่วยงานของรัฐดังต่อไปนี้¹⁰

1. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
2. สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน
3. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
4. กรมสอบสวนคดีพิเศษ
5. กรมสรรพากร
6. สำนักงานประกันสังคม
7. สำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมาย
8. สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค
9. สถานีตำรวจนครบาล/สถานีตำรวจภูธร
10. ศาล
11. สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์
12. สำนักงานสรรพสามิต
13. สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ
14. กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
15. สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัด
16. สำนักงานเทศบาล
17. จังหวัด
18. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

¹⁰ อ้างแล้ว

19. สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ
20. กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
21. กรมป่าไม้
22. กระทรวงพลังงาน
23. กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
24. กองบังคับการตำรวจจราจร
25. ศูนย์ปฏิบัติการสำนักงานตำรวจแห่งชาติส่วนหน้า
26. องค์การบริหารส่วนตำบล
27. กองบังคับการปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี
28. สำนักงานเขต

2.2 หลักการเปิดเผยข้อมูลตามคำร้องขอหรือคำสั่งขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลจากหน่วยงานของรัฐ

2.2.1 หลักปฏิบัติทั่วไปของธุรกิจสถาบันการเงิน¹¹

เมื่อสถาบันการเงินได้รับคำร้องขอหรือคำสั่งขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลจากหน่วยงานของรัฐ สถาบันการเงินจะพิจารณาคำร้องหรือคำสั่งว่ามีการระบุอำนาจตามกฎหมายลงในคำร้องหรือคำสั่งหรือไม่ และอำนาจที่หน่วยงานของรัฐระบุนั้นเป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายอย่างถูกต้องหรือไม่ ถ้าถูกต้องสถาบันการเงินจะเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลตามที่ร้องขอเป็นลายลักษณ์อักษรเท่านั้น

แต่หากหน่วยงานของรัฐไม่ระบุอำนาจตามกฎหมายลงในคำร้องหรือคำสั่ง หรือใช้อำนาจตามกฎหมายโดยไม่ถูกต้องชัดเจน สถาบันการเงินจะมีหนังสือตอบปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลโดยให้เหตุผลว่า

“สถาบันการเงินไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลตามที่ร้องขอได้ เว้นแต่จะได้รับความยินยอมจากผู้เป็นเจ้าของข้อมูลก่อนหรือเป็นการเปิดเผยข้อมูลแก่หน่วยงานผู้มีอำนาจตามกฎหมาย ประกอบกับได้มีพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ.2551 บัญญัติความรับผิด กรณีที่พนักงานของสถาบันการเงินได้เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลโดยไม่ได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลให้ต้องรับโทษทางอาญาด้วย หากฝ่าฝืนสถาบันการเงินอาจถูกเจ้าของข้อมูลร้องเรียนต่อธนาคารแห่งประเทศไทยหรือถูกฟ้องร้องดำเนินคดีได้”

จะเห็นได้ว่าหากพนักงานของสถาบันการเงินได้เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลให้กับหน่วยงานของรัฐโดยมิชอบด้วยกฎหมายก็จะมีผลมีความรับผิด เนื่องจากพนักงานสถาบันการเงินเป็นผู้ล่วงรู้หรือได้มาซึ่งความลับของสถาบันการเงินโดยเหตุที่เป็นผู้มีอำนาจในการจัดการหรือเป็นพนักงาน และเปิดเผยความลับนั้นในประการที่น่าจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่นหรือประชาชน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ¹²

¹¹ อ้างอิงจากแนวทางปฏิบัติในการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลให้กับหน่วยงานรัฐของธนาคารกรุงไทย สำนักงานใหญ่

¹² พระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ.2551 มาตรา 155

2.2.2 แนวปฏิบัติกรณีมีคำร้องขอหรือคำสั่งขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลจากรัฐ (Government Request)¹³

ปัจจุบันสหภาพยุโรปได้ออกกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อกำกับดูแลการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของพลเมืองสหภาพยุโรป คือ “มาตรการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล” (General Data Protection Regulation หรือ GDPR) ซึ่งเกิดขึ้นเพื่อคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ใช้บริการที่เป็นพลเมืองสหภาพยุโรปให้ได้รับความเป็นธรรม และปัจจุบันคณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้จัดทำแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลขึ้นเพื่อรองรับการมีผลบังคับใช้ของมาตรการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของสหภาพยุโรปโดยมีแนวปฏิบัติกรณีมีคำร้องขอหรือคำสั่งขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลจากรัฐ (Government Request) กำหนดขั้นตอนในการพิจารณาดำเนินการเมื่อมีคำร้องขอหรือคำสั่งจากรัฐเพื่อเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลไว้ดังนี้

1. กรณีนี้เป็นกรณีที่หน่วยงานรัฐหรือองค์กรผู้ถืออำนาจรัฐมีคำร้องขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลเท่านั้น ไม่รวมไปถึงกรณีที่ผู้ควบคุมข้อมูลหรือผู้ประมวลผลข้อมูลมีหน้าที่ตามกฎหมายอยู่แล้วในการรายงานหรือส่งข้อมูลให้แก่ผู้กำกับดูแลตามปกติ เช่น การรายงานธุรกรรมที่ต้องสงสัยตามกฎหมายฟอกเงิน กรณีนี้แม้ไม่มีการร้องขอก็เป็นหน้าที่ตามกฎหมายที่จะต้องทำอยู่แล้ว เป็นต้น กรณีเช่นนี้ เมื่อกฎหมายกำหนดให้ต้องทำจึงเป็นฐานในการประมวลผลที่ชอบแล้วเพราะเป็นหน้าที่ตามกฎหมาย (Legal Obligation)
2. ผู้ควบคุมข้อมูลมีหน้าที่ให้หน่วยงานของรัฐ/รัฐบาลเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลได้เฉพาะเมื่อรัฐมีอำนาจตามกฎหมายเท่านั้น หากรัฐไม่มีอำนาจตามกฎหมาย ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลจะต้องไม่ให้รัฐเข้าถึงหรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล มิเช่นนั้นผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลจะมีความรับผิดตามกฎหมายจากการให้รัฐเข้าถึงหรือเปิดเผยข้อมูลให้รัฐโดยไม่มีหน้าที่ตามกฎหมาย¹⁴
3. ผู้ประมวลผลข้อมูลให้หน่วยงานของรัฐ/รัฐบาลเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลได้เฉพาะเมื่อรัฐมีอำนาจตามกฎหมายเท่านั้น ในขณะที่เดียวกันตนก็มีความผูกพันกับผู้ควบคุมข้อมูลตามสัญญาว่าจะไม่ให้เข้าถึงหรือเปิดเผยข้อมูลแก่บุคคลอื่น หากรัฐไม่มีอำนาจตามกฎหมาย ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลจะต้องไม่ให้รัฐเข้าถึงหรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล มิเช่นนั้นผู้ประมวลผลข้อมูลอาจมีความรับผิดตามกฎหมาย¹⁵ และความรับผิดทางสัญญาต่อผู้ควบคุมข้อมูลหากให้รัฐเข้าถึงข้อมูลหรือเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวให้รัฐอีกด้วย

¹³ เรื่องเดียวกัน, หน้า 184-188

¹⁴ การเปิดเผยข้อมูลโดยไม่ได้รับความยินยอมโดยปราศจากข้อยกเว้นอื่นตามกฎหมายย่อมเป็นการฝ่าฝืน พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ.2562 กรณีข้อมูลทั่วไปมีโทษปรับทางปกครองไม่เกิน 3 ล้านบาท (มาตรา 83) ส่วนกรณีข้อมูลอ่อนไหวมีโทษปรับทางปกครองไม่เกิน 5 ล้านบาท

¹⁵ ผู้ควบคุมที่เปิดเผยข้อมูลไปโดยไม่ขออนุญาตมีระวางโทษปรับทางปกครองตาม พระราชบัญญัติ คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 โดยในกรณีเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลทั่วไปมีระวางโทษปรับไม่เกิน 3 ล้าน (มาตรา 86) ถ้าเป็นกรณีข้อมูลอ่อนไหวมีระวางโทษปรับทางปกครองไม่เกิน 5 ล้านบาท (มาตรา 87)

4. ขั้นตอนในการพิจารณาดำเนินการเมื่อมีคำร้องขอหรือคำสั่งจากรัฐเพื่อเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล

พิจารณาคำร้องขอ/คำสั่ง โดยระบุหน่วยงาน/องค์กรของรัฐ/เจ้าหน้าที่ ผู้ร้องขอ

เจ้าหน้าที่และต้นสังกัด

วันที่ได้รับคำร้องขอ

ข้อมูลส่วนบุคคลที่ต้องการเข้าถึงหรือให้เปิดเผย

ตรวจสอบอำนาจของผู้ร้องขอว่ามีอำนาจตามกฎหมายหรือไม่และมีข้อยกเว้นอย่างไร

เจ้าหน้าที่ไม่มีเอกสารมาแสดง

เจ้าหน้าที่มีเอกสารมาแสดง

หมายศาล/คำสั่งศาล

อื่นๆ .....

พิจารณาความถูกต้องแท้จริงของเอกสาร (ถ้ามี)

กรณีหมายศาล/คำสั่งศาล ให้ดำเนินการตามคำร้องขอ

กรณีเอกสารอื่นๆ ให้ตรวจสอบเป็นพิเศษ โดยพิจารณาถึงสถานะของผู้ร้องขอ อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ที่จะเข้าถึงข้อมูล และแหล่งอ้างอิงที่มาของอำนาจตามกฎหมายซึ่งต้องเป็นอำนาจเฉพาะ มิใช่อำนาจสืบสวนสอบสวนเป็นการทั่วไปหรืออำนาจที่บัญญัติไว้กว้างๆ ทำนองว่ามีอำนาจหน้าที่อื่นใดเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่บรรลุวัตถุประสงค์ (เช่น พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 มาตรา 18(2) เรียกข้อมูลจราจรคอมพิวเตอร์ เป็นต้น) หากพิจารณาแล้วมีความน่าเชื่อถือและเห็นว่ามีความจำเป็นต้องเข้าถึงข้อมูลจริง ให้ดำเนินการตามคำร้องขอ

กรณีไม่มีเอกสารหรือมีข้อสงสัยเกี่ยวกับเอกสาร¹⁶ ให้ไม่ดำเนินการตามคำร้องขอจนกว่าจะพิสูจน์ได้ว่าเจ้าหน้าที่มีอำนาจตามกฎหมายจริงหรือมีข้อยกเว้นตามกฎหมายประการอื่นที่จะทำให้เข้าถึงหรือเปิดเผยข้อมูลได้ (เช่น เปิดเผยเพื่อประโยชน์สำคัญของเจ้าของข้อมูล (Vital Interest) เป็นต้น)

ดำเนินการ¹⁷   ไม่ดำเนินการตามคำร้องขอ

เก็บบันทึกเกี่ยวกับการร้องขอและกระบวนการดำเนินการ/ไม่ดำเนินการตามคำร้องขอทั้งหมด ตั้งแต่ต้นจนสิ้นสุดกระบวนการ

5. การที่กิจกรรมบางประเภทได้รับยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ.2562 มาตรา 4 นั้น ท่านยังคงมีหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ เนื่องจากกิจกรรมของหน่วยงานรัฐเท่านั้นที่ได้รับยกเว้น ท่านในฐานะเอกชน องค์กรธุรกิจ หรือองค์กรในรูปแบบอื่นใด ไม่ได้รับยกเว้นไปด้วยตามมาตรา 4 การที่ท่านจะเปิดเผยให้หน่วยงานรัฐเข้าถึงข้อมูลนั้น ท่านจะต้องมั่นใจว่าท่านมีหน้าที่ตามกฎหมายหรือประโยชน์อันชอบธรรมอื่นที่จะเปิดเผยให้แก่หน่วยงานเหล่านั้น มิเช่นนั้นก็จะเป็นการเปิดเผยข้อมูลที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

6. เพื่อให้ท่านมีหลักฐานในกรณีของการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลให้แก่หน่วยงานของรัฐไป ท่านอาจใช้แบบฟอร์มต่อไปนี้ เพื่อให้เจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานที่ร้องขอมีคำยืนยันถึงอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานและหน้าที่ตามกฎหมายที่ท่านจะต้องเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลให้แก่หน่วยงานเหล่านั้น¹⁸ ทั้งนี้ข้อมูลหรือรายละเอียดในแบบฟอร์มอาจแตกต่างออกไปจากนี้ได้ตามที่ท่านเห็นเหมาะสม

¹⁶ ในกรณีเป็นที่สงสัยผู้ควบคุมข้อมูลหรือผู้ประมวลผลข้อมูลแล้วแต่กรณีอาจโต้แย้งอำนาจของเจ้าหน้าที่ได้ในลักษณะของการอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองต่อผู้บังคับบัญชาของผู้ออกคำสั่ง บุคคลหรือหน่วยงานที่กฎหมายกำหนดหรือศาลปกครอง แล้วแต่กรณี

¹⁷ การส่งเอกสารหรือข้อมูลใด ควรส่งไปยังต้นสังกัดหรือหัวหน้าหน่วยงานรัฐที่ใช้อำนาจตามกระบวนการที่เป็นทางการไม่ควรส่งมอบหรือให้ข้อมูลแก่เจ้าหน้าที่ที่มาติดต่อ

¹⁸ เจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ในการเข้าถึงข้อมูลอาจจะปฏิเสธไม่ยอมรับในแบบฟอร์มข้างต้นนี้ ในกรณีเช่นนี้ท่านควรที่จะเก็บหลักฐานไว้เพื่อยืนยันว่าท่านได้ใช้ความพยายามในการรักษาข้อมูลส่วนบุคคลตามกฎหมายในระดับหนึ่งแล้ว

ตัวอย่างแบบคำขอให้เปิดเผยข้อมูลแก่หน่วยงานของรัฐ

ส่วนที่ 1 ผู้ขอ

ชื่อ-สกุล ..... ตำแหน่ง .....

ต้นสังกัด.....

ที่อยู่/ข้อมูลติดต่อ.....

ส่วนที่ 2 เจ้าของข้อมูล

ชื่อ-สกุล .....

ข้อมูลเบื้องต้น

ส่วนที่ 3 ข้อมูลที่ขอเข้าถึง (โปรดระบุ)

.....

.....

เหตุผล/วัตถุประสงค์ที่จะนำเอาข้อมูลไปใช้

.....

.....

.....

ระยะเวลาที่จะเก็บข้อมูลส่วนบุคคลไว้

.....

.....

ส่วนที่ 4 ช่องทางในการจัดส่งข้อมูล

ทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านทางอีเมลที่มีความมั่นคงปลอดภัย

เข้ามารับด้วยตนเอง (ต้องมีการยืนยันตัวตนเมื่อเข้ามาติดต่อรับข้อมูลด้วย)

ส่วนที่ 5 ฐานทางกฎหมายในการเปิดเผยข้อมูลและคำยืนยัน

ข้าพเจ้า (ผู้ขอ) ขอยืนยันว่าข้าพเจ้ามีอำนาจตามกฎหมายที่จะเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลตามกฎหมาย โดยไม่ต้องขอความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลตาม

.....
(ระบุชื่อกฎหมายและมาตราที่เกี่ยวข้องหรือคำสั่งหรือหมายศาลที่ให้อำนาจ) และ

.....(ผู้ได้รับคำร้องขอ)

มีหน้าที่ตามกฎหมายที่จะสามารถเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวได้เพราะมีหน้าที่ตามกฎหมายตามมาตรา 27 ประกอบกับมาตรา 24 (6) แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ.2562

ข้าพเจ้า (ผู้ขอ) ยืนยันว่าข้อมูลที่ได้รับจะนำไปใช้เพื่อวัตถุประสงค์อันได้ระบุไว้ข้างต้นเท่านั้น โดยไม่นำไปใช้เพื่อประโยชน์อื่นใด รวมถึงขอยืนยันว่าข้อมูลที่ได้กรอกลงในแบบฟอร์มนี้เป็นความจริงทุกประการ และข้าพเจ้าเข้าใจดีว่าการกรอกข้อมูลที่ไม่ถูกต้องลงในแบบฟอร์มนี้อาจเป็นการกระทำฝ่าฝืน พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

ลงชื่อ .....(ผู้ร้องขอ)

วันที่ .....

ผู้มอบอำนาจ (ในกรณีผู้ที่ร้องขอเป็นผู้ใต้บังคับบัญชาที่อาจไม่มีอำนาจในการลงนามหรือใช้อำนาจตามกฎหมาย)

ชื่อ-สกุล ..... ตำแหน่ง.....

ลงชื่อ ..... วันที่ .....

2.2.3 หลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเผยข้อมูลตามคำร้องขอหรือคำสั่งขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลจากรัฐ

สถาบันการเงินเป็นผู้ควบคุมข้อมูล¹⁹ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ.2562 โดยในการประมวลผลข้อมูลแต่ละครั้งผู้ควบคุมข้อมูล จะต้องระบุฐานในการประมวลผลให้ได้ฐานใดฐานหนึ่ง แจ้งฐานในการประมวลผลให้เจ้าของข้อมูลทราบ และดำเนินการกับข้อมูลนั้นๆ ตามข้อจำกัดที่แตกต่างกันของแต่ละฐาน รวมถึงเก็บบันทึกไว้ด้วยว่าใช้ฐานใดในการประมวลผลข้อมูลแต่ละชุด²⁰ ซึ่งฐานที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในกรณีที่เป็นการเปิดเผยข้อมูลให้กับหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจตามกฎหมาย คือ ฐานภารกิจของรัฐ (public task) และฐานหน้าที่ตามกฎหมาย (legal obligation)

¹⁹ “ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล” หมายความว่า บุคคลหรือนิติบุคคลซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตัดสินใจเกี่ยวกับการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล

²⁰ ปิยะบุตร บุญอร่ามเรือง, พีรพัฒน์ โชคสุวัฒน์สกุล, ปิติ เอี่ยมจารุณฤถก, ชวิน อุ่นภัทร และฐิติรัตน์ ทิพย์สัมฤทธิ์กุล. Thailand Data Protection Guidelines 2.0 : แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล(กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2562), หน้า 53.

2.2.3.1 ฐานภารกิจของรัฐ (Public Task)

ฐานภารกิจของรัฐ คือ เป็นการจำเป็นเพื่อการปฏิบัติหน้าที่ในการดำเนินการเพื่อประโยชน์สาธารณะของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล หรือปฏิบัติหน้าที่ในการใช้อำนาจรัฐที่ได้มอบให้แก่ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล²¹

ผู้ที่ประมวลผลข้อมูลตามฐานนี้ได้มักเป็นเจ้าหน้าที่หรือองค์กรของรัฐ เช่น สำนักงานศาลยุติธรรม สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา เจ้าหน้าที่ของกระทรวงต่างๆ ที่ปฏิบัติภารกิจตามกฎหมาย รวมถึงหน่วยงานเอกชนที่ปฏิบัติหน้าที่ในการใช้อำนาจที่รัฐได้มอบหมายให้เพื่อผลประโยชน์สาธารณะตามกฎหมาย เช่น การให้บริการสอบใบอนุญาตขับขี่รถยนต์ โดยอำนาจหน้าที่อันเป็นที่มาของภารกิจจะต้องมีความชัดเจนโดยสามารถอ้างอิงถึงกฎหมายที่ให้อำนาจได้อย่างเฉพาะเจาะจง²²

หมายความว่าเจ้าหน้าที่หรือองค์กรของรัฐ หรือหน่วยงานเอกชนที่ปฏิบัติหน้าที่ในการใช้อำนาจที่รัฐได้มอบหมาย จะเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลได้ จะต้องทำโดยมีอำนาจหน้าที่และสามารถอ้างอิงกฎหมายที่ให้อำนาจได้อย่างเจาะจง คือ ต้องมีบทบัญญัติของกฎหมายที่เขียนให้กระทำได้

แต่อย่างไรก็ตาม ฐานนี้ใช้ไม่ได้กรณีที่สามารรถดำเนินการตามภารกิจของรัฐได้โดยไม่ต้องประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล กล่าวคือ เป็นกรณีที่สามารรถปฏิบัติหน้าที่โดยใช้ข้อมูลที่ไม่สามารถระบุตัวบุคคลนั้นได้ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม เช่น ธนาคารแห่งประเทศไทยสามารถตรวจสอบข้อมูลหนี้ครัวเรือนโดยทั่วไปได้โดยไม่ต้องประมวลผลข้อมูลส่วนที่สามารถระบุตัวตน แต่อาศัยเฉพาะการประมวลผลข้อมูลสถิติที่ธนาคารพาณิชย์ส่งให้ก็เพียงพอ²³

การประมวลผลบนฐานภารกิจของรัฐไม่ได้ให้อำนาจโดยไร้เงื่อนไข หลักการความได้สัดส่วนยังเป็นเงื่อนไขสำคัญ และมีหน้าที่ของผู้ควบคุมข้อมูลที่ต้องปฏิบัติตามอยู่เช่นเดียวกับฐานอื่นๆ โดยเฉพาะในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความปลอดภัยของข้อมูล ในกรณีที่ประมวลผลตามฐานนี้ เจ้าของข้อมูลจะไม่มีสิทธิในการลบ และโอนย้ายข้อมูล แต่มีสิทธิในคัดค้านการประมวลผล อนึ่ง ในกรณีที่เป็นการประมวลผลโดยหน่วยงานของรัฐ จำเป็นต้องพิจารณาหลักความจำเป็นในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารราชการ พ.ศ. 2540 มาตรา 23(1) ประกอบ อีกทั้งต้องสอดคล้องกับหลักการของรัฐธรรมนูญมาตรา 77 เรื่องหลักความจำเป็นในการใช้เครื่องมือทางกฎหมายและการใช้อำนาจรัฐ รวมถึงการประเมินผลกระทบของการออกกฎเกณฑ์ทางกฎหมาย (Regulatory Impact Assessment - RIA) ควรคำนึงถึงผลกระทบต่อความเป็นส่วนตัวของข้อมูลส่วนบุคคลด้วย²⁴ นั้นหมายความว่า หน่วยงานของรัฐจะต้องมีความรับผิดชอบต่อเจ้าของข้อมูล ใช้ข้อมูลเท่าที่

²¹ พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ.2562 มาตรา 24 (4)

²² ปิยะบุตร บุญอร่ามเรือง, พีรพัฒน์ โชคสุวัฒน์สกุล, ปิติ เอี่ยมจากรุญลาภ, ชวิน อุณหัทร และฐิติรัตน์ ทิพย์สัมฤทธิ์กุล. *Thailand Data Protection Guidelines 2.0 : แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล*(กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2562), หน้า 77.

²³ เรื่องเดียวกัน

²⁴ เรื่องเดียวกัน

จำเป็น และควรมีมาตรการในการเก็บรักษาความปลอดภัยของข้อมูล และเจ้าของข้อมูลเองก็มีสิทธิคัดค้าน หากพบการกระทำที่เป็นการละเมิดต่อข้อมูลส่วนบุคคลของตนเองได้

พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ.2562 มาตรา 4 บัญญัติว่า

“มาตรา 4 พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่

(1) การเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของบุคคลที่ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือเพื่อกิจกรรมในครอบครัวของบุคคลนั้นเท่านั้น

(2) การดำเนินการของหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ในการรักษาความมั่นคงของรัฐ ซึ่งรวมถึงความมั่นคงทางการคลังของรัฐ หรือการรักษาความปลอดภัยของประชาชน รวมทั้งหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน นิติวิทยาศาสตร์ หรือการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์

(3) บุคคลหรือนิติบุคคลซึ่งใช้หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลที่ทำการเก็บรวบรวมไว้เฉพาะเพื่อกิจการสื่อมวลชน งานศิลปกรรม หรืองานวรรณกรรมอันเป็นไปตามจริยธรรมแห่งการประกอบวิชาชีพหรือเป็นประโยชน์สาธารณะเท่านั้น

(4) สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และรัฐสภา รวมถึงคณะกรรมการที่แต่งตั้งโดยสภาดังกล่าว ซึ่งเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลในการพิจารณาตามหน้าที่และอำนาจของสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา รัฐสภา หรือคณะกรรมการแล้วแต่กรณี

(5) การพิจารณาพิพากษาคดีของศาลและการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ในกระบวนการพิจารณาคดี การบังคับคดี และการวางทรัพย์ รวมทั้งการดำเนินงานตามกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

(6) การดำเนินการกับข้อมูลของบริษัทข้อมูลเครดิตและสมาชิกตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต

การยกเว้นไม่ให้นำบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ทั้งหมดหรือแต่บางส่วนมาใช้บังคับแก่ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลในลักษณะใด กิจการใด หรือหน่วยงานใดทำนองเดียวกับผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลตามวรรคหนึ่ง หรือเพื่อประโยชน์สาธารณะอื่นใด ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลตามวรรคหนึ่ง (2) (3) (4) (5) และ (6) และผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลของหน่วยงานที่ได้รับยกเว้นตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาตามวรรคสอง ต้องจัดให้มีการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคลให้เป็นไปตามมาตรฐานด้วย”²⁵

แม้มาตรา 4 ของพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลจะยกเว้นการบังคับใช้กับกิจกรรมของรัฐบางประการ แต่ก็ยังกำหนดให้การมีการจัดการรักษาความมั่นคงปลอดภัยตามมาตรฐานตามวรรค 3 ของมาตราเดียวกันด้วย และไม่ได้ยกเว้นหน้าที่ขององค์กร ซึ่งในความเป็นจริงแล้ว กิจกรรมของภาครัฐ

²⁵ พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ.2562 มาตรา 4

ส่วนใหญ่นั้นสามารถใช้ฐานภารกิจของรัฐในการประมวลผลได้อยู่แล้ว หากการประมวลผลข้อมูลเกิดขึ้นโดยปฏิบัติตามมาตรฐานของการใช้ฐานภารกิจของรัฐก็จะลดความเสี่ยงของผู้ควบคุมข้อมูลลง²⁶

ตัวอย่างฐานภารกิจของรัฐ²⁷

- กรมสรรพากรคิดคำนวณข้อมูลเงินเดือนของลูกจ้างเพื่อตรวจสอบการรายการรายได้รายจ่ายที่กิจการนั้นๆยื่น

- คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการตรวจสอบความถูกต้องของรายการทรัพย์สินและหนี้สินจากสถาบันการเงิน

2.2.3.2 ฐานหน้าที่ตามกฎหมาย (legal obligation)

ฐานหน้าที่ตามกฎหมาย คือ เป็นกรณีการประมวลผลข้อมูลจำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ผู้ควบคุมข้อมูลนั้นมีตามที่กฎหมายกำหนด ผู้ควบคุมข้อมูล (ซึ่งมักเป็นองค์กรเอกชน) จะต้องระบุได้อย่างชัดเจนว่ากำลังปฏิบัติหน้าที่ตามบทบัญญัติใดของกฎหมาย หรือทำตามคำสั่งของหน่วยงานใดของรัฐที่มีอำนาจ²⁸ ซึ่งกรณีสถาบันการเงินเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลให้กับหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจตามกฎหมาย จะต้องอ้างอิงฐานนี้ และนอกจากสถาบันการเงินจะต้องสามารถระบุได้ว่ากำลังทำตามบทบัญญัติใดของกฎหมาย หรือทำตามคำสั่งของหน่วยงานรัฐใดแล้ว สถาบันการเงินจะต้องสามารถตรวจสอบได้ด้วยว่าหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจนั้น ระบุหรืออ้างอิงอำนาจมาอย่างถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่

ฐานหน้าที่ตามกฎหมายนี้จะใช้ไม่ได้หากผู้ควบคุมข้อมูลสามารถใช้ดุลยพินิจได้ว่าจะประมวลผลข้อมูลนี้เพื่อทำตามกฎหมาย หรือมีทางเลือกอื่นที่เหมาะสมในการปฏิบัติตามกฎหมาย นอกเหนือจากการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล ในกรณีที่ประมวลผลตามฐานนี้ เจ้าของข้อมูลจะไม่มีสิทธิในการลบ โอนย้ายข้อมูล หรือคัดค้านการประมวลผล²⁹ กล่าวคือ การใช้อำนาจของหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจตามกฎหมายในการเรียกให้สถาบันการเงินเปิดเผยข้อมูลนั้น สถาบันการเงินจะต้องปฏิบัติตามโดยเคร่งครัด ไม่สามารถปฏิเสธ หรือใช้ดุลยพินิจไม่เปิดเผยได้ เนื่องจากกฎหมายที่ให้อำนาจของหน่วยงานของรัฐนั้น มีการบัญญัติบทกำหนดโทษให้สถาบันการเงินต้องรับผิดชอบด้วย เช่น ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการ ป.ป.ช. คณะกรรมการไต่สวน หรือหัวหน้าพนักงานไต่สวน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ³⁰

²⁶ ปิยะบุตร บุญอร่ามเรือง, พีรพัฒน์ โชคสุวัฒน์สกุล, ปิติ เอี่ยมจารุญญาภ, ชวิน อุณหัทร และฐิติรัตน์ ทิพย์สัมฤทธิกุล. *Thailand Data Protection Guidelines 2.0 : แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล*(กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2562), หน้า 78.

²⁷ เรื่องเดียวกัน

²⁸ เรื่องเดียวกัน, หน้า 76

²⁹ เรื่องเดียวกัน

³⁰ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตพ.ศ.2561 มาตรา 17

ตัวอย่างฐานหน้าที่ตามกฎหมาย³¹

-นายจ้างเปิดเผยข้อมูลเงินเดือนของลูกจ้างต่อกรมสรรพากรเพื่อแจกแจงรายละเอียดในการคำนวณรายได้รายจ่ายของกิจการตามมาตรา 65 ประมวลรัษฎากร

-สถาบันการเงินแจ้งผลการตรวจสอบความถูกต้องของรายการทรัพย์สินและหนี้สินให้กับคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตามมาตรา 112 ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

-การดำเนินการประมวลผลข้อมูลตามคำสั่งศาล

-บริษัทผู้ให้บริการบัตรโดยสารสาธารณะขอสำเนาประชาชนเพื่อปฏิบัติตามกฎเกณฑ์เรื่องการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน โดยเก็บไว้เฉพาะข้อมูลที่เกี่ยวข้องเท่านั้น (ตัดข้อมูลที่ไม่เกี่ยวข้อง เช่น กรู๊ปเลือด ศาสนา ออกไป)

-ผู้ให้บริการเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่เก็บข้อมูลจราจรตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์

---

³¹ ปิยะบุตร บุญอร่ามเรือง, พีรพัฒน์ โชคสุวัฒน์สกุล, ปิติ เอี่ยมจารุณลาภ, ชวิน อุ๋นภัทร และฐิติรัตน์ ทิพย์สัมฤทธิ์กุล. *Thailand Data Protection Guidelines 2.0 : แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล*(กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2562), หน้า 76.

บทที่ 3

กรณีศึกษาการเปิดเผยข้อมูลตามคำร้องขอหรือคำสั่งขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลจากรัฐ ของธนาคารกรุงไทย สำนักงานใหญ่

บทที่ 3 ว่าด้วยกรณีศึกษาการเปิดเผยข้อมูลตามคำร้องขอหรือคำสั่งขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลจากรัฐของธนาคารกรุงไทย สำนักงานใหญ่นั้น จะได้ศึกษาถึงลักษณะของคำร้องขอหรือคำสั่งขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลจากรัฐที่มีมายังธนาคารกรุงไทย สำนักงานใหญ่ ซึ่งการร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลมายังธุรกิจสถาบันการเงินประเภทธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย อาทิ ธนาคารกรุงเทพ ธนาคารกสิกรไทย ธนาคารกรุงไทย ธนาคารทหารไทย ธนาคารไทยพาณิชย์ ธนาคารกรุงศรีอยุธยา ธนาคารเกียรตินาคิน ธนาคารซีไอเอ็มบีไทย ธนาคารทีสโก้ ธนาคารธนาชาต ธนาคารยูโอบี ธนาคารไทยเครดิตเพื่อรายย่อย ธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮาส์ ธนาคารไอซีบีซี (ไทย) ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย ธนาคารออมสิน ธนาคารอาคารสงเคราะห์ และธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย จะมีลักษณะที่คล้ายคลึงกัน กล่าวคือ คำร้องขอหรือคำสั่งขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลจะมีลักษณะเป็นหนังสือราชการตราครุฑ หรือคำสั่ง/หมายเรียกพยานเอกสาร ที่มีทั้งระบุอำนาจและไม่ระบุอำนาจตามกฎหมายในการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล อีกทั้งประเภทของข้อมูลที่ร้องขอตลอดจนวัตถุประสงค์ของการนำข้อมูลส่วนบุคคลไปใช้ก็คล้ายคลึงกัน โดยบทที่ 3 นี้ จะแสดงให้เห็นเป็นรายหน่วยงานเพื่อให้ทราบว่ามิสภาพัญญาเป็นอย่างไรและจะได้นำไปวิเคราะห์การเปิดเผยข้อมูลฯ ได้อย่างถูกต้อง

3.1 กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

กรณีแรก กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมได้มีคำสั่งทางปกครองเรียกให้บุคคลมาชำระเงินชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม เนื่องจากบุคคลดังกล่าวได้กระทำละเมิดต่อกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม และได้มีหนังสือแจ้งเตือนให้บุคคลนั้นนำเงินมาชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแล้วแต่เพิกเฉยไม่นำเงินมาชำระค่าสินไหมทดแทนภายในระยะเวลาที่กำหนดกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมจึงได้ดำเนินการบังคับคดีและสืบหาหลักทรัพย์ของบุคคลผู้ต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทน เพื่อนำเงินชำระค่าสินไหมทดแทนดังกล่าว โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา 57 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.2539³² แจ้งให้ธนาคารตรวจสอบหาหลักทรัพย์ของบุคคลผู้ต้องรับผิดชอบว่ามีบัญชีเงินฝากหรือทรัพย์สินใดฝากไว้ที่ธนาคารหรือไม่ โดยอ้างว่าส่วนราชการจะต้องดำเนินการตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องจนกว่าคดีจะขาดอายุความ

³² ปัจจุบันมาตรานี้ถูกยกเลิกโดยพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2562

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมต้องการตรวจสอบข้อมูลการมีบัญชีเงินฝากของผู้ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนที่มีอยู่กับธนาคาร เนื่องจากธนาคารเป็นผู้ที่ครอบครองข้อมูลการมีบัญชีเงินฝาก ข้อมูลยอดเงินคงเหลือในบัญชี และข้อมูลการทำธุรกรรมทางการเงินต่างๆของผู้ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมต้องการข้อมูลดังกล่าวเพื่อไปดำเนินการตามมาตรการบังคับทางปกครองกับบัญชีเงินฝากของผู้ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน

ธนาคารเป็นผู้รับฝากเงิน และเป็นผู้ครอบครองข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนซึ่งเป็นลูกค้าของธนาคาร ธนาคารมีหน้าที่ต้องรับผิดชอบต่อเจ้าของข้อมูลและห้ามเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลโดยไม่ได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูล แต่ก็มีข้อยกเว้นหากเป็นการเปิดเผยเพื่อการปฏิบัติหน้าที่ในการใช้อำนาจรัฐ กล่าวคือ หน่วยงานของรัฐที่ร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลนั้น จะต้องมิพบัญญัติของกฎหมายที่เขียนให้กระทำได้ ธนาคารจึงจะสามารถเปิดเผยข้อมูลให้ได้

เมื่อธนาคารได้รับคำร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าว ธนาคารได้ตรวจสอบอำนาจตามกฎหมายที่กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมอ้างถึง และพบว่ามิใช่อำนาจตามกฎหมายในการเรียกให้ธนาคารเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลได้ ธนาคารจึงมีหนังสือตอบปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลลูกค้าโดยให้เหตุผลว่า ธนาคารไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลได้เว้นแต่จะได้รับความยินยอมจากผู้เป็นเจ้าของข้อมูลก่อนหรือเป็นการเปิดเผยข้อมูลแก่หน่วยงานผู้มีอำนาจตามกฎหมาย ดังนั้น หากกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมมีอำนาจตามกฎหมายใดในการเรียกหรือขอให้ธนาคารเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลแล้ว ขอให้มีการร้องขอหรือคำสั่งโดยระบุรายละเอียดมาตราและกฎหมายที่ให้อำนาจดังกล่าว

กรณีสอง กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมเป็นโจทก์ยื่นฟ้องบุคคลเป็นจำเลย ในการเรียกเงินคืนในฐานะลามิกควรได้พร้อมดอกเบี้ย และศาลได้มีคำพิพากษาให้จำเลยชำระเงินพร้อมดอกเบี้ยจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ โดยศาลได้ออกคำสั่งบังคับให้จำเลยปฏิบัติตามคำพิพากษาแล้วแต่กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมยังไม่ได้รับชำระหนี้แต่อย่างใด จึงต้องดำเนินการสืบหาหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินและแจ้งให้เจ้าพนักงานบังคับคดีดำเนินการยึดหรืออายัดทรัพย์สินและนำไปขายทอดตลาดนำเงินมาชดใช้ให้กับกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมต่อไป ดังนั้น จึงขอความอนุเคราะห์มายังธนาคารให้ดำเนินการตรวจสอบข้อมูลบัญชีเงินฝากหรือหลักทรัพย์อื่นใดของลูกหนี้

เมื่อธนาคารได้รับคำร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าว ธนาคารได้ตรวจสอบพบว่ากรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมไม่ได้ระบุอำนาจตามกฎหมายในการเรียกให้ธนาคารเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล ธนาคารจึงมีหนังสือตอบปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลลูกค้าโดยให้เหตุผลว่า ธนาคารไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลได้ เว้นแต่จะได้รับความยินยอมจากผู้เป็นเจ้าของข้อมูลก่อนหรือเป็นการเปิดเผยข้อมูลแก่หน่วยงานผู้มีอำนาจตามกฎหมาย ดังนั้น หากกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมมีอำนาจตามกฎหมายใดในการเรียกหรือขอให้ธนาคารเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลแล้ว ขอให้มีการร้องขอหรือคำสั่งโดยระบุรายละเอียดมาตราและกฎหมายที่ให้อำนาจดังกล่าว

3.2 ตำรวจ

เป็นกรณีที่ตำรวจตั้งกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดกับข้าราชการตำรวจเนื่องจากข้าราชการในสังกัดได้กระทำละเมิดต่อหน่วยงาน ซึ่งการตั้งกรรมการสอบข้อเท็จจริงหรือการดำเนินการทางวินัย หมายถึง กระบวนการและขั้นตอนการดำเนินการในการออกคำสั่งลงโทษ ซึ่งเป็นขั้นตอนที่มีลำดับก่อนหลังต่อเนื่องกัน อันได้แก่ การตั้งเรื่องกล่าวหา การสืบสวน สอบสวน การพิจารณาความผิดและกำหนดโทษ และการสั่งลงโทษรวมทั้งการดำเนินการต่างๆ ในระหว่างการสอบสวนพิจารณา³³ ซึ่งผลการสอบข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่าข้าราชการตำรวจดังกล่าวเป็นผู้รับผิดชอบทางละเมิดและต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ซึ่งทางตำรวจได้มีคำสั่งให้บุคคลดังกล่าวชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแล้วแต่ไม่ได้รับการติดต่อเพื่อชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแต่อย่างใด ตำรวจจึงมีหนังสือถึงธนาคารโดยอาศัยอำนาจตามระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติว่าด้วยการยึด หรืออายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินตามมาตรา 57 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.2539 พ.ศ. 2551³⁴ และคำสั่งตำรวจภูธรให้ทำการสืบทรัพย์สินของบุคคลผู้ต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทน จึงขอให้ธนาคารตรวจสอบหลักทรัพย์ประเภทอสังหาริมทรัพย์หรือบัญชีเงินฝากของผู้ต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อจะได้ทำการอายัดและนำทรัพย์สินดังกล่าวมาขายทอดตลาดและนำเงินมาชดใช้ค่าสินไหมทดแทน

ตำรวจใช้อำนาจตามกฎหมายโดยอ้างตามฐานภารกิจของรัฐ (Public Task) เป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยใช้อำนาจรัฐ และสามารถอ้างอิงกฎหมายที่ให้อำนาจได้อย่างเจาะจง ซึ่งในกรณีดังกล่าวตำรวจต้องการข้อมูลการมีหลักทรัพย์ประเภทอสังหาริมทรัพย์ที่อยู่ในครอบครองของธนาคาร บุคคลผู้ต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนอาจจะมีการจดจำนองอสังหาริมทรัพย์หรือมีการใช้เป็นหลักประกันไว้กับธนาคาร เพื่อจะได้ดำเนินการบังคับเอากับทรัพย์ดังกล่าวในส่วนที่สามารถบังคับได้ และตำรวจยังต้องการทราบการมีบัญชีเงินฝากและยอดเงินคงเหลือในบัญชีเพื่อจะนำเงินมาชดใช้ค่าสินไหมทดแทน

ธนาคารเป็นผู้ครอบครองข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนซึ่งเป็นลูกค้าของธนาคาร จึงมีหน้าที่ต้องรักษาความลับของลูกค้าและจะไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้าหากไม่ได้รับความยินยอมจากลูกค้าก่อน ยกเว้นแต่เป็นการเปิดเผยให้กับหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจตามกฎหมาย ดังนั้น เมื่อธนาคารได้รับคำร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าว ธนาคารได้ตรวจสอบอำนาจตามกฎหมายที่ตำรวจระบุมาในคำร้องขอ และจากการตรวจสอบพบว่ามิใช่อำนาจตามกฎหมายในการเรียกให้ธนาคารเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลได้ ธนาคารจึงมีหนังสือตอบปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลลูกค้าโดยให้เหตุผลว่า ธนาคารไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลได้ เว้นแต่จะได้รับความยินยอมจากผู้เป็นเจ้าของข้อมูลก่อนหรือเป็นการเปิดเผยข้อมูลแก่หน่วยงานผู้มีอำนาจตามกฎหมาย ดังนั้น หากตำรวจมีอำนาจตามกฎหมายใดในการเรียกหรือขอให้ธนาคารเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลแล้ว ขอให้มีการร้องขอหรือคำสั่งโดยระบุรายละเอียดมาตราและกฎหมายที่ให้อำนาจดังกล่าว

³³ จุฬารัตน์ แก้วกัญญา. การเริ่มดำเนินการทางวินัยหรือการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน, หน้า 4.

³⁴ ปัจจุบันมาตรานี้ถูกยกเลิกโดยพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2562

3.3 สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัด

เป็นกรณีที่กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดตามคำสั่งกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กรณีพนักงานในสังกัดปฏิบัติหน้าที่โดยได้อาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการซึ่งตนมีหน้าที่และความรับผิดชอบเบียดบังเอาทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบว่ามีการกระทำให้เกิดความเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐและมีผู้ที่ต้องรับผิดชอบ ชดใช้ค่าเสียหายหรือไม่ เป็นจำนวนเท่าใด³⁵ ซึ่งการกระทำดังกล่าวเป็นการกระทำด้วยความจงใจจนเป็นเหตุให้กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนได้รับความเสียหาย จึงมีคำสั่งให้พนักงานดังกล่าวชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนแต่กลับเพิกเฉย

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจึงใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยการยึด หรืออายัดทรัพย์สินของบุคคลผู้ต้องรับผิดชอบดังกล่าวและขายทอดตลาดเพื่อชำระเงินให้ครบถ้วนโดยแต่งตั้งคณะกรรมการสืบหาหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินของลูกหนี้และขอความอนุเคราะห์มายังธนาคารให้ตรวจสอบว่าลูกหนี้มีบัญชีเงินฝากกับธนาคารหรือไม่และมีจำนวนเท่าใดกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนมีความจำเป็นต้องการทราบการมีบัญชีเงินฝากเนื่องจากต้องการบังคับกับเงินในบัญชีเงินฝากของผู้ต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อนำมาชำระค่าสินไหมทดแทนให้แก่กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน เป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายโดยอ้างตามฐานภารกิจของรัฐ (Public Task) แต่กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนไม่สามารถอ้างอิงกฎหมายที่ให้อำนาจได้อย่างเฉพาะเจาะจงในคำร้องขอข้อมูลส่วนบุคคล ไม่ได้ระบุบทบัญญัติของกฎหมายที่เขียนให้กระทำได้

ธนาคารเป็นผู้ครอบครองข้อมูลส่วนบุคคลของลูกหนี้ซึ่งเป็นลูกค้าธนาคาร และธนาคารมีหน้าที่ต้องรับผิดชอบต่อลูกค้าคือจะไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้าหากไม่ได้รับความยินยอมจากลูกค้าก่อน ยกเว้นแต่เป็นการเปิดเผยให้กับหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจตามกฎหมาย เมื่อธนาคารได้รับคำร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าว ธนาคารได้ตรวจสอบอำนาจของผู้ร้องขอคือกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนว่ามีอำนาจตามกฎหมายหรือไม่และมีข้อยกเว้นอย่างไร ซึ่งจากการตรวจสอบพบว่ากรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ไม่ได้ระบุอำนาจตามกฎหมายในการเรียกให้ธนาคารเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลเพียงแต่เป็นการขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบโดยระบุว่าเพื่อนำไปประกอบการใช้มาตรการบังคับทางปกครองต่อไป ธนาคารจึงมีหนังสือตอบปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลลูกค้าโดยให้เหตุผลว่าธนาคารไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลได้ เว้นแต่จะได้รับความยินยอมจากผู้เป็นเจ้าของข้อมูลก่อนหรือเป็นการเปิดเผยข้อมูลแก่หน่วยงานผู้มีอำนาจตามกฎหมายดังนั้น หากกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนมีอำนาจตามกฎหมายใดในการเรียกหรือขอให้ธนาคารเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลแล้ว ขอให้มีการร้องขอหรือคำสั่งโดยระบุรายละเอียดมาตราและกฎหมายที่ให้อำนาจดังกล่าว

³⁵ จารุณี กิจตระกูล. แม้คณะกรรมการสอบสวนวินัยและความรับผิดชอบทางละเมิดเป็นบุคคลเดียวกันก็ต้องให้โอกาส, หน้า 3.

3.4 สำนักงานเทศบาล

กรณีแรก สำนักงานเทศบาลได้มีคำสั่งเรื่องการดำเนินการทางละเมิด เพื่อให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยของกรมบัญชีกลางโดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลังซึ่งพิจารณาให้ผู้ละเมิดชดใช้เงินกรณีร่วมกันกระทำละเมิด อันเป็นเหตุให้สำนักงานเทศบาลได้รับความเสียหาย โดยให้ผู้ต้องชดใช้ชำระหนี้ให้แก่เทศบาลตามคำวินิจฉัยของกรมบัญชีกลางซึ่งยังมีการชำระหนี้ไม่ครบถ้วน สำนักงานเทศบาลจึงอาศัยอำนาจตามมาตรา 57 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.2539³⁶ ประกอบกับ ข้อ 1 (5) และข้อ 2 ของกฎกระทรวงฉบับที่ 9 (พ.ศ.2552) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.2539 ออกคำสั่งเทศบาลเรื่องการไต่ถามการบังคับการปกครองโดยยึดหรืออายัดทรัพย์สินและขายทอดตลาดและผู้ต้องชดใช้เงินเพื่อชำระหนี้ ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปตามกฎหมายดังกล่าวข้างต้นและเพื่อประโยชน์ของทางราชการให้ได้รับชำระหนี้ให้ครบถ้วน สำนักงานเทศบาลจึงขอทราบรายละเอียดเกี่ยวกับเงินฝากหรือทรัพย์สินอื่นใดของผู้ต้องชดใช้ชำระหนี้จากธนาคารเพื่อดำเนินการตามกฎหมายต่อไป

เมื่อธนาคารได้รับคำร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าว ธนาคารได้ตรวจสอบอำนาจตามกฎหมายที่สำนักงานเทศบาลระบุมาในคำร้องขอ และพบว่ามิใช่อำนาจตามกฎหมายในการเรียกให้ธนาคารเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลได้ ประกอบกับคำสั่งเทศบาลเรื่องการไต่ถามการบังคับการปกครองฯ ก็เป็นคำสั่งที่ใช้ในการเรียกให้ผู้ต้องชดใช้ชำระหนี้ให้แก่เทศบาล ไม่ใช่อำนาจตามกฎหมายในการเรียกให้ธนาคารเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล ธนาคารจึงมีหนังสือตอบปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลลูกค้าโดยให้เหตุผลว่า ธนาคารไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลได้ เว้นแต่จะได้รับความยินยอมจากผู้เป็นเจ้าของข้อมูลก่อนหรือเป็นการเปิดเผยข้อมูลแก่หน่วยงานผู้มีอำนาจตามกฎหมาย

กรณีสอง สำนักงานเทศบาลเป็นโจทก์ฟ้องต่อศาลในคดีแพ่ง ขอให้บุคคลชำระหนี้ให้กับเทศบาลและศาลได้มีคำพิพากษาให้บุคคลดังกล่าวชำระหนี้ให้กับเทศบาลแล้ว เทศบาลจึงอ้างถึงคำพิพากษาของศาลและหมายบังคับคดีในคดีแพ่งให้บุคคลชำระหนี้ให้แก่สำนักงานเทศบาล โดยมีหนังสือถึงสถาบันการเงินขอความร่วมมือตรวจสอบว่าบุคคลดังกล่าวมีบัญชีเงินฝากหรือไม่เพื่อจะได้ดำเนินการในขั้นตอนการบังคับคดีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งต่อไป

เมื่อธนาคารได้รับคำร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าว ธนาคารได้ตรวจสอบพบว่าสำนักงานเทศบาลไม่ได้ระบุอำนาจตามกฎหมายในการเรียกให้ธนาคารเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลมาในคำร้องขอ เป็นเพียงการอ้างถึงคำพิพากษาเพื่อขอข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบกับหมายบังคับคดีในคดีแพ่งก็ใช้ในการยึด อายัด หรือขายทอดตลาดทรัพย์สินของลูกค้าหนี้ตามคำพิพากษาเท่านั้น ไม่สามารถใช้ในการร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลจากธนาคารได้ ธนาคารจึงมีหนังสือตอบปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลลูกค้าโดยให้เหตุผลว่า ธนาคารไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลได้ เว้นแต่จะได้รับความยินยอมจากผู้เป็นเจ้าของข้อมูลก่อนหรือเป็นการเปิดเผยข้อมูลแก่หน่วยงานผู้มีอำนาจตามกฎหมาย

³⁶ ปัจจุบันมาตรานี้ถูกยกเลิกโดยพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2562

3.5 จังหวัด

เป็นกรณีที่จังหวัดมีความจำเป็นในการใช้มาตรการบังคับทางปกครองตามมาตรา 57 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.2539³⁷ กับผู้ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อนำเงินมาชำระหนี้ค่าสินไหมทดแทนตามความเห็นของกรมบัญชีกลางโดยได้รับมอบอำนาจจากกระทรวงการคลัง ซึ่งกระทรวงการคลัง โดยกรมบัญชีกลาง ได้แจ้งผลการพิจารณาความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ให้ผู้กระทำละเมิดต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเนื่องจากข้อบกพร่องของทางราชการประสออุบัติเหตุได้รับความเสียหาย เป็นการกระทำโดยปราศจากความระมัดระวังซึ่งผู้ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนสามารถที่จะใช้ความระมัดระวังได้ แต่หาได้ใช้ให้เพียงพอไม่ และผลของการกระทำดังกล่าวก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ พฤติการณ์ถือได้ว่าผู้ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เมื่อคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแห่งกรณี จึงให้ผู้ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

จังหวัดจึงได้มีคำสั่งให้ผู้ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนตามจำนวนที่ต้องรับผิดชอบแก่จังหวัดแล้ว แต่เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลา 30 วันผู้ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนยังไม่ชำระเงินในหนี้ละเมิด จังหวัดจึงใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยมีหลักเกณฑ์ทั่วไป คือ 1.เพื่อบังคับให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของการออกคำสั่งทางปกครองในกรณีที่ผู้รับคำสั่งทางปกครองไม่ปฏิบัติตาม 2.เจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองในฐานะที่เป็นองค์กรผู้ใช้อำนาจรัฐสามารถที่จะพิจารณาดำเนินการบังคับการให้เป็นไปตามคำสั่งทางปกครองได้เอง โดยไม่ต้องฟ้องร้องเป็นคดีต่อศาล³⁸ โดยจังหวัดได้ขอความอนุเคราะห์มายังธนาคารให้ตรวจสอบทรัพย์สินของผู้ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนว่าเป็นผู้มีสิทธิเรียกเงินฝากหรือสิทธิเรียกร้องอื่นใดหรือไม่ เพื่อที่จังหวัดจะได้ดำเนินการตามมาตรการบังคับทางปกครองต่อไป

ในขั้นตอนก่อนการใช้มาตรการบังคับการปกครองของจังหวัดเป็นการร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลโดยอ้างตามฐานภารกิจของรัฐ (Public Task) และจังหวัดสามารถอ้างอิงกฎหมายที่ให้อำนาจได้อย่างเจาะจง คือตามมาตรา 57 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.2539 จังหวัดต้องการข้อมูลบัญชีเงินฝากของผู้ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนจะได้ดำเนินการตามมาตรการบังคับทางปกครองเพื่อออกคำสั่งอายัดเงินในบัญชีเงินฝากและยึดเงินในบัญชีเงินฝากของผู้ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนที่มีอยู่กับธนาคารเพื่อชำระหนี้ค่าสินไหมทดแทน

เมื่อธนาคารได้รับคำร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าว ธนาคารได้ตรวจสอบพบว่าจังหวัดไม่ได้ระบุอำนาจตามกฎหมายในการเรียกให้ธนาคารเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลมาในคำร้องขอ อำนาจที่ระบุมาไม่ใช่อำนาจเฉพาะ พิจารณาแล้วไม่มีหน้าที่ตามกฎหมายธนาคารจึงมีหนังสือตอบปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลลูกค้า โดยให้เหตุผลว่า ธนาคารไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลได้ เว้นแต่จะได้รับความยินยอมจากผู้เป็นเจ้าของข้อมูลก่อน

³⁷ ปัจจุบันมาตรานี้ถูกยกเลิกโดยพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2562

³⁸ การบังคับคดีทางปกครอง. วารสารกรมบังคับคดี ปีที่ 20 ฉบับที่ 103 (กรกฎาคม - สิงหาคม 2559) : 5.

หรือเป็นการเปิดเผยข้อมูลแก่หน่วยงานผู้มีอำนาจตามกฎหมาย ดังนั้น หากจังหวัดมีอำนาจตามกฎหมายใด ในการเรียกหรือขอให้ธนาคารเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลแล้ว ขอให้มีการร้องขอหรือคำสั่งโดยระบุรายละเอียด มาตรการและกฎหมายที่ให้อำนาจดังกล่าว

3.6 กรมป่าไม้

เป็นกรณีที่กรมป่าไม้ขอความอนุเคราะห์ธนาคารในการตรวจสอบทรัพย์สินของผู้ต้องชำระค่าสินไหมทดแทน โดยอ้างอำนาจตามมาตรา 57 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.2539³⁹ ในการขอตรวจสอบข้อมูลส่วนบุคคลตามความเห็นของกรมบัญชีกลางโดยได้รับมอบอำนาจจากกระทรวงการคลัง เพื่อจะได้นำไปประกอบการใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยการยึด หรืออายัดทรัพย์สินของบุคคลผู้ต้องรับผิดชอบดังกล่าวและขายทอดตลาดเพื่อชำระเงินให้ครบถ้วนต่อไป

จากกรณีดังกล่าวเนื่องจากมีบุคคลได้กระทำละเมิดต่อกรมป่าไม้จึงต้องรับผิดชอบชำระค่าสินไหมทดแทนให้กับกรมป่าไม้ ต่อมากรมป่าไม้จึงได้มีหนังสือแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรให้บุคคลผู้ต้องรับผิดชอบชำระค่าสินไหมทดแทนแล้วแต่บุคคลดังกล่าวยังเพิกเฉยไม่ชำระ กรมป่าไม้จึงมีความจำเป็นต้องขอความร่วมมือมายังธนาคารซึ่งครอบครองข้อมูลส่วนบุคคล ให้ธนาคารตรวจสอบข้อมูลทรัพย์สินของผู้ต้องรับผิดชอบชำระค่าสินไหมทดแทนและเป็นลูกค้ำของธนาคาร ข้อมูลทรัพย์สินหมายถึงความรวมถึงทรัพย์สินทั้งหมดที่มีอยู่กับธนาคาร เช่น การมีบัญชีเงินฝากทุกประเภท การเช่าตู้รับรษณีย์เพื่อเก็บทรัพย์สิน ข้อมูลการเป็นผู้ถือหุ้นของธนาคาร ซึ่งกรมป่าไม้ร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลโดยอ้างตามฐานภารกิจของรัฐ (Public Task) และสามารถอ้างอิงกฎหมายที่ให้อำนาจได้อย่างเจาะจงตามมาตรา 57 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.2539

เมื่อธนาคารได้รับคำร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าว ธนาคารได้ตรวจสอบอำนาจของกรมป่าไม้ว่ามีอำนาจตามกฎหมายหรือไม่ และพิจารณาถึงความถูกต้องแท้จริงของเอกสาร ซึ่งจากข้อเท็จจริงพบว่าอำนาจที่กรมป่าไม้ระบุมาในคำร้องขอข้อมูลส่วนบุคคล มีให้อำนาจตามกฎหมายในการเรียกให้ธนาคารเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลได้ ธนาคารจึงมีหนังสือตอบปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้ำโดยให้เหตุผลว่าธนาคารไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลได้ เว้นแต่จะได้รับความยินยอมจากผู้เป็นเจ้าของข้อมูลก่อนหรือเป็นการเปิดเผยข้อมูลแก่หน่วยงานผู้มีอำนาจตามกฎหมาย

3.7 สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ

เป็นกรณีที่สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ ได้มีคำสั่งสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติให้บุคคลต้องรับผิดชอบชำระค่าสินไหมทดแทน เนื่องจากได้กระทำการด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงต่อสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย ต่อมาสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติจึงมีคำสั่งเป็นลายลักษณ์อักษรให้บุคคลดังกล่าวมาชำระเงินชดใช้ค่าสินไหมทดแทนภายในกำหนดเวลา แต่ปัจจุบันบุคคลดังกล่าว

³⁹ ปัจจุบันมาตรานี้ถูกยกเลิกโดยพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2562

กลับเพิกเฉยและมีได้นำเงินมาชำระแต่อย่างใด สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติจึงมีหนังสือถึงธนาคารขอตรวจสอบข้อมูลบัญชีเงินฝากของบุคคลดังกล่าว โดยอ้างอำนาจตามมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539 ประกอบมาตรา 56 และมาตรา 57 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.2539⁴⁰

สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติต้องการข้อมูลการมีบัญชีเงินฝากประเภทต่างๆที่บุคคลต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนทำไว้กับธนาคาร ซึ่งเป็นการขอข้อมูลส่วนบุคคลโดยอ้างตามฐานภารกิจของรัฐ (Public Task) และสามารถอ้างอิงกฎหมายที่ให้อำนาจได้อย่างเฉพาะเจาะจงตามมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539 ประกอบมาตรา 56 และมาตรา 57 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.2539 โดยเข้าใจว่าเป็นบทบัญญัติที่กฎหมายเขียนให้กระทำได้และจะนำข้อมูลการมีบัญชีเงินฝากของบุคคลต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนไปประกอบการดำเนินการออกคำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สิน และมีคำสั่งให้ธนาคารนำส่งเงินในบัญชีเงินฝากเพื่อนำไปชำระค่าสินไหมทดแทน

เมื่อธนาคารได้รับคำร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าว ธนาคารในฐานะผู้ครอบครองข้อมูลส่วนบุคคลของบุคคลต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนซึ่งเป็นลูกค้ายธนาคาร ธนาคารมีหน้าที่รับผิดชอบต่อลูกค้าโดยห้ามเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้าหากไม่ได้รับความยินยอมของลูกค้าก่อน ยกเว้นแต่เป็นการเปิดเผยให้กับหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจตามกฎหมาย ธนาคารจึงได้ปฏิบัติตามขั้นตอนในการพิจารณาดำเนินการเมื่อมีคำร้องขอจากรัฐเพื่อเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล โดยตรวจสอบอำนาจตามกฎหมายที่สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติระบุมาในคำร้องขอว่ามีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายหรือไม่ การอ้างอิงของอำนาจต้องเป็นอำนาจเฉพาะเท่านั้นมิใช่อำนาจที่บัญญัติไว้กว้างๆ เช่นว่ามีอำนาจหน้าที่อื่นใดเพื่อให้การปฏิบัติบรรลู่วัตถุประสงค์และจากการพิจารณาตรวจสอบธนาคารพบว่าอำนาจตามกฎหมายที่สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติระบุมาในคำร้องขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลนั้น มิใช่อำนาจตามกฎหมายในการเรียกให้ธนาคารเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลได้ ธนาคารจึงมีหนังสือตอบปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลลูกค้าโดยให้เหตุผลว่า ธนาคารไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลได้ เว้นแต่จะได้รับความยินยอมจากผู้เป็นเจ้าของข้อมูลก่อนหรือเป็นการเปิดเผยข้อมูลแก่หน่วยงานผู้ที่มีอำนาจตามกฎหมาย ดังนั้น หากสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติมีอำนาจตามกฎหมายใดในการเรียกหรือขอให้ธนาคารเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลแล้ว ขอให้มีการร้องขอหรือคำสั่งโดยระบุรายละเอียดมาตราและกฎหมายที่ให้อำนาจดังกล่าว

3.8 กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

เป็นกรณีที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ประสงค์จะทำการสืบหาทรัพย์สินหรือหลักทรัพย์ของบุคคลผู้ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเนื่องจากบุคคลดังกล่าวกระทำละเมิดต่อกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เป็นเหตุให้ได้รับความเสียหาย ซึ่งกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้ดำเนินการออกคำสั่งทางปกครองให้บุคคลดังกล่าวนำเงินมาชำระภายในระยะเวลาที่กำหนดแล้ว แต่บุคคลนั้น

⁴⁰ ปัจจุบันมาตรานี้ถูกยกเลิกโดยพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2562

ไม่ได้ปฏิบัติตามแต่อย่างใด กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จึงใช้มาตรการบังคับทางปกครองตามนัย มาตรา 57 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.2539⁴¹ โดยยึดหรืออายัดทรัพย์สินของ บุคคลผู้ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนออกขายทอดตลาดนำเงินมาชำระแก่ทางราชการ ซึ่งเป็นการอ้างว่า จะใช้มาตรการบังคับทางปกครองกับบุคคลผู้ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน ไม่ได้จะใช้บังคับกับธนาคาร ในฐานะผู้ครอบครองข้อมูลส่วนบุคคล แต่เนื่องจากการจะใช้มาตรการบังคับทางปกครองได้นั้น จำเป็นที่ จะต้องทราบถึงการมีทรัพย์สินต่างๆของบุคคลผู้ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนก่อน จึงจะสามารถยึดหรือ อายัดทรัพย์สินนั้นๆได้

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชต้องการให้ธนาคารตรวจสอบการมีบัญชีเงินฝากที่ปรากฏ ทางทะเบียน ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของธนาคาร เพื่อนำไปประกอบการใช้มาตรการบังคับทางปกครอง โดยการยึด อายัด หรือขายทอดตลาดทรัพย์สินของบุคคลผู้ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน ดังนั้น กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จึงมีคำร้องขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลมาถึงธนาคารเพื่อขอความร่วมมือธนาคารตรวจสอบว่าบุคคลดังกล่าวมีบัญชีเงินฝากหรือไม่ โดยอ้างตามฐานภารกิจของรัฐ (Public Task) แต่ไม่สามารถอ้างอิงกฎหมายที่ให้อำนาจได้อย่างเฉพาะเจาะจง เป็นการระบุไว้กว้างๆเพื่อให้เป็นไปตาม วัตถุประสงค์ที่จะเข้าถึงข้อมูล คือ เพื่อใช้ประกอบการใช้มาตรการบังคับทางปกครองเท่านั้น

ธนาคารเป็นผู้ครอบครองข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้าในขณะที่ลูกค้ามีการทำธุรกรรมกับธนาคารและ ได้ให้ข้อมูลส่วนบุคคลไว้กับธนาคาร ธนาคารมีหน้าที่ต้องรับผิดชอบต่อเจ้าของข้อมูล รักษาความลับของลูกค้า และห้ามเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้าหากไม่ได้รับความยินยอมจากลูกค้าก่อน ยกเว้นแต่เป็นการเปิดเผย ให้กับหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจตามกฎหมาย ธนาคารจึงได้ปฏิบัติตามขั้นตอนในการพิจารณาดำเนินการ เมื่อมีคำร้องขอจากรัฐเพื่อเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล และพบว่ากรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ไม่ได้ ระบุอำนาจตามกฎหมายในการเรียกให้ธนาคารเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลมาในคำร้องขอเพียงแต่ระบุว่าจะใช้ มาตรการบังคับทางปกครองซึ่งต้องใช้บังคับกับผู้ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเท่านั้น ธนาคารจึงมี หนังสือตอบปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลลูกค้าโดยให้เหตุผลว่า ธนาคารไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลได้ เว้นแต่จะ ได้รับความยินยอมจากผู้เป็นเจ้าของข้อมูลก่อนหรือเป็นการเปิดเผยข้อมูลแก่หน่วยงานผู้มีอำนาจตามกฎหมาย ดังนั้น หากกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช มีอำนาจตามกฎหมายใดในการเรียกหรือขอให้ธนาคาร เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลแล้ว ขอให้คำร้องขอหรือคำสั่งโดยระบุรายละเอียดมาตราและกฎหมายที่ให้อำนาจ ดังกล่าว

3.9 สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

เป็นกรณีที่สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้มีคำสั่งเรียกให้บุคคลชดใช้ค่าสินไหมทดแทน เนื่องจากบุคคลดังกล่าวกระทำละเมิดทำให้สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการได้รับความเสียหาย โดยให้ บุคคลผู้ต้องรับผิดชอบนำเงินค่าเสียหายไปชำระชดใช้ค่าสินไหมทดแทนภายในระยะเวลาที่กำหนด แต่บุคคลดังกล่าว

⁴¹ ปัจจุบันมาตรานี้ถูกยกเลิกโดยพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2562

ไม่ชำระค่าเสียหาย สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการจึงได้มีหนังสือเตือนให้บุคคลนำเงินค่าเสียหายพร้อมดอกเบี้ยมาชำระแต่ก็ยังไม่ปฏิบัติตามแต่อย่างใด

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จึงอาศัยอำนาจตามมาตรา 57 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.2539⁴² โดยการยึด การอายัด และการขายทอดตลาดทรัพย์สินของบุคคลดังกล่าวมาชำระค่าเสียหายตามคำสั่งของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเป็นการใช้มาตรการบังคับทางปกครองกับบุคคลผู้ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน ไม่ได้ใช้บังคับกับธนาคารแต่อย่างใด แต่ในการดำเนินการบังคับทางปกครอง สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการจำเป็นต้องขอข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนจากธนาคาร ในส่วนของข้อมูลการมีชื่อเป็นเจ้าของบัญชีเงินฝากหรือหลักทรัพย์ใดๆที่อยู่ในความดูแลของธนาคารพร้อมทั้งขอเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยในคำร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลมายังธนาคารเป็นการอ้างตามฐานภารกิจของรัฐ (Public Task) คือเพื่อเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยใช้อำนาจรัฐ แต่สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ไม่สามารถอ้างถึงกฎหมายที่ให้อำนาจได้อย่างเฉพาะเจาะจง คือ ไม่สามารถระบุบทบัญญัติของกฎหมายที่เขียนให้สามารถขอข้อมูลส่วนบุคคลจากธนาคารได้ เมื่อสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการได้ข้อมูลบัญชีเงินฝากของบุคคลผู้ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนจากธนาคารแล้ว ก็จะนำไปประกอบการดำเนินการบังคับทางปกครอง โดยทำเป็นคำสั่งยึดหรืออายัดเงินในบัญชีเงินฝาก และจะมีคำสั่งให้ธนาคารนำส่งเงินในบัญชีเงินฝากดังกล่าวมายังสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการเพื่อชดใช้ค่าสินไหมทดแทนต่อไป

ธนาคารเป็นผู้ครอบครองข้อมูลส่วนบุคคลของบุคคลผู้ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน ซึ่งเป็นลูกค้ำของธนาคาร และธนาคารมีหน้าที่ต้องรับผิดชอบต่อลูกค้ำคือจะไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้ำหากไม่ได้ได้รับความยินยอมจากลูกค้ำก่อน ยกเว้นแต่เป็นการเปิดเผยให้กับหน่วยงานที่มีอำนาจตามกฎหมาย เมื่อธนาคารได้รับคำร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าว ธนาคารได้ตรวจสอบตามขั้นตอนในการพิจารณาดำเนินการเมื่อมีคำร้องขอหรือคำสั่งจากรัฐเพื่อเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลโดยพิจารณาตรวจสอบอำนาจของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการว่ามีอำนาจตามกฎหมายหรือไม่และมีข้อยกเว้นอย่างไร ตลอดจนพิจารณาถึงความถูกต้องแท้จริงของเอกสาร ซึ่งจากการตรวจสอบพบว่าสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการไม่ได้ระบุอำนาจตามกฎหมายในการเรียกให้ธนาคารเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล เพียงแต่ระบุว่าจำเป็นต้องใช้ข้อมูลส่วนบุคคลที่ร้องขอเพื่อไปประกอบการใช้มาตรการบังคับทางปกครอง ธนาคารจึงมีหนังสือตอบปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลลูกค้ำโดยให้เหตุผลว่าธนาคารไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลได้ เว้นแต่จะได้รับความยินยอมจากผู้เป็นเจ้าของข้อมูลก่อนหรือเป็นการเปิดเผยข้อมูลแก่หน่วยงานผู้ที่มีอำนาจตามกฎหมายดังนั้น หากสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการมีอำนาจตามกฎหมายใดในการเรียกหรือขอให้ธนาคารเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลแล้วขอให้คำร้องขอหรือคำสั่งโดยระบุรายละเอียดมาตราและกฎหมายที่ให้อำนาจดังกล่าว

⁴² ปัจจุบันมาตรานี้ถูกยกเลิกโดยพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2562

3.10 กระทรวงพลังงาน

เป็นกรณีที่กระทรวงพลังงาน ได้มีคำสั่งเรียกให้บุคคลชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่กระทรวงพลังงาน ภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 8 มาตรา 10 และมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539 แต่บุคคลดังกล่าวไม่ได้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่กระทรวงพลังงาน ต่อมาจึงมีหนังสือแจ้งเตือนให้ชำระภายในเวลาที่กำหนด บุคคลดังกล่าวก็ไม่ได้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแต่อย่างใด ปลัดกระทรวงพลังงานจึงเห็นชอบให้ใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยยึดหรืออายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของบุคคลดังกล่าว เพื่อชำระเงินให้ครบถ้วนตามมาตรา 57 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.2539⁴³ และเพื่อให้การใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยยึดหรืออายัดและขายทอดตลาดทรัพย์สินเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย จึงมีความจำเป็นจะต้องสืบหาทรัพย์สินของผู้ต้องรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทน จึงขอความอนุเคราะห์มายังธนาคารเพื่อตรวจสอบว่าผู้ต้องรับผิดดังกล่าวมีเงินในบัญชีเงินฝากอยู่กับธนาคารหรือไม่

กระทรวงพลังงานมีความจำเป็นต้องขอตรวจสอบว่าผู้ต้องรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนมีเงินในบัญชีเงินฝากธนาคารหรือไม่ พร้อมทั้งขอเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ประกอบการใช้มาตรการบังคับทางปกครองตามมาตรา 57 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.2539ซึ่งเป็นการอ้างตามฐานภารกิจของรัฐ (Public Task) คือเพื่อเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยใช้อำนาจรัฐเพื่อบังคับเอาทรัพย์สินของผู้ต้องรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนมาชำระหนี้กรณีละเมิด แต่กระทรวงพลังงานไม่สามารถอ้างถึงกฎหมายที่ให้อำนาจได้อย่างเฉพาะเจาะจง คือ ไม่สามารถระบุบทบัญญัติของกฎหมายที่เขียนให้สามารถขอข้อมูลส่วนบุคคลจากธนาคารได้

ธนาคารเป็นผู้ครอบครองข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ต้องรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนซึ่งเป็นลูกค้าของธนาคาร ในขณะที่ลูกค้ามีการทำธุรกรรมกับธนาคารและได้ให้ข้อมูลส่วนบุคคลไว้กับธนาคาร ธนาคารมีหน้าที่ต้องรักษาความลับของลูกค้า และห้ามเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้าหากไม่ได้รับความยินยอมจากลูกค้าก่อน ยกเว้นแต่เป็นการเปิดเผยให้กับหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจตามกฎหมาย ดังนั้น เมื่อธนาคารได้รับคำร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าว ธนาคารจึงทำตามขั้นตอนในการพิจารณาดำเนินการเมื่อมีคำร้องขอหรือคำสั่งจากรัฐเพื่อเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล โดยพิจารณาตรวจสอบอำนาจของกระทรวงพลังงานว่ามีอำนาจตามกฎหมายหรือไม่และมีข้อยกเว้นอย่างไร รวมทั้งพิจารณาความถูกต้องแท้จริงของเอกสารว่ามีการอ้างอิงที่มาของอำนาจตามกฎหมายโดยเฉพาะเจาะจงหรือไม่ ซึ่งจากการตรวจสอบพบว่าอำนาจตามกฎหมายที่กระทรวงพลังงานระบุมาในคำร้องขอนั้น มิใช่อำนาจตามกฎหมายในการเรียกให้ธนาคารเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลได้ เป็นเพียงการระบุไว้กว้างๆเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่จะเข้าถึงข้อมูล คือ เพื่อใช้ประกอบการใช้มาตรการบังคับทางปกครองเท่านั้น ธนาคารจึงมีหนังสือตอบปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลลูกค้าโดยให้เหตุผลว่า ธนาคารไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลได้ เว้นแต่จะได้รับความยินยอมจากผู้เป็นเจ้าของข้อมูลก่อนหรือเป็นการเปิดเผยข้อมูลแก่หน่วยงานผู้มีอำนาจตามกฎหมาย

⁴³ ปัจจุบันมาตรานี้ถูกยกเลิกโดยพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2562

3.11 ศาล

เป็นกรณีที่ศาลขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบทรัพย์สินของผู้ประกันในคดีอาญาของศาล ในชั้นการพิจารณาของศาลเมื่อมีคดีอาญาเกิดขึ้นและอยู่ระหว่างการพิจารณาคดี ศาลอาจมีคำสั่งให้ประกันตัวจำเลยได้ แต่ก็ต้องมีการประกันว่าจำเลยจะไม่หลบหนีและจะมาศาลตามกำหนดนัดเพื่อพิจารณาคดีตามขั้นตอนจนแล้วเสร็จโดยอาจจะใช้บุคคลที่มีตำแหน่งหน้าที่ เช่น รัฐบาล มาประกันตัวซึ่งเรียกว่านายประกัน ต่อมาเนื่องจากการผิดสัญญาประกันต่อศาล เช่น จำเลยหลบหนีไม่มาศาลตามกำหนดนัด ศาลจึงมีคำสั่งปรับผู้ประกันจำเลยในคดี และอยู่ระหว่างดำเนินการบังคับคดีผู้ประกันจำเลย จึงแจ้งมายังธนาคารเพื่อขอตรวจสอบว่าผู้ประกันจำเลยนั้น มีทรัพย์สินและบัญชีเงินฝากอยู่กับธนาคารหรือไม่เพื่อจะได้ออกคำสั่งให้อายัดและให้นำส่งเงินให้กับศาลต่อไป โดยลักษณะหนังสือคำร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลที่แจ้งมายังสถาบันการเงินไม่ได้ระบุอำนาจตามกฎหมายหรือรายละเอียดของมาตราที่ให้อำนาจในการขอตรวจสอบข้อมูลส่วนบุคคล และเป็นหนังสือคำร้องขอที่ลงนามโดยผู้อำนวยการสำนักอำนวยการประจำศาลไม่ได้ลงนามโดยผู้พิพากษาแต่อย่างใด

ศาลจำเป็นต้องทราบการมีบัญชีเงินฝากของผู้ประกันเพื่อจะได้ออกคำสั่งยึด หรืออายัด และแจ้งให้ธนาคารนำส่งเงินในบัญชีเงินฝากดังกล่าวต่อไป คำร้องของศาลเพื่อขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลนั้นเป็นการอ้างตามฐานภารกิจของรัฐ (Public Task) คือ เพื่อเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยใช้อำนาจรัฐเพื่อบังคับเอาทรัพย์สินของผู้ประกัน แต่ศาลไม่สามารถอ้างถึงกฎหมายที่ให้อำนาจได้อย่างเฉพาะเจาะจง คือ ไม่สามารถระบุบทบัญญัติของกฎหมายที่เขียนให้สามารถขอข้อมูลส่วนบุคคลจากธนาคารได้ เป็นเพียงการขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบมีลักษณะเป็นการทั่วไป ทำนองว่ามีหน้าที่เพื่อออกคำสั่งปรับผู้ประกันจำเลยในคดีอาญาได้หรือเพื่อวัตถุประสงค์ในการบังคับคดีผู้ประกันได้

เมื่อธนาคารได้รับคำร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าว ธนาคารได้ดำเนินการตามขั้นตอนในการพิจารณาเมื่อมีคำร้องขอหรือคำสั่งจากรัฐเพื่อเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล โดยตรวจสอบอำนาจของศาลว่ามีอำนาจตามกฎหมายหรือไม่และมีข้อยกเว้นอย่างไร รวมทั้งพิจารณาความถูกต้องแท้จริงของเอกสารว่าอ้างอิงที่มาของอำนาจตามกฎหมายโดยเฉพาะเจาะจงหรือไม่ และจากการตรวจสอบการใช้อำนาจตามกฎหมายในการขอข้อมูลส่วนบุคคลของศาลพบว่ายังไม่ถูกต้องชัดเจน ศาลไม่ได้ระบุชื่อกฎหมายและมาตราที่เกี่ยวข้องหรือคำสั่งหรือหมายศาลที่ให้อำนาจธนาคารจึงได้มีหนังสือตอบปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูล โดยขอความอนุเคราะห์ต่อศาลได้โปรดออกหมายเรียกพยานเอกสารหรือออกเป็นหนังสือที่ลงนามโดย “ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลหรือผู้พิพากษาปฏิบัติราชการแทนผู้พิพากษาหัวหน้าศาล” มายังธนาคาร เพื่อจะได้เปิดเผยข้อมูลของนายประกันได้โดยชอบด้วยกฎหมายและใช้เป็นหลักฐานอ้างอิงต่อลูกค้าเจ้าของบัญชีเงินฝากในกรณีที่มีการร้องเรียนต่อธนาคารแห่งประเทศไทย หรือหากผู้อำนวยการสำนักอำนวยการประจำศาลมีอำนาจเฉพาะตามกฎหมายใดในการเรียกพยานเอกสารหรือพยานวัตถุแล้วก็ขอได้โปรดมีคำสั่งโดยระบุมาตราและรายละเอียดของกฎหมายมายังธนาคาร เพื่อจะได้ใช้อ้างอิงกับเจ้าของข้อมูลและถือปฏิบัติต่อไป

3.12 สำนักงาน ป.ป.ช.

เป็นกรณีที่สำนักงาน ป.ป.ช. ขอทราบข้อเท็จจริงและขอเอกสารหลักฐานจากสถาบันการเงินเพื่อนำไปประกอบการตรวจสอบข้อเท็จจริง โดยมีข้อเท็จจริงที่ต้องการทราบจากสถาบันการเงิน เช่น บุคคลได้เปิดบัญชีกับธนาคารหรือไม่ หากมีขอรายการเคลื่อนไหวทางบัญชีเงินฝาก รายละเอียดเกี่ยวกับการทำธุรกรรมของบัญชีสถานที่ทำธุรกรรม หมายเลขบัญชีผู้โอน หมายเลขบัญชีผู้รับโอน ภาพผู้ทำรายการถอนและโอนเงินจากบัญชี เป็นต้น โดยลักษณะหนังสือไม่ได้ระบุรายละเอียดมาตราและกฎหมายที่ให้อำนาจในการขอตรวจสอบข้อมูลส่วนบุคคล แต่ระบุเพียงว่าเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.2561

สำนักงาน ป.ป.ช. มีหน้าที่ในการปราบปรามการกระทำทุจริตต่อหน้าที่หรือประพฤติมิชอบในภาครัฐ เช่น การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น การใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น เมื่อมีผู้เสียหายจากการกระทำของรัฐหรือมีผู้พบเห็นการทุจริตของภาครัฐและร้องเรียนไปยังสำนักงาน ป.ป.ช. ในการดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.2561 จำเป็นต้องทราบข้อเท็จจริงจากธนาคารในส่วนของการทำธุรกรรมทางการเงินของผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำทุจริตต่อหน้าที่หรือประพฤติมิชอบ สำนักงาน ป.ป.ช. จึงมีคำร้องขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ถูกกล่าวหาโดยอ้างตามฐานภารกิจของรัฐ (Public Task) คือ เป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยใช้อำนาจรัฐเพื่อนำข้อมูลส่วนบุคคลไปประกอบการตรวจสอบข้อเท็จจริง แต่สำนักงาน ป.ป.ช. ไม่สามารถอ้างอิงกฎหมายที่ให้อำนาจได้อย่างเฉพาะเจาะจง คือ ไม่สามารถระบุบทบัญญัติของกฎหมายที่เขียนให้สามารถขอข้อมูลส่วนบุคคลจากธนาคารได้ เพียงแต่เป็นการระบุถึงพระราชบัญญัติไว้กว้างๆ ทำนองว่าเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติ

ธนาคารในฐานะผู้ครอบครองข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำทุจริตต่อหน้าที่หรือประพฤติมิชอบซึ่งเป็นลูกค้าของธนาคาร มีหน้าที่ต้องรักษาความลับของลูกค้า และจะไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้าหากมิได้รับความยินยอมก่อน ยกเว้นแต่เป็นการเปิดเผยให้กับหน่วยงานที่มีอำนาจตามกฎหมาย ดังนั้นเมื่อธนาคารได้รับคำร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าว ธนาคารได้ดำเนินการตามขั้นตอนในการพิจารณาเมื่อมีคำร้องขอหรือคำสั่งจากรัฐเพื่อเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล โดยตรวจสอบอำนาจของสำนักงาน ป.ป.ช. ว่ามีอำนาจตามกฎหมายหรือไม่และมีข้อยกเว้นอย่างไร รวมทั้งพิจารณาความถูกต้องแท้จริงของเอกสารอ้างอิงที่มาของอำนาจตามกฎหมายโดยเฉพาะเจาะจงหรือไม่ และจากการตรวจสอบการใช้อำนาจตามกฎหมายในการขอข้อมูลส่วนบุคคลของสำนักงาน ป.ป.ช. พบว่าไม่ได้ระบุรายละเอียดมาตราของกฎหมายที่ให้อำนาจในการเรียกข้อมูลส่วนบุคคลโดยเฉพาะเจาะจง ธนาคารจึงมีหนังสือตอบปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล โดยขอให้สำนักงาน ป.ป.ช.มีคำร้องขอหรือคำสั่งฉบับใหม่มายังธนาคาร และต้องระบุรายละเอียดมาตราและกฎหมายที่ให้อำนาจในการเรียกข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อธนาคารจะได้เปิดเผยได้โดยชอบด้วยกฎหมาย

3.13 สถานีตำรวจนครบาล/สถานีตำรวจภูธร

เป็นกรณีที่มีการกระทำความผิดอาญาเกิดขึ้นและผู้เสียหายมาแจ้งความดำเนินคดี เช่น มีการโอนเงินเพื่อชำระค่าสินค้าและไม่ได้รับสินค้าจากผู้ขายมีการหลอกลวงให้โอนเงินทางโทรศัพท์โดยอ้างว่าเป็นบุคคลที่รู้จัก มีการขโมยบัตร ATM ไปกดเงินโดยเจ้าของไม่ยินยอม มีการหลอกลวงให้ลงทุนต่างๆ เป็นต้น เมื่อพนักงานสอบสวนรับแจ้งความเป็นคดีก็จะต้องมีการแสวงหาข้อเท็จจริงต่างๆตามที่ได้รับแจ้งความเพื่อจะได้แจ้งถึงข้อหาให้ผู้ต้องหาทราบ โดยการนำเอาพยานหลักฐานที่ปรากฏขึ้นอันถือเป็นข้อเท็จจริงในคดีอาญามาปรับเข้ากับองค์ประกอบของความผิดตามข้อกฎหมาย ซึ่งหากปรับบทผิดหรือไม่ถูกต้องก็จะส่งผลเสียในการสอบสวนและส่งผลเสียต่อรูปคดี⁴⁴ ในขั้นตอนนี้จึงจำเป็นต้องได้รับข้อมูลจากธนาคารเพื่อประกอบการสอบสวน ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ต้องหาที่จำเป็นต่อการสอบสวน เช่น ข้อมูลหมายเลขบัญชีเงินฝาก ชื่อบัญชีเงินฝาก ประเภทของบัญชีเงินฝาก รายการเคลื่อนไหวทางบัญชีเงินฝาก ข้อมูลการทำธุรกรรมทางการเงินผ่านระบบ Internet Banking ข้อมูลที่อยู่ของเจ้าของบัญชีเงินฝาก เป็นต้น

สถานีตำรวจนครบาล/สถานีตำรวจภูธรจึงมีคำร้องขอเพื่อเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ต้องหายังธนาคารเพื่อขอตรวจสอบข้อมูลดังกล่าว โดยอ้างตามฐานภารกิจของรัฐ (Public Task) เป็นการปฏิบัติหน้าที่ในการใช้อำนาจรัฐ แต่สถานีตำรวจนครบาล/สถานีตำรวจภูธรไม่สามารถอ้างอิงกฎหมายที่ให้อำนาจได้อย่างเฉพาะเจาะจงเพียงแต่ระบุวัตถุประสงค์ในการร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ต้องหาว่าเพื่อนำไปใช้ประกอบการสอบสวนตามอำนาจหน้าที่ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พ.ศ. 2477 เท่านั้น ไม่ได้ระบุรายละเอียดมาตราและกฎหมายที่ให้อำนาจในการขอตรวจสอบข้อมูลส่วนบุคคลเพียงแต่เป็นคำร้องขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลที่ลงนามโดยพนักงานสอบสวน

ธนาคารในฐานะผู้ครอบครองข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ต้องหาซึ่งเป็นลูกค้าของธนาคาร มีหน้าที่ต้องรักษาความลับของลูกค้า และจะไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้าหากมิได้รับความยินยอมก่อน ยกเว้นแต่เป็นการเปิดเผยให้กับหน่วยงานที่มีอำนาจตามกฎหมาย ดังนั้น เมื่อธนาคารได้รับคำร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าว ธนาคารได้ดำเนินการตามขั้นตอนในการพิจารณาเมื่อมีคำร้องขอหรือคำสั่งจากรัฐเพื่อเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล โดยตรวจสอบอำนาจของสถานีตำรวจนครบาล/สถานีตำรวจภูธรว่ามีอำนาจตามกฎหมายหรือไม่ และมีข้อยกเว้นอย่างไร รวมทั้งพิจารณาความถูกต้องแท้จริงของเอกสารว่าอ้างอิงที่มาของอำนาจตามกฎหมาย โดยเฉพาะเจาะจงหรือไม่ และจากการตรวจสอบการใช้อำนาจตามกฎหมายในการร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลของสถานีตำรวจนครบาล/สถานีตำรวจภูธรพบว่าไม่ได้ระบุรายละเอียดมาตราของกฎหมายที่ให้อำนาจในการเรียกข้อมูลส่วนบุคคลโดยเฉพาะเจาะจง ธนาคารจึงมีหนังสือตอบปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล โดยขอให้สถานีตำรวจนครบาล/สถานีตำรวจภูธร มีหมายเรียกพยานเอกสารมายังธนาคาร โดยระบุให้ชัดเจนว่าเป็นการใช้อำนาจตามบทบัญญัติในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 132 (3) ซึ่งให้อำนาจแก่เจ้าพนักงานสอบสวนในการเรียกบุคคลซึ่งครอบครองสิ่งของซึ่งอาจใช้เป็นพยานหลักฐาน

⁴⁴ ชัชชัย ยุระพันธ์. การตรวจสอบการปรับบทความผิดในชั้นเจ้าพนักงาน, หน้า 324.

3.14 สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัด

เป็นกรณีที่สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดได้จ่ายเงินกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างให้กับลูกจ้างเพื่อบรรเทาความเดือดร้อน กรณีนายจ้างไม่จ่ายค่าจ้าง ค่าชดเชย และเงินอื่นๆให้แก่ลูกจ้างให้ถูกต้องและตามกำหนดเวลา คือ เป็นการที่สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดได้สำรองจ่ายเงินไปก่อนให้กับลูกจ้าง และเมื่อสำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดได้จ่ายเงินกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนให้แก่ลูกจ้างตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ.2541 มาตรา 134 แล้วสำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดมีสิทธิไล่เบี้ยคืนจากผู้ซึ่งมีหน้าที่ตามกฎหมายต้องจ่ายเงินดังกล่าวให้แก่ลูกจ้างนั้นพร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละสิบห้าต่อปีนับตั้งแต่วันที่สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดได้จ่ายเงินกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างให้แก่ลูกจ้าง ทั้งนี้ ไม่ว่าผู้ซึ่งมีหน้าที่ตามกฎหมายจะได้จ่ายเงินดังกล่าวให้แก่ลูกจ้างอีกหรือไม่

หลังจากที่สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัด ได้จ่ายเงินกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างให้แก่ลูกจ้างแล้ว ผู้มีหน้าที่ต้องจ่ายเงินเพื่อชดใช้หนี้คืนให้กองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างตามกฎหมายก็คือนายจ้างสำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดจึงมีความจำเป็นต้องทราบว่านายจ้างซึ่งเป็นนิติบุคคลนั้นมีชื่อในบัญชีเงินฝาก สาขาใด เลขที่ใดและมีเงินในบัญชีเงินฝากจำนวนเท่าใด ทั้งนี้ เพื่อจะได้นำไปประกอบการดำเนินการยึด หรืออายัด และแจ้งให้ธนาคารนำส่งเงินในบัญชีเงินฝากของนายจ้างต่อไป โดยในคำร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลของสำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดที่มีมายังธนาคารเป็นการอ้างตามฐานภารกิจของรัฐ (Public Task) เป็นการปฏิบัติหน้าที่ในการใช้อำนาจรัฐแต่สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดไม่สามารถอ้างอิงกฎหมายที่ให้อำนาจได้อย่างเฉพาะเจาะจงเพียงแต่ระบุวัตถุประสงค์ในการร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลของนายจ้างว่าเพื่อนำไปใช้ประกอบการดำเนินการทางกฎหมายต่อไปเท่านั้น ไม่ได้ระบุรายละเอียดมาตราและกฎหมายที่ให้อำนาจในการขอตรวจสอบข้อมูลส่วนบุคคล

ธนาคารในฐานะผู้ครอบครองข้อมูลส่วนบุคคลของนายจ้างซึ่งเป็นลูกค้าของธนาคาร มีหน้าที่ต้องรักษาความลับของลูกค้า และจะไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้าหากมิได้รับความยินยอมก่อน ยกเว้นแต่เป็นการเปิดเผยให้กับหน่วยงานที่มีอำนาจตามกฎหมาย ดังนั้น เมื่อธนาคารได้รับคำร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าว ธนาคารได้ดำเนินการตามขั้นตอนในการพิจารณาเมื่อมีคำร้องขอหรือคำสั่งจากรัฐเพื่อเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล โดยตรวจสอบอำนาจของสำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดว่ามีอำนาจตามกฎหมายหรือไม่และมีข้อยกเว้นอย่างไร รวมทั้งพิจารณาความถูกต้องแท้จริงของเอกสารว่าอ้างอิงที่มาของอำนาจตามกฎหมายโดยเฉพาะเจาะจงหรือไม่ และจากการตรวจสอบการใช้อำนาจตามกฎหมายในการร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลของสำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดพบว่าไม่ได้ระบุรายละเอียดมาตราของกฎหมายที่ให้อำนาจในการเรียกข้อมูลส่วนบุคคลโดยเฉพาะเจาะจง ธนาคารจึงมีหนังสือตอบปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล โดยขอให้สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดมีคำร้องขอหรือคำสั่งฉบับใหม่มายังธนาคาร พร้อมทั้งระบุรายละเอียดมาตราและกฎหมายที่ให้อำนาจในการเรียกข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อธนาคารจะได้เปิดเผยได้โดยชอบด้วยกฎหมาย

3.15 กองบังคับการตำรวจจราจร

เป็นกรณีที่สำนักงานตรวจสอบภายใน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้ตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรง ทำการตรวจสอบระบบการเงินและการบัญชีของกองบังคับการตำรวจจราจร และพบข้อบกพร่องของข้าราชการตำรวจในสังกัดปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ซึ่งคณะกรรมการได้ดำเนินการสอบสวนแล้ว เห็นว่ามีความจำเป็นต้องตรวจสอบข้อมูลการทำธุรกรรมผ่านบัญชีเงินฝากของข้าราชการตำรวจดังกล่าว เพื่อประกอบการสอบสวนวินัยร้ายแรง ทั้งนี้ ก็เพื่อจะได้ทราบว่ามีการยกย่าย ถ่ายโอนเงินไปอย่างไร ซึ่งข้อมูลที่มีความสำคัญมากแก่การสอบสวนวินัยร้ายแรง คือ ข้อมูลรายการเคลื่อนไหวทางบัญชี หรือ Statement อันจะสามารถบอกได้ว่ามีการโอน หรือรับโอนเงินจากบัญชีของผู้ใด ผู้ใดเป็นเจ้าของบัญชี ทำการโอนหรือรับโอนเมื่อไร เป็นยอดเงินเท่าใด และจะสามารถชี้ขยายผลการสอบสวนวินัยร้ายแรงเพื่อทราบตัวผู้กระทำความผิดและดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมายต่อไป

กองบังคับการตำรวจจราจร จึงมีคำร้องขอเพื่อเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ที่ถูกตั้งกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรงมายังธนาคารเพื่อขอตรวจสอบว่ามีบัญชีเงินฝากที่เปิดไว้กับธนาคารหรือไม่ สาขาใด เลขบัญชีใด และขอคัดสำเนารายการฝากถอนเงินโดยระบุช่วงเวลามาให้ธนาคารตรวจสอบ เป็นการอ้างตามฐานภารกิจของรัฐ (Public Task) คือ การปฏิบัติหน้าที่ในการใช้อำนาจรัฐ แต่กองบังคับการตำรวจจราจรไม่สามารถอ้างอิงกฎหมายที่ให้อำนาจได้อย่างเฉพาะเจาะจงเพียงแต่ระบุวัตถุประสงค์ประสงค์ในการร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ที่ถูกตั้งกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรงว่าเพื่อนำไปใช้ประกอบการสอบสวนวินัยร้ายแรงตามอำนาจหน้าที่ ไม่สามารถระบุชื่อกฎหมายและมาตราที่เกี่ยวข้องหรือคำสั่งที่ให้อำนาจในการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลได้ ซึ่งลักษณะคำร้องขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลของกองบังคับการตำรวจจราจร เป็นเพียงการขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบข้อมูลเท่านั้น

ธนาคารในฐานะผู้ครอบครองข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ที่ถูกตั้งกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรง ซึ่งเป็นลูกค้าของธนาคาร มีหน้าที่ต้องรักษาความลับของลูกค้า และจะไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้า หากมิได้รับความยินยอมก่อน ยกเว้นแต่เป็นการเปิดเผยให้กับหน่วยงานที่มีอำนาจตามกฎหมาย ดังนั้นเมื่อธนาคารได้รับคำร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าว ธนาคารได้ดำเนินการตามขั้นตอนในการพิจารณาเมื่อมีคำร้องขอหรือคำสั่งจากรัฐเพื่อเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล โดยตรวจสอบอำนาจของกองบังคับการตำรวจจราจรว่ามีอำนาจตามกฎหมายหรือไม่และมีข้อยกเว้นอย่างไร รวมทั้งพิจารณาความถูกต้องแท้จริงของเอกสารอ้างอิงที่มาของอำนาจตามกฎหมายโดยเฉพาะเจาะจงหรือไม่ และจากการตรวจสอบการใช้อำนาจตามกฎหมายในการร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลของกองบังคับการตำรวจจราจร พบว่าไม่ได้ระบุรายละเอียดมาตราของกฎหมายที่ให้อำนาจในการเรียกข้อมูลส่วนบุคคลโดยเฉพาะเจาะจง ธนาคารจึงมีหนังสือตอบปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล โดยขอให้กองบังคับการตำรวจจราจรมีคำร้องขอหรือคำสั่งฉบับใหม่มายังธนาคาร พร้อมทั้งระบุรายละเอียดมาตราและกฎหมายที่ให้อำนาจในการเรียกข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อธนาคารจะได้เปิดเผยได้โดยชอบด้วยกฎหมาย

3.16 ศูนย์ปฏิบัติการสำนักงานตำรวจแห่งชาติส่วนหน้า

เป็นกรณีทำงานสืบสวนคดีความมั่นคงและคดีพิเศษ ศูนย์ปฏิบัติการสำนักงานตำรวจแห่งชาติส่วนหน้า ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในการสืบสวนหาตัวผู้กระทำผิดเกี่ยวกับเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เมื่อมีเหตุการณ์ความไม่สงบเกิดขึ้น เช่น มีการก่อการร้ายในพื้นที่ ในการขยายผลการจับกุมไปถึงตัวผู้กระทำผิดนั้น จำเป็นต้องใช้ข้อมูลการทำธุรกรรมของผู้ต้องสงสัยที่ทำผ่านธนาคาร อาจเป็นการจ้างวาน มีการโอนเงินเพื่อชำระค่าจ้างในการก่อความไม่สงบ หรือมีการโอนเงินเพื่อซื้ออุปกรณ์ อาวุธ เพื่อนำมาใช้ในการก่อความไม่สงบในพื้นที่ ซึ่งหากจากการสืบสวนพบว่าผู้ต้องสงสัยมีพฤติกรรมเป็นผู้สนับสนุนผู้ก่อเหตุ ความรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้และได้ทำธุรกรรมผ่านธนาคารศูนย์ปฏิบัติการสำนักงานตำรวจแห่งชาติส่วนหน้าก็มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องขอข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ต้องสงสัยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการทำธุรกรรมทางบัญชีเงินฝากกับธนาคาร

ศูนย์ปฏิบัติการสำนักงานตำรวจแห่งชาติส่วนหน้าจึงมีคำร้องขอเพื่อเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ต้องสงสัยที่มีพฤติกรรมเป็นผู้สนับสนุนผู้ก่อเหตุความรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อขอตรวจสอบว่าได้เปิดบัญชีไว้กับธนาคารหรือไม่ ชื่อบัญชีใดบ้าง จำนวนกี่บัญชี ขอเอกสารสำเนาคำขอเปิดบัญชีพร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปใช้ประกอบการสืบสวนต่อไป เป็นคำร้องขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลอ้างตามฐานภารกิจของรัฐ (Public Task) คือ เพื่อการปฏิบัติหน้าที่ในการใช้อำนาจรัฐ แต่ศูนย์ปฏิบัติการสำนักงานตำรวจแห่งชาติส่วนหน้าไม่สามารถอ้างอิงกฎหมายที่ให้อำนาจได้อย่างเฉพาะเจาะจงเพียงแต่ระบุวัตถุประสงค์ในการร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ต้องสงสัยว่าเพื่อนำไปใช้ประกอบในการสืบสวนตามอำนาจหน้าที่ไม่สามารถระบุชื่อกฎหมายและมาตราที่เกี่ยวข้องหรือคำสั่งที่ให้อำนาจในการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลได้

ธนาคารในฐานะผู้ครอบครองข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ต้องสงสัยที่มีพฤติกรรมเป็นผู้สนับสนุนผู้ก่อเหตุความรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ซึ่งเป็นลูกค้าของธนาคาร มีหน้าที่ต้องรักษาความลับของลูกค้าและจะไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้าหากมิได้รับความยินยอมก่อน ยกเว้นแต่เป็นการเปิดเผยให้กับหน่วยงานที่มีอำนาจตามกฎหมาย ดังนั้น เมื่อธนาคารได้รับคำร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าว ธนาคารได้ดำเนินการตามขั้นตอนในการพิจารณาเมื่อมีคำร้องขอหรือคำสั่งจากรัฐเพื่อเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล โดยตรวจสอบอำนาจของศูนย์ปฏิบัติการสำนักงานตำรวจแห่งชาติส่วนหน้าว่ามีอำนาจตามกฎหมายหรือไม่ และมีข้อยกเว้นอย่างไร รวมทั้งพิจารณาความถูกต้องแท้จริงของเอกสารว่าอ้างอิงที่มาของอำนาจตามกฎหมาย โดยเฉพาะเจาะจงหรือไม่ และจากการตรวจสอบการใช้อำนาจตามกฎหมายในการร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลของศูนย์ปฏิบัติการสำนักงานตำรวจแห่งชาติส่วนหน้าพบว่าไม่ได้ระบุรายละเอียดมาตราของกฎหมายที่ให้อำนาจในการเรียกข้อมูลส่วนบุคคลโดยเฉพาะเจาะจง ธนาคารจึงมีหนังสือตอบปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลโดยขอให้ศูนย์ปฏิบัติการสำนักงานตำรวจแห่งชาติส่วนหน้ามีคำร้องขอหรือคำสั่งฉบับใหม่มายังธนาคาร พร้อมทั้งระบุรายละเอียดมาตราและกฎหมายที่ให้อำนาจในการเรียกข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อธนาคารจะได้เปิดเผยได้โดยชอบด้วยกฎหมาย

3.17 องค์การบริหารส่วนตำบล

เป็นกรณีที่ต้องจัดการบริหารส่วนตำบลขอตรวจสอบบัญชีเงินฝากหรือสิทธิอันพึงมีในสถาบันการเงินของลูกหนี้ตามคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบล เนื่องจากได้มีคำสั่งให้บุคคลตกเป็นลูกหนี้ขององค์การบริหารส่วนตำบล และจำต้องชดใช้เงินคืนแก่องค์การบริหารส่วนตำบล กล่าวคือ บุคคลที่ตกเป็นลูกหนี้ นั้น ได้เข้ามาทำการรับเหมาก่อสร้างและต่อเติมอาคารให้กับองค์การบริหารส่วนตำบลและภายหลังมีการผิดสัญญาจ้างมีการไม่ปฏิบัติตามสัญญาเกิดขึ้น ทำให้้องค์การบริหารส่วนตำบลได้รับความเสียหาย องค์การบริหารส่วนตำบลจึงมีความจำเป็นต้องขอข้อมูลส่วนบุคคลของลูกหนี้ดังกล่าวจากธนาคาร เช่น ข้อมูลการมีบัญชีเงินฝาก ข้อมูลยอดเงินคงเหลือในบัญชี ตลอดจนสิทธิเรียกร้องต่างๆกับธนาคาร เพื่อประกอบการดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมาย และบังคับเอากับบัญชีเงินฝาก หรือทรัพย์สินของลูกหนี้เพื่อนำมาชำระหนี้ให้กับองค์การบริหารส่วนตำบลต่อไป

องค์การบริหารส่วนตำบล จึงมีคำร้องขอเพื่อเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลของลูกหนี้เพื่อขอตรวจสอบว่าลูกหนี้มีบัญชีเงินฝากหรือมีสิทธิอันพึงมีอื่นใดกับธนาคารหรือไม่ เช่น นอกจากบัญชีเงินฝากแล้ว ลูกหนี้รายนี้มีการเช่าตู้നിรัยเพื่อเก็บทรัพย์สินกับธนาคารหรือไม่ พร้อมทั้งระบุชื่อ นามสกุล และเลขบัตรประจำตัวประชาชนของลูกหนี้ที่ต้องการตรวจสอบมายังธนาคาร ซึ่งคำร้องขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลขององค์การบริหารส่วนตำบลดังกล่าว เป็นการอ้างตามฐานภารกิจของรัฐ (Public Task) คือ เพื่อการปฏิบัติหน้าที่ในการใช้อำนาจรัฐ แต่องค์การบริหารส่วนตำบลไม่สามารถอ้างอิงกฎหมายที่ให้อำนาจได้อย่างเฉพาะเจาะจงเพียงแต่ระบุวัตถุประสงค์ในการร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลของลูกหนี้ว่า เพื่อนำมาดำเนินการยึดอายัด บังคับชำระหนี้แก่องค์การบริหารส่วนตำบล ไม่สามารถระบุชื่อกฎหมายและมาตราที่เกี่ยวข้องหรือคำสั่งที่ให้อำนาจในการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลได้

ธนาคารในฐานะผู้ครอบครองข้อมูลส่วนบุคคลของลูกหนี้ซึ่งเป็นลูกค้าของธนาคาร มีหน้าที่ต้องรักษาความลับของลูกค้า มีหน้าที่ต้องรับผิดชอบต่อลูกค้า และจะไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้าหากมิได้รับความยินยอมก่อน ยกเว้นแต่เป็นการเปิดเผยให้กับหน่วยงานที่มีอำนาจตามกฎหมาย ดังนั้น เมื่อธนาคารได้รับคำร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าว ธนาคารได้ดำเนินการตามขั้นตอนในการพิจารณาเมื่อมีคำร้องขอหรือคำสั่งจากรัฐเพื่อเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลโดยตรวจสอบอำนาจขององค์การบริหารส่วนตำบลว่ามีอำนาจตามกฎหมายหรือไม่และมีข้อยกเว้นอย่างไร รวมทั้งพิจารณาความถูกต้องแท้จริงของเอกสารว่าอ้างอิงที่มาของอำนาจตามกฎหมายโดยเฉพาะเจาะจงหรือไม่ และจากการตรวจสอบการใช้อำนาจตามกฎหมายในการร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลขององค์การบริหารส่วนตำบลพบว่าไม่ได้ระบุรายละเอียดมาตราของกฎหมายที่ให้อำนาจในการเรียกข้อมูลส่วนบุคคลโดยเฉพาะเจาะจง ลักษณะหนังสือเป็นเพียงการขอความร่วมมือตรวจสอบข้อมูลส่วนบุคคลเท่านั้น ธนาคารจึงมีหนังสือตอบปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล โดยขอให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีคำร้องขอหรือคำสั่งฉบับใหม่มายังธนาคารพร้อมทั้งระบุรายละเอียดมาตราและกฎหมายที่ให้อำนาจในการเรียกข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อธนาคารจะได้เปิดเผยได้โดยชอบด้วยกฎหมาย

3.18 กรมสอบสวนคดีพิเศษ

เป็นกรณีที่กรมสอบสวนคดีพิเศษดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงตามคำสั่งกรมสอบสวนคดีพิเศษ ในคดีอันเข้าข่ายลักษณะเป็นคดีพิเศษที่จะต้องทำการสืบสวนตามพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.2547 และที่แก้ไขเพิ่มเติม เช่น คดีความผิดทางอาญาที่มีความซับซ้อนจำเป็นต้องใช้วิธีการสืบสวน สอบสวนและรวบรวมพยานหลักฐานเป็นพิเศษ คดีความผิดทางอาญาที่มีหรืออาจมีผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน ความมั่นคงของประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือระบบเศรษฐกิจหรือการคลังของประเทศคดีความผิดทางอาญาที่มีลักษณะเป็นการกระทำความผิด ข้ำมาชาติที่สำคัญหรือเป็นการกระทำขององค์กรอาชญากรรมคดีความผิดทางอาญาที่มีผู้ทรงอิทธิพลที่สำคัญ เป็นตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุน เป็นต้น

ในการสอบสวนคดีพิเศษนั้น เพื่อให้การตรวจสอบข้อเท็จจริงเป็นไปด้วยความเรียบร้อย รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ กรมสอบสวนคดีพิเศษจำเป็นต้องขอข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ต้องหาในคดีจากธนาคาร เช่น เอกสารคำขอเปิดบัญชีเพื่อทราบว่ามีมีการเปิดบัญชีในนามของบุคคลใด รายการเคลื่อนไหวทางบัญชี เพื่อทราบว่ามีมีการทำธุรกรรมอย่างไร โอนหรือรับโอนไปยังบัญชีใดบ้าง กรมสอบสวนคดีพิเศษจึงมีคำร้องขอ เข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ต้องหาในคดีมายังธนาคาร ซึ่งคำร้องขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลของกรมสอบสวน คดีพิเศษดังกล่าว เป็นการอ้างตามฐานภารกิจของรัฐ (Public Task) คือ เพื่อการปฏิบัติหน้าที่ในการใช้อำนาจรัฐ แต่กรมสอบสวนคดีพิเศษไม่สามารถอ้างถึงกฎหมายที่ให้อำนาจได้อย่างเฉพาะเจาะจง เพียงแต่ระบุ วัตถุประสงค์ในการร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ต้องหาในคดีว่าเพื่อนำมาประกอบสำนวนการตรวจสอบ ข้อเท็จจริง ไม่สามารถระบุชื่อกฎหมายและมาตราที่เกี่ยวข้องหรือคำสั่งที่ให้อำนาจในการเข้าถึงข้อมูล ส่วนบุคคลได้

ธนาคารในฐานะผู้ครอบครองข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ต้องหาในคดีซึ่งเป็นลูกค้าของธนาคาร มีหน้าที่ ต้องรักษาความลับของลูกค้า และจะไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้าหากมิได้รับความยินยอมก่อน ยกเว้นแต่เป็นการเปิดเผยให้กับหน่วยงานที่มีอำนาจตามกฎหมาย ดังนั้น เมื่อธนาคารได้รับคำร้องขอข้อมูล ส่วนบุคคลดังกล่าว ธนาคารได้ดำเนินการตามขั้นตอนในการพิจารณาเมื่อมีคำร้องขอหรือคำสั่งจากรัฐ เพื่อเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลโดยตรวจสอบอำนาจของกรมสอบสวนคดีพิเศษว่ามีอำนาจตามกฎหมายหรือไม่ และมีข้อยกเว้นอย่างไร รวมทั้งพิจารณาความถูกต้องแท้จริงของเอกสารว่าอ้างอิงที่มาของอำนาจตามกฎหมาย โดยเฉพาะเจาะจงหรือไม่ และจากการตรวจสอบการใช้อำนาจตามกฎหมายในการร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลของ กรมสอบสวนคดีพิเศษพบว่าไม่ได้ระบุรายละเอียดมาตราของกฎหมายที่ให้อำนาจในการเรียกข้อมูลส่วนบุคคล โดยเฉพาะเจาะจง ลักษณะคำร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลระบุอำนาจสอบสวนเป็นการทั่วไปที่บัญญัติไว้กว้างๆ คือ จำเป็นต้องทำการสืบสวนตามพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษพ.ศ.2547 และที่แก้ไขเพิ่มเติมธนาคาร จึงมีหนังสือตอบปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล โดยขอให้กรมสอบสวนคดีพิเศษมีคำร้องขอหรือคำสั่ง ฉบับใหม่มายังธนาคารพร้อมทั้งระบุรายละเอียดมาตราและกฎหมายที่ให้อำนาจในการเรียกข้อมูลส่วนบุคคล เพื่อธนาคารจะได้เปิดเผยได้โดยชอบด้วยกฎหมาย

3.19 กรรมการขนส่งทางบก

เป็นกรณีที่กรรมการขนส่งทางบก ได้ดำเนินการรวบรวมเอกสารและหลักฐานเพื่อยื่นฟ้องบุคคลผู้ค้างชำระราคาส่วนต่างหมายเลขทะเบียนรถ ในคดีแพ่งฐานผิดสัญญาไม่ชำระราคาส่วนต่างจากการนำหมายเลขทะเบียนรถออกประมูลใหม่ทำให้กรรมการขนส่งทางบกได้รับความเสียหาย และเรื่องดังกล่าวอยู่ระหว่างการยื่นฟ้องของพนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุดกรรมการขนส่งทางบกมีความจำเป็นที่จะต้องขอข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ค้างชำระราคาดังกล่าวจากธนาคาร เนื่องจากต้องการใช้เป็นพยานหลักฐานนำส่งให้กับพนักงานอัยการในการยื่นฟ้องต่อศาล

กรรมการขนส่งทางบกจึงได้มีคำร้องขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ค้างชำระราคาถึงธนาคาร ขอให้ดำเนินการตรวจสอบว่าผู้ค้างชำระราคามีบัญชีเงินฝาก หรือภาระหนี้ เช่น สัญญากู้ยืมเงิน สัญญากู้เบิกเงินเกินบัญชี สัญญาค้ำประกัน สัญญาให้รับรองตัวเงิน สัญญาซื้อขายลดเช็ค สัญญาให้ธนาคารออกหนังสือค้ำประกัน และสัญญาจำนองกับธนาคารสาขาใดบ้างหรือไม่ วัตถุประสงค์ในการขอก็เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการยื่นฟ้องของพนักงานอัยการซึ่งคำร้องขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลของกรรมการขนส่งทางบกดังกล่าวเป็นการอ้างตามฐานภารกิจของรัฐ (Public Task) คือ เพื่อการปฏิบัติหน้าที่ในการใช้อำนาจรัฐ แต่กรรมการขนส่งทางบกไม่สามารถอ้างถึงกฎหมายที่ให้อำนาจได้อย่างเฉพาะเจาะจง เพียงแต่ระบุวัตถุประสงค์ในการร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ค้างชำระราคาว่าเพื่อดำเนินการรวบรวมเอกสารและหลักฐานเพื่อยื่นฟ้องบุคคลผู้ค้างชำระราคาไม่สามารถระบุชื่อกฎหมายและมาตราที่เกี่ยวข้องหรือคำสั่งที่ให้อำนาจในการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลได้

ธนาคารในฐานะผู้ครอบครองข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ค้างชำระราคาซึ่งเป็นลูกค้าของธนาคาร มีหน้าที่ต้องรักษาความลับของลูกค้า และจะไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้าหากมิได้รับความยินยอมก่อน ยกเว้นแต่เป็นการเปิดเผยให้กับหน่วยงานที่มีอำนาจตามกฎหมาย ดังนั้น เมื่อธนาคารได้รับคำร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าว ธนาคารได้ดำเนินการตามขั้นตอนในการพิจารณาเมื่อมีคำร้องขอหรือคำสั่งจากรัฐเพื่อเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลโดยตรวจสอบอำนาจของกรรมการขนส่งทางบกว่ามีอำนาจตามกฎหมายหรือไม่ และมีข้อยกเว้นอย่างไร รวมทั้งพิจารณาความถูกต้องแท้จริงของเอกสารว่าอ้างอิงที่มาของอำนาจตามกฎหมาย โดยเฉพาะเจาะจงหรือไม่ และจากการตรวจสอบการใช้อำนาจตามกฎหมายในการร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลของกรรมการขนส่งทางบกพบว่าไม่ได้ระบุรายละเอียดมาตราของกฎหมายที่ให้อำนาจในการเรียกข้อมูลส่วนบุคคล โดยเฉพาะเจาะจง ลักษณะคำร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลระบุมาเพื่อขอความร่วมมือธนาคารในการตรวจสอบข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ค้างชำระราคาเท่านั้น มีลักษณะเป็นการทั่วไปกำหนดไว้กว้างๆจะนำข้อมูลส่วนบุคคลที่ได้ไปใช้เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่บรรลุวัตถุประสงค์ ธนาคารจึงมีหนังสือตอบปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล โดยขอให้กรรมการขนส่งทางบกมีคำร้องขอหรือคำสั่งฉบับใหม่มายังธนาคารพร้อมทั้งระบุรายละเอียดมาตราและกฎหมายที่ให้อำนาจในการเรียกข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อธนาคารจะได้เปิดเผยได้โดยชอบด้วยกฎหมาย

3.20 กองบังคับการปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี

เป็นกรณีที่กองบังคับการปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี ในฐานะที่เป็นหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อยป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมที่เกี่ยวกับเทคโนโลยี สืบสวนสอบสวน ปฏิบัติงานตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวกับระบบคอมพิวเตอร์⁴⁵ ได้ทำการสืบสวนทราบว่าได้มีหมายเลขบัญชีเงินฝากของธนาคารที่ใช้ในการกระทำความผิดเปิดบัญชีไว้กับธนาคาร โดยในคำร้องขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล กองบังคับการปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยีระบุข้อบัญญัติ หมายเลขบัญชีของเจ้าของบัญชีที่ต้องการตรวจสอบข้อมูลซึ่งข้อมูลที่ต้องการทราบ คือ ข้อมูลบัญชีเงินฝากธนาคารเพื่อทราบชื่อ ที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ อีเมลแอดเดรส ในการเปิดบัญชี รายการเคลื่อนไหวทางบัญชี (Statement) ย้อนหลัง มีการใช้บริการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์หรือไม่

กองบังคับการปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยีจึงได้มีคำร้องขอเพื่อเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลของเจ้าของบัญชีมายังธนาคาร เพื่อขอตรวจสอบข้อมูลการทำธุรกรรมเกี่ยวกับบัญชีเงินฝากของผู้ที่ต้องสงสัยว่าได้ใช้บัญชีในการกระทำความผิด ซึ่งคำร้องขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลของกองบังคับการปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยีนั้น เป็นการอ้างตามฐานภารกิจของรัฐ (Public Task) คือ การปฏิบัติหน้าที่ในการใช้อำนาจรัฐตามกฎหมาย แต่กองบังคับการปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยีไม่สามารถอ้างอิงกฎหมายที่ให้อำนาจได้อย่างเฉพาะเจาะจงเพียงแต่ระบุวัตถุประสงค์ในการร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลของเจ้าของบัญชีว่าเพื่อประโยชน์ในการสืบสวนดำเนินคดี ไม่สามารถระบุชื่อกฎหมายและมาตราที่เกี่ยวข้องหรือคำสั่งที่ให้อำนาจในการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลได้

ธนาคารในฐานะผู้ครอบครองข้อมูลส่วนบุคคลของเจ้าของบัญชีที่ต้องสงสัยว่าได้ใช้บัญชีในการกระทำความผิดซึ่งเป็นลูกค้าของธนาคาร มีหน้าที่ต้องรักษาความลับของลูกค้า และจะไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้าหากมิได้รับความยินยอมก่อน ยกเว้นแต่เป็นการเปิดเผยให้กับหน่วยงานที่มีอำนาจตามกฎหมาย ดังนั้น เมื่อธนาคารได้รับคำร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าว ธนาคารได้ดำเนินการตามขั้นตอนในการพิจารณาเมื่อมีคำร้องขอหรือคำสั่งจากรัฐเพื่อเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล โดยตรวจสอบอำนาจของกองบังคับการปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี ว่ามีอำนาจตามกฎหมายหรือไม่และมีข้อยกเว้นอย่างไร รวมทั้งพิจารณาความถูกต้องแท้จริงของเอกสารอ้างอิงที่มาของอำนาจตามกฎหมายโดยเฉพาะเจาะจงหรือไม่ และจากการตรวจสอบการใช้อำนาจตามกฎหมายในการร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลของกองบังคับการปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พบว่าไม่ได้ระบุรายละเอียดมาตราของกฎหมายที่ให้อำนาจในการเรียกข้อมูลส่วนบุคคล โดยเฉพาะเจาะจง ธนาคารจึงมีหนังสือตอบปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล โดยขอให้กองบังคับการปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี มีคำร้องขอหรือคำสั่งฉบับใหม่มายังธนาคาร พร้อมทั้งระบุรายละเอียดมาตราและกฎหมายที่ให้อำนาจในการเรียกข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อธนาคารจะได้เปิดเผยได้โดยชอบด้วยกฎหมาย

⁴⁵ กองบังคับการปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี, “อำนาจหน้าที่” [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 3 มีนาคม 2562.
แหล่งที่มา : <https://tcsd.go.th/>เกี่ยวกับหน่วยงาน/

3.21 สำนักงานเขต

เป็นกรณีที่สำนักงานเขตแจ้งมายังธนาคารว่ามีบุคคลได้ค้างชำระภาษีโรงเรือนและที่ดินกับกรุงเทพมหานคร คือ ภาษีที่จัดเก็บจากโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น ๆ กับที่ดินที่ใช้ประโยชน์ต่อเนื่องไปกับโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างนั้น เช่น ไร่เช่า ใช้เป็นที่ทำการค้าขาย ที่ไว้สินค้า ที่ประกอบอุตสาหกรรม ให้ญาติบิดา มารดา บุตร หรือผู้อื่นอาศัย หรือใช้ประกอบกิจการอื่น ๆ เพื่อหารายได้และไม่เข้าข่ายกเว้นทางกฎหมาย ซึ่งผู้มีหน้าที่เสียภาษีโรงเรือนและที่ดิน คือ เจ้าของทรัพย์สินโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างดังกล่าว⁴⁶ โดยสำนักงานเขตได้ดำเนินการเร่งรัดและติดตามทวงถามผู้ค้างชำระภาษีโรงเรือนและที่ดินแล้ว แต่ผู้ค้างภาษียังเพิกเฉยมิได้ชำระเงินให้เสร็จสิ้นไป สำนักงานเขตจึงมีความจำเป็นต้องขอความร่วมมือมายังธนาคารให้ช่วยตรวจสอบว่าผู้ค้างภาษีมีบัญชีเงินฝากอยู่กับธนาคารหรือไม่เป็นบัญชีเงินฝากประเภทใด บัญชีเลขที่ใด มีจำนวนเงินฝากเท่าใด เพื่อสำนักงานเขตจะได้ดำเนินการตามระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยการยึด आयัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้ค้างภาษี พ.ศ.2545 และนำเงินของผู้ค้างชำระภาษีโรงเรือนและที่ดินชำระให้กับกรุงเทพมหานครต่อไป

ลักษณะของคำร้องขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลของสำนักงานเขตนั้น เป็นการอ้างตามฐานภารกิจของรัฐ (Public Task) คือ การปฏิบัติหน้าที่ในการใช้อำนาจรัฐตามกฎหมาย แต่สำนักงานเขตไม่สามารถอ้างถึงกฎหมายที่ให้อำนาจได้อย่างเฉพาะเจาะจงเพียงแต่ระบุวัตถุประสงค์ในการร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ค้างภาษีว่าจะได้ดำเนินการตามระเบียบกรุงเทพมหานครฯ ไม่สามารถระบุชื่อกฎหมายและมาตราที่เกี่ยวข้องหรือคำสั่งที่ให้อำนาจในการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลได้

ธนาคารในฐานะผู้ครอบครองข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ค้างภาษีซึ่งเป็นลูกค้ำของธนาคาร มีหน้าที่ต้องรักษาความลับของลูกค้ำและจะไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้ำหากมิได้รับความยินยอมก่อน ยกเว้นแต่เป็นการเปิดเผยให้กับหน่วยงานที่มีอำนาจตามกฎหมาย ดังนั้น เมื่อธนาคารได้รับคำร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าว ธนาคารได้ดำเนินการตามขั้นตอนในการพิจารณาเมื่อมีคำร้องขอหรือคำสั่งจากรัฐเพื่อเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล โดยตรวจสอบอำนาจของสำนักงานเขตว่ามีอำนาจตามกฎหมายหรือไม่และมีข้อยกเว้นอย่างไร รวมทั้งพิจารณาความถูกต้องแท้จริงของเอกสารว่าอ้างอิงที่มาของอำนาจตามกฎหมายโดยเฉพาะเจาะจงหรือไม่ และจากการตรวจสอบการใช้อำนาจตามกฎหมายในการร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลของสำนักงานเขตพบว่าไม่ได้ระบุรายละเอียดมาตราของกฎหมายที่ให้อำนาจในการเรียกข้อมูลส่วนบุคคล โดยเฉพาะเจาะจงเป็นการกำหนดหน้าที่ตามกฎหมายไว้กว้างๆ ทำนองว่าเมื่อได้รับข้อมูลส่วนบุคคลที่ร้องขอแล้ว จะได้ดำเนินการตามระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยการยึด आयัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้ค้างภาษี พ.ศ.2545 ต่อไป ธนาคารจึงมีหนังสือตอบปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล โดยขอให้สำนักงานเขตมีคำร้องขอหรือคำสั่งฉบับใหม่มายังธนาคาร พร้อมทั้งระบุรายละเอียดมาตราและกฎหมายที่ให้อำนาจในการเรียกข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อธนาคารจะได้เปิดเผยได้โดยชอบด้วยกฎหมาย

⁴⁶ สำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร, “การเสียภาษีโรงเรือนและที่ดิน” [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 4 มีนาคม 2563.
แหล่งที่มา : <http://www.bangkok.go.th/latphrao/page/sub/17142/>

3.22 สำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัด

เป็นกรณีที่สำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดได้ยื่นฟ้องเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัด เป็นจำเลย ในคดีแพ่ง ต่อมาศาลได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้สำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดชนะคดีและขับไล่จำเลยกับบริวาร ออกจากที่ดิน พร้อมรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างและปรับสภาพที่ดินให้อยู่ในสภาพเดิม พร้อมทั้งให้จำเลยชำระหนี้ ค่าเสียหายแก่สำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการสืบหาหลักทรัพย์และทรัพย์สินของ ลูกหนี้ตามคำพิพากษา สำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดจึงมีความจำเป็นต้องตรวจสอบข้อมูลส่วนบุคคล ของลูกหนี้ตามคำพิพากษาว่า มีทรัพย์สิน หลักทรัพย์ หรือหลักประกันใดๆหรือไม่ เพื่อจะได้ดำเนินการ บังคับคดีให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาลต่อไป

สำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดจึงได้มีคำร้องขอเพื่อเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลของลูกหนี้ตามคำพิพากษา มาয়ธนาคาร เพื่อขอตรวจสอบว่าลูกหนี้ตามคำพิพากษามีบัญชีเงินฝากอยู่กับธนาคารหรือไม่ ตลอดจนมีสิทธิ เรียกร้องอื่นใดกับธนาคารหรือไม่ซึ่งคำร้องขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลของสำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดนั้น เป็นการอ้างตามฐานภารกิจของรัฐ (Public Task) คือ การปฏิบัติหน้าที่ในการใช้อำนาจรัฐตามกฎหมาย แต่สำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดไม่สามารถอ้างอิงกฎหมายที่ให้อำนาจได้อย่างเฉพาะเจาะจงเพียงแต่ระบุ วัตถุประสงค์ในการร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลของเจ้าของบัญชีว่าเพื่อดำเนินการบังคับคดีให้เป็นไปตาม คำพิพากษาของศาล และในคำร้องขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลก็ได้อ้างถึงสำเนาหมายบังคับคดี สำเนา คำพิพากษา และสำเนาหนังสือสำคัญเพื่อแสดงว่าคำพิพากษาถึงที่สุดมายังธนาคาร แต่ไม่สามารถระบุชื่อ กฎหมายและมาตราที่เกี่ยวข้องหรือคำสั่งที่ให้อำนาจในการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลได้

ธนาคารในฐานะผู้ครอบครองข้อมูลส่วนบุคคลของลูกหนี้ตามคำพิพากษาซึ่งเป็นลูกค้ำของธนาคาร มีหน้าที่ต้องรักษาความลับของลูกค้ำและจะไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้ำหากมิได้รับความยินยอมก่อน ยกเว้นแต่เป็นการเปิดเผยให้กับหน่วยงานที่มีอำนาจตามกฎหมาย ดังนั้น เมื่อธนาคารได้รับคำร้องขอข้อมูล ส่วนบุคคลดังกล่าว ธนาคารได้ดำเนินการตามขั้นตอนในการพิจารณาเมื่อมีคำร้องขอหรือคำสั่งจากรัฐ เพื่อเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล โดยตรวจสอบอำนาจของสำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดว่ามีอำนาจตามกฎหมาย หรือไม่มีและมีข้อยกเว้นอย่างไร รวมทั้งพิจารณาความถูกต้องแท้จริงของเอกสารว่าอ้างอิงที่มาของอำนาจ ตามกฎหมายโดยเฉพาะเจาะจงหรือไม่ และจากการตรวจสอบการใช้อำนาจตามกฎหมายในการร้องขอ ข้อมูลส่วนบุคคลของสำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดพบว่าไม่ได้ระบุรายละเอียดมาตราของกฎหมายที่ให้อำนาจ ในการเรียกข้อมูลส่วนบุคคลโดยเฉพาะเจาะจง เป็นเพียงการอ้างถึงสำเนาหมายบังคับคดี สำเนาคำพิพากษา และสำเนาหนังสือสำคัญเพื่อแสดงว่าคำพิพากษาถึงที่สุดเพื่อใช้ในการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งธนาคารเห็นว่า คำพิพากษาดังกล่าวนั้นมีผลแก่คู่ความในคดี มีผลให้จำเลยต้องชำระหนี้ตามคำพิพากษาให้กับโจทก์เท่านั้น มิใช่ใช้อำนาจตามกฎหมายที่จะเรียกให้ธนาคารเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้ำ ธนาคารจึงมีหนังสือตอบปฏิเสธ การเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล โดยขอให้สำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดมีคำร้องขอหรือคำสั่งฉบับใหม่มายัง ธนาคาร พร้อมทั้งระบุรายละเอียดมาตราและกฎหมายที่ให้อำนาจในการเรียกข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อธนาคาร จะได้เปิดเผยได้โดยชอบด้วยกฎหมาย

3.23 กรมสรรพสามิต

เป็นกรณีที่กรมสรรพสามิตได้ยื่นฟ้องบุคคลต่อศาล และต่อมาศาลได้มีคำพิพากษาให้บุคคลดังกล่าว ในฐานะลูกหนี้ตามคำพิพากษาชำระเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 15 ต่อปีของต้นเงินจำนวนดังกล่าว และค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ โดยกำหนดให้ชำระค่าทนายความให้แก่กรมสรรพสามิต กรมสรรพสามิต ในฐานะเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาอยู่ระหว่างการดำเนินการบังคับคดีกับลูกหนี้ตามคำพิพากษา จึงมีความจำเป็นที่จะต้องทราบการมีบัญชีเงินฝาก ทรัพย์สิน และธุรกรรมทางการเงินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาที่ทำไว้ กับธนาคารเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาดำเนินการเพื่อให้เกิดประโยชน์กับทางราชการต่อไป

กรมสรรพสามิตจึงได้มีคำร้องขอเพื่อเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลของลูกหนี้ตามคำพิพากษามายังธนาคาร เพื่อขอตรวจสอบว่าลูกหนี้ตามคำพิพากษามีทรัพย์สินและบัญชีเงินฝากอยู่กับธนาคารหรือไม่ หากมีขอทราบ รายละเอียดเกี่ยวกับประเภทบัญชี เลขที่บัญชี และจำนวนเงินฝากในบัญชี ทรัพย์สิน ราคาทรัพย์สิน และอื่นๆ ซึ่งคำร้องขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลของกรมสรรพสามิตนั้น เป็นการอ้างตามฐานภารกิจของรัฐ (Public Task) คือ การปฏิบัติหน้าที่ในการใช้อำนาจรัฐตามกฎหมายแต่กรมสรรพสามิตไม่สามารถอ้างถึงกฎหมายที่ให้อำนาจได้อย่างเฉพาะเจาะจงเพียงแต่ระบุวัตถุประสงค์ในการร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลของลูกหนี้ตามคำพิพากษาว่า เพื่อดำเนินการบังคับคดีให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาล และในคำร้องขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลก็ได้อ้างถึง สำเนาหมายบังคับคดีของศาลมายังธนาคาร แต่ไม่สามารถระบุชื่อกฎหมายและมาตราที่เกี่ยวข้องหรือคำสั่งที่ให้อำนาจในการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลได้

ธนาคารในฐานะผู้ครอบครองข้อมูลส่วนบุคคลของลูกหนี้ตามคำพิพากษาซึ่งเป็นลูกค้าของธนาคาร มีหน้าที่ต้องรักษาความลับของลูกค้าและจะไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้าหากมิได้รับความยินยอมก่อน ยกเว้นแต่เป็นการเปิดเผยให้กับหน่วยงานที่มีอำนาจตามกฎหมาย ดังนั้น เมื่อธนาคารได้รับคำร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าว ธนาคารได้ดำเนินการตามขั้นตอนในการพิจารณาเมื่อมีคำร้องขอหรือคำสั่งจากรัฐ เพื่อเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล โดยตรวจสอบอำนาจของกรมสรรพสามิตว่ามีอำนาจตามกฎหมายหรือไม่และมีข้อยกเว้นอย่างไร รวมทั้งพิจารณาความถูกต้องแท้จริงของเอกสารว่าอ้างอิงที่มาของอำนาจตามกฎหมาย โดยเฉพาะเจาะจงหรือไม่ และจากการตรวจสอบการใช้อำนาจตามกฎหมายในการร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลของกรมสรรพสามิตพบว่าไม่ได้ระบุรายละเอียดมาตราของกฎหมายที่ให้อำนาจในการเรียกข้อมูลส่วนบุคคล โดยเฉพาะเจาะจง เป็นเพียงการอ้างถึงสำเนาหมายบังคับคดีของศาลเพื่อใช้ในการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งธนาคารเห็นว่าสำเนาหมายบังคับคดีใช้ในการยึดอายัด หรือขายทอดตลาดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษา ไม่ใช่อำนาจตามกฎหมายที่จะใช้ในการเรียกให้ธนาคารเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลได้ธนาคารจึงมีหนังสือตอบปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล โดยขอให้กรมสรรพสามิตมีคำร้องขอหรือคำสั่งฉบับใหม่มายังธนาคาร พร้อมทั้งระบุรายละเอียดมาตราและกฎหมายที่ให้อำนาจในการเรียกข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อธนาคารจะได้เปิดเผยได้โดยชอบด้วยกฎหมาย

3.24 องค์การบริหารส่วนจังหวัด

เป็นกรณีที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดอ้างว่าศาลปกครองได้มีหมายบังคับคดี ในคดีระหว่างองค์การบริหารส่วนจังหวัดผู้ฟ้องคดี กับบุคคลรายหนึ่ง ผู้ถูกฟ้องคดี โดยศาลปกครองมีคำสั่งให้พนักงานคดีปกครองสำนักบังคับคดีปกครอง เป็นเจ้าพนักงานบังคับคดีเพื่อดำเนินการยึดหรืออายัดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษา หรือทำการอื่นใดโดยอำนาจและหน้าที่ตามกฎหมาย และเพื่อให้การดำเนินการบังคับคดีเป็นไปตามคำพิพากษา องค์การบริหารส่วนจังหวัดจึงมีความจำเป็นที่จะต้องสืบหาหลักทรัพย์และทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาที่มีอยู่กับธนาคาร

องค์การบริหารส่วนจังหวัดจึงได้มีคำร้องขอเพื่อเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลของลูกหนี้ตามคำพิพากษามายังธนาคาร เพื่อขอตรวจสอบว่าลูกหนี้ตามคำพิพากษามีหลักทรัพย์หรือบัญชีเงินฝาก หรือเงื่อนไขผูกพันต่างๆ ที่ลูกหนี้ตามคำพิพากษาได้กระทำนิติกรรมใดๆไว้กับธนาคารหรือไม่ ซึ่งคำร้องขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้น เป็นการอ้างตามฐานภารกิจของรัฐ (Public Task) คือ การปฏิบัติหน้าที่ในการใช้อำนาจรัฐตามกฎหมาย แต่องค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่สามารถอ้างถึงกฎหมายที่ให้อำนาจได้อย่างเฉพาะเจาะจงเพียงแต่ระบุวัตถุประสงค์ในการร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลของลูกหนี้ตามคำพิพากษาว่า เพื่อจะได้นำข้อมูลส่วนบุคคลที่ได้จากธนาคารมาดำเนินการบังคับคดีต่อไป และในคำร้องขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลก็ได้อ้างถึงสำเนาหมายบังคับคดีของศาลมายังธนาคาร แต่ไม่สามารถระบุชื่อกฎหมายและมาตราที่เกี่ยวข้องหรือคำสั่งที่ให้อำนาจในการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลได้

ธนาคารในฐานะผู้ครอบครองข้อมูลส่วนบุคคลของลูกหนี้ตามคำพิพากษาซึ่งเป็นลูกค้าของธนาคาร มีหน้าที่ต้องรักษาความลับของลูกค้าและจะไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้าหากมิได้รับความยินยอมก่อน ยกเว้นแต่เป็นการเปิดเผยให้กับหน่วยงานที่มีอำนาจตามกฎหมาย ดังนั้น เมื่อธนาคารได้รับคำร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าว ธนาคารได้ดำเนินการตามขั้นตอนในการพิจารณาเมื่อมีคำร้องขอหรือคำสั่งจากรัฐเพื่อเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล โดยตรวจสอบอำนาจขององค์การบริหารส่วนจังหวัดว่ามีอำนาจตามกฎหมายหรือไม่และมีข้อยกเว้นอย่างไร รวมทั้งพิจารณาความถูกต้องแท้จริงของเอกสารว่าอ้างอิงที่มาของอำนาจตามกฎหมายโดยเฉพาะเจาะจงหรือไม่ และจากการตรวจสอบการใช้อำนาจตามกฎหมายในการร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพบว่าไม่ได้ระบุรายละเอียดมาตราของกฎหมายที่ให้อำนาจในการเรียกข้อมูลส่วนบุคคลโดยเฉพาะเจาะจง เป็นเพียงการอ้างถึงสำเนาหมายบังคับคดีของศาลเพื่อใช้ในการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งธนาคารเห็นว่าสำเนาหมายบังคับคดีใช้ในการยึด อายัด หรือขายทอดตลาดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษา ไม่ใช่อำนาจตามกฎหมายที่จะใช้ในการเรียกให้ธนาคารเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลได้ ธนาคารจึงมีหนังสือตอบปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล โดยขอให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีคำร้องขอหรือคำสั่งฉบับใหม่มายังธนาคาร พร้อมทั้งระบุรายละเอียดมาตราและกฎหมายที่ให้อำนาจในการเรียกข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อธนาคารจะได้เปิดเผยได้โดยชอบด้วยกฎหมาย

3.25 กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

เป็นกรณีที่กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมได้ส่งเสริมสนับสนุนและให้ความช่วยเหลือแก่ราษฎรโดยการให้กู้เงินเพื่อเป็นทุนในการประกอบอาชีพอุตสาหกรรมในครอบครัวและหัตถกรรมไทย ซึ่งมีผู้สนใจขอเงินเพื่อดำเนินกิจการของตนเอง แต่มีผู้กู้บางรายผิดนัดชำระหนี้ไม่ปฏิบัติตามสัญญา กรมอุตสาหกรรมจึงได้ดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมายจนศาลมีคำพิพากษาและมีคำสั่งออกหมายบังคับคดีแต่งตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดีจัดการยึด आयัตทรัพย์สินของจำเลย และเพื่อเป็นการรักษาผลประโยชน์ของทางราชการ กรมอุตสาหกรรมจะได้นำเงินกู้ดังกล่าวกลับมาหมุนเวียนให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการรายอื่นตามนโยบายของทางราชการต่อไป จึงมีความจำเป็นที่จะต้องทราบการมีทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาที่มีอยู่กับธนาคาร

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมจึงได้มีคำร้องขอเพื่อเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลของลูกหนี้ตามคำพิพากษามายังธนาคาร เพื่อขอตรวจสอบว่าลูกหนี้ตามคำพิพากษาเป็นลูกค้ำของธนาคารหรือไม่ หากเป็นขอให้ธนาคารแจ้งรายละเอียดของลูกค้ำ เช่น เลขที่บัญชี ประเภทบัญชี หรือเป็นบัญชีเงินฝากของลูกหนี้ตามคำพิพากษาหรือไม่ และยอดเงินในบัญชีเงินฝากให้กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมทราบ ซึ่งคำร้องขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมนั้น เป็นการอ้างตามฐานภารกิจของรัฐ (Public Task) คือ การปฏิบัติหน้าที่ในการใช้อำนาจรัฐตามกฎหมาย แต่กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมไม่สามารถอ้างอิงกฎหมายที่ให้อำนาจได้อย่างเฉพาะเจาะจงเพียงแต่ระบุวัตถุประสงค์ในการร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลของลูกหนี้ตามคำพิพากษาว่าเพื่อจะได้ดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมายต่อไป และในคำร้องขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลก็ได้อ้างถึงสำเนาหมายบังคับคดีของศาลมายังธนาคาร แต่ไม่สามารถระบุชื่อกฎหมายและมาตราที่เกี่ยวข้องหรือคำสั่งที่ให้อำนาจในการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลได้

ธนาคารในฐานะผู้ครอบครองข้อมูลส่วนบุคคลของลูกหนี้ตามคำพิพากษาซึ่งเป็นลูกค้ำของธนาคาร มีหน้าที่ต้องรักษาความลับของลูกค้ำและจะไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้ำหากมิได้รับความยินยอมก่อน ยกเว้นแต่เป็นการเปิดเผยให้กับหน่วยงานที่มีอำนาจตามกฎหมาย ดังนั้น เมื่อธนาคารได้รับคำร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าว ธนาคารได้ดำเนินการตามขั้นตอนในการพิจารณาเมื่อมีคำร้องขอหรือคำสั่งจากรัฐเพื่อเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล โดยตรวจสอบอำนาจของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมว่ามีอำนาจตามกฎหมายหรือไม่และมีข้อยกเว้นอย่างไร รวมทั้งพิจารณาความถูกต้องแท้จริงของเอกสารว่าอ้างอิงที่มาของอำนาจตามกฎหมายโดยเฉพาะเจาะจงหรือไม่ และจากการตรวจสอบการใช้อำนาจตามกฎหมายในการร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมพบว่าไม่ได้ระบุรายละเอียดมาตราของกฎหมายที่ให้อำนาจในการเรียกข้อมูลส่วนบุคคลโดยเฉพาะเจาะจง เป็นเพียงการอ้างถึงสำเนาหมายบังคับคดีของศาลเพื่อใช้ในการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งธนาคารเห็นว่าสำเนาหมายบังคับคดีใช้ในการยึด आयัต หรือขายทอดตลาดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษา ไม่ใช่อำนาจตามกฎหมายที่จะใช้ในการเรียกให้ธนาคารเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลได้ ธนาคารจึงมีหนังสือตอบปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล โดยขอให้กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมมีคำร้องขอหรือคำสั่งฉบับใหม่มายังธนาคาร พร้อมทั้งระบุรายละเอียดมาตราและกฎหมายที่ให้อำนาจในการเรียกข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อธนาคารจะได้เปิดเผยได้โดยชอบด้วยกฎหมาย

3.26 สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เป็นกรณีที่สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แจ้งให้ธนาคารทราบว่า ศาลได้มีคำพิพากษาในคดีระหว่างสำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โจทก์ และบุคคลรายหนึ่ง จำเลย ให้จำเลยชำระหนี้แก่โจทก์พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปีของต้นเงิน นับแต่วันที่ผิดนัดเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระหนี้แก่โจทก์จนครบถ้วน กับให้จำเลยใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ โดยกำหนดค่าทนายความเฉพาะค่าขึ้นศาลให้ใช้แทนตามจำนวนทุนทรัพย์ที่โจทก์ชนะคดี สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โจทก์ ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษามีความจำเป็นต้องการสืบหาทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาเพื่อรักษาประโยชน์ของทางราชการ

สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงได้มีคำร้องขอเพื่อเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลของลูกหนี้ตามคำพิพากษามายังธนาคาร เพื่อขอตรวจสอบว่าลูกหนี้ตามคำพิพากษามีบัญชีเงินฝากที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของธนาคารหรือไม่ อย่างไร ซึ่งคำร้องขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลของสำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นการอ้างตามฐานภารกิจของรัฐ (Public Task) คือ การปฏิบัติหน้าที่ในการใช้อำนาจรัฐตามกฎหมาย แต่สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไม่สามารถอ้างอิงกฎหมายที่ให้อำนาจได้อย่างเฉพาะเจาะจง เพียงแต่ระบุวัตถุประสงค์ในการร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลของลูกหนี้ตามคำพิพากษาว่าเพื่อประกอบการดำเนินการบังคับชำระหนี้ให้เป็นไปตามคำพิพากษา และในคำร้องขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลก็ได้อ้างถึงสำเนาหมายบังคับคดีของศาลมายังธนาคาร แต่ไม่สามารถระบุชื่อกฎหมายและมาตราที่เกี่ยวข้องหรือคำสั่งที่ให้อำนาจในการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลได้

ธนาคารในฐานะผู้ครอบครองข้อมูลส่วนบุคคลของลูกหนี้ตามคำพิพากษาซึ่งเป็นลูกค้ำของธนาคาร มีหน้าที่ต้องรักษาความลับของลูกค้ำและจะไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้ำหากมิได้รับความยินยอมก่อน ยกเว้นแต่เป็นการเปิดเผยให้กับหน่วยงานที่มีอำนาจตามกฎหมาย ดังนั้น เมื่อธนาคารได้รับคำร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าว ธนาคารได้ดำเนินการตามขั้นตอนในการพิจารณาเมื่อมีคำร้องขอหรือคำสั่งจากรัฐเพื่อเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล โดยตรวจสอบอำนาจของสำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมว่ามีอำนาจตามกฎหมายหรือไม่และมีข้อยกเว้นอย่างไร รวมทั้งพิจารณาความถูกต้องแท้จริงของเอกสารว่าอ้างอิงที่มาของอำนาจตามกฎหมายโดยเฉพาะเจาะจงหรือไม่ และจากการตรวจสอบการใช้อำนาจตามกฎหมายในการร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลของสำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพบว่า ไม่ได้ระบุรายละเอียดมาตราของกฎหมายที่ให้อำนาจในการเรียกข้อมูลส่วนบุคคลโดยเฉพาะเจาะจง เป็นเพียงการอ้างถึงสำเนาหมายบังคับคดีของศาลเพื่อใช้ในการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งธนาคารเห็นว่าสำเนาหมายบังคับคดีใช้ในการยึดอายัด หรือขายทอดตลาดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาไม่ใช่อำนาจตามกฎหมายที่จะใช้ในการเรียกให้ธนาคารเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลได้ธนาคารจึงมีหนังสือตอบปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล โดยขอให้สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีคำร้องขอหรือคำสั่งฉบับใหม่มายังธนาคาร พร้อมทั้งระบุรายละเอียดมาตราและกฎหมายที่ให้อำนาจในการเรียกข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อธนาคารจะได้เปิดเผยได้โดยชอบด้วยกฎหมาย

3.27 กองทัพบก

เป็นกรณีที่กองทัพบกได้แต่งตั้งผู้แทนเพื่อสืบหาหลักฐานของจำเลยซึ่งเป็นทหารในสังกัดในคดีอาญาของศาลมณฑลทหารบกซึ่งคดีถึงที่สุดแล้ว ศาลได้มีคำพิพากษาจำคุกจำเลย และให้ชดใช้เงินคืนให้แก่กองทัพบกโดยจำเลยดังกล่าวยังไม่ได้ชดใช้เงินตามคำพิพากษาแต่อย่างใดเนื่องจากคดีนี้เป็นคดีแพ่งเกี่ยวเนื่องกับคดีอาญา (ในศาลทหาร) กองทัพบกจึงมีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการสืบหาหลักฐานของจำเลย เมื่อทราบว่าจำเลยมีทรัพย์สินอะไรบ้างอยู่กับธนาคารแล้วก็จะดำเนินการยึดหรืออายัดทรัพย์สินของจำเลยมาชำระหนี้ให้แก่กองทัพบกต่อไป

กองทัพบกจึงได้มีคำร้องขอเพื่อเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลของจำเลยมายังธนาคาร โดยในคำร้องขอลงนามโดยทหารพระธรรมนูญ ในฐานะผู้แทนคดีกองทัพบก พร้อมทั้งได้แนบสำเนาหนังสือคำสั่งกองทัพบกที่มีไปยังจำเลยให้ชดใช้ชำระหนี้ให้กับกองทัพบก และแนบสำเนาแบบรับรองทะเบียนราษฎรระบุเลขประจำตัวประชาชนของจำเลยเพื่อขอตรวจสอบว่าจำเลยมีบัญชีเงินฝากอยู่กับธนาคารหรือไม่ จำนวนเท่าใด ซึ่งคำร้องขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลของกองทัพบกเป็นการอ้างตามฐานภารกิจของรัฐ (Public Task) คือ การปฏิบัติหน้าที่ในการใช้อำนาจรัฐตามกฎหมาย แต่กองทัพบกไม่สามารถอ้างอิงกฎหมายที่ให้อำนาจได้อย่างเฉพาะเจาะจง เพียงแต่ระบุวัตถุประสงค์ในการร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลของจำเลยว่าเป็นหลักฐานในการบังคับคดีตามคำพิพากษาแก่จำเลย อันจะเป็นประโยชน์ต่อทางราชการแต่ไม่สามารถระบุชื่อกฎหมายและมาตราที่เกี่ยวข้องหรือคำสั่งที่ให้อำนาจในการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลได้

ธนาคารในฐานะผู้ครอบครองข้อมูลส่วนบุคคลของจำเลยซึ่งเป็นลูกค้าของธนาคาร มีหน้าที่ต้องรักษาความลับของลูกค้าและจะไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้าหากมิได้รับความยินยอมก่อน ยกเว้นแต่เป็นการเปิดเผยให้กับหน่วยงานที่มีอำนาจตามกฎหมาย ดังนั้น เมื่อธนาคารได้รับคำร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าว ธนาคารได้ดำเนินการตามขั้นตอนในการพิจารณาเมื่อมีคำร้องขอหรือคำสั่งจากรัฐเพื่อเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล โดยตรวจสอบอำนาจของกองทัพบกว่ามีอำนาจตามกฎหมายหรือไม่และมีข้อยกเว้นอย่างไร รวมทั้งพิจารณาความถูกต้องแท้จริงของเอกสารว่าอ้างอิงที่มาของอำนาจตามกฎหมายโดยเฉพาะเจาะจงหรือไม่ และจากการตรวจสอบการใช้อำนาจตามกฎหมายในการร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลของกองทัพบกพบว่าไม่ได้ระบุรายละเอียดมาตราของกฎหมายที่ให้อำนาจในการเรียกข้อมูลส่วนบุคคลโดยเฉพาะเจาะจง เป็นเพียงการอ้างถึงตำแหน่งของผู้ที่ลงนามในคำร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลถึงธนาคารว่าเป็นนายทหารพระธรรมนูญ ในฐานะผู้แทนคดีกองทัพบก ซึ่งธนาคารเห็นว่าบุคคลดังกล่าวไม่ได้มีอำนาจตามกฎหมายในการเรียกให้ธนาคารเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลได้ ประกอบกับในคำร้องขอมีลักษณะเป็นการขอความร่วมมือและขอความกรุณาจากธนาคารเพื่อเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของจำเลย ธนาคารจึงมีหนังสือตอบปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลโดยขอให้กองทัพบกมีคำร้องขอหรือคำสั่งฉบับใหม่มายังธนาคาร พร้อมทั้งระบุรายละเอียดมาตราและกฎหมายที่ให้อำนาจในการเรียกข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อธนาคารจะได้เปิดเผยได้โดยชอบด้วยกฎหมาย

3.28 การไฟฟ้า

เป็นกรณีที่การไฟฟ้าได้ดำเนินการสืบหาหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาตามหมายบังคับคดีของศาล เพื่อบังคับชำระหนี้ตามคำพิพากษาที่ศาลมีคำสั่งให้จำเลยชำระเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปีของต้นเงินนับจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ การไฟฟ้าจึงมีความจำเป็นที่จะต้องทราบการถือครองหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาที่มีอยู่กับธนาคาร

การไฟฟ้าจึงได้มีคำร้องขอเพื่อเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลของลูกหนี้ตามคำพิพากษามายังธนาคารเพื่อขอตรวจสอบว่าลูกหนี้ตามคำพิพากษามีหลักทรัพย์หรือบัญชีเงินฝากอยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ กำกับ ดูแลของธนาคารหรือไม่ อย่างไร ซึ่งคำร้องขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลของการไฟฟ้าเป็นการอ้างตามฐานภารกิจของรัฐ (Public Task) คือ การปฏิบัติหน้าที่ในการใช้อำนาจรัฐตามกฎหมาย แต่การไฟฟ้าไม่สามารถอ้างถึงกฎหมายที่ให้อำนาจได้อย่างเฉพาะเจาะจง เพียงแต่ระบุวัตถุประสงค์ในการร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลของลูกหนี้ตามคำพิพากษาว่าเพื่อประกอบการดำเนินการบังคับชำระหนี้ให้เป็นไปตามคำพิพากษา และในคำร้องขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลก็ได้อ้างถึงสำเนาหมายบังคับคดีของศาล สำเนาคำพิพากษาของศาล และสำเนาคำบังคับศาลมายังธนาคาร แต่ไม่สามารถระบุชื่อกฎหมายและมาตราที่เกี่ยวข้องหรือคำสั่งที่ให้อำนาจในการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลได้

ธนาคารในฐานะผู้ครอบครองข้อมูลส่วนบุคคลของลูกหนี้ตามคำพิพากษาซึ่งเป็นลูกค้ำของธนาคาร มีหน้าที่ต้องรักษาความลับของลูกค้ำและจะไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้ำหากมิได้รับความยินยอมก่อน ยกเว้นแต่เป็นการเปิดเผยให้กับหน่วยงานที่มีอำนาจตามกฎหมาย ดังนั้น เมื่อธนาคารได้รับคำร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าว ธนาคารได้ดำเนินการตามขั้นตอนในการพิจารณาเมื่อมีคำร้องขอหรือคำสั่งจากรัฐเพื่อเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล โดยตรวจสอบอำนาจของการไฟฟ้าว่ามีอำนาจตามกฎหมายหรือไม่และมีข้อยกเว้นอย่างไร รวมทั้งพิจารณาความถูกต้องแท้จริงของเอกสารที่อ้างอิงที่มาของอำนาจตามกฎหมาย โดยเฉพาะเจาะจงหรือไม่ และจากการตรวจสอบการใช้อำนาจตามกฎหมายในการร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลของการไฟฟ้าพบว่าไม่ได้ระบุรายละเอียดมาตราของกฎหมายที่ให้อำนาจในการเรียกข้อมูลส่วนบุคคล โดยเฉพาะเจาะจงเป็นเพียงการอ้างถึงสำเนาหมายบังคับคดีของศาล สำเนาคำพิพากษาของศาล และสำเนาคำบังคับศาลเพื่อใช้ในการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งธนาคารเห็นว่าคำพิพากษาของศาลนั้นมีผลแก่คู่ความในคดี มีผลให้จำเลยต้องชำระหนี้ตามคำพิพากษาให้แก่โจทก์ไม่ได้มีผลให้ธนาคารต้องปฏิบัติตามคำพิพากษาหรือ ต้องเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของจำเลยให้แก่โจทก์ สำหรับสำเนาหมายบังคับคดีของศาลและสำเนาคำบังคับศาล ก็ใช้ในการยึดอายัด หรือขายทอดตลาดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษา ไม่ใช่อำนาจตามกฎหมายที่จะใช้ในการเรียกให้ธนาคารเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลได้ธนาคารจึงมีหนังสือตอบปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลโดยขอให้การไฟฟ้ามีคำร้องขอหรือคำสั่งฉบับใหม่มายังธนาคาร พร้อมทั้งระบุรายละเอียดมาตราและกฎหมายที่ให้อำนาจในการเรียกข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อธนาคารจะได้เปิดเผยได้โดยชอบด้วยกฎหมาย

3.29 สำนักงานตลาด

เป็นกรณีที่สำนักงานตลาด มีความประสงค์ที่จะขอทราบการถือครองหลักทรัพย์ของผู้เช่าแผงค้าที่มีอยู่กับธนาคารเนื่องจากผู้เช่าแผงค้าดังกล่าวผิดสัญญาเช่าทำให้สำนักงานตลาดได้รับความเสียหาย ซึ่งสำนักงานตลาดได้ยื่นฟ้องต่อศาลและศาลได้มีคำพิพากษาให้ผู้เช่าแผงค้ารับผิดชอบค่าใช้จ่ายให้แก่สำนักงานตลาดในฐานะลูกหนี้ตามคำพิพากษา สำนักงานตลาดมีความจำเป็นที่จะต้องขอให้ธนาคารตรวจสอบว่าลูกหนี้ตามคำพิพากษามีบัญชีเงินฝากกับธนาคารหรือไม่ และขอทราบยอดเงินคงเหลือในบัญชีของลูกหนี้ตามคำพิพากษา เพื่อจะได้นำข้อมูลดังกล่าวไปประกอบการบังคับคดีเอาทรัพย์สินดังกล่าว โดยยื่นคำร้องต่อเจ้าพนักงานบังคับคดีว่าลูกหนี้ตามคำพิพากษามีทรัพย์สินเป็นบัญชีเงินฝากอยู่กับธนาคาร ขอให้เจ้าพนักงานบังคับคดีมีคำสั่งยึดและอายัดบัญชีเงินฝาก รวมทั้งมีคำสั่งให้ธนาคารนำส่งเงินในบัญชีเงินฝากดังกล่าวเพื่อมาชำระหนี้ตามที่ศาลมีคำพิพากษาต่อไป

สำนักงานตลาดจึงได้มีคำร้องขอเพื่อเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลของลูกหนี้ตามคำพิพากษามายังธนาคาร เพื่อขอตรวจสอบว่าลูกหนี้ตามคำพิพากษามีบัญชีเงินฝากอยู่กับธนาคารหรือไม่ ซึ่งคำร้องขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลของสำนักงานตลาดเป็นการอ้างตามฐานภารกิจของรัฐ (Public Task) คือ การปฏิบัติหน้าที่ในการใช้อำนาจรัฐตามกฎหมาย แต่สำนักงานตลาดไม่สามารถอ้างอิงกฎหมายที่ให้อำนาจได้อย่างเฉพาะเจาะจงเพียงแต่ระบุวัตถุประสงค์ในการร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลของลูกหนี้ตามคำพิพากษาว่าเพื่อประกอบการดำเนินการบังคับชำระหนี้ให้เป็นไปตามคำพิพากษา แต่ไม่สามารถระบุชื่อกฎหมายและมาตราที่เกี่ยวข้องหรือคำสั่งที่ให้อำนาจในการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลได้

ธนาคารในฐานะผู้ครอบครองข้อมูลส่วนบุคคลของลูกหนี้ตามคำพิพากษาซึ่งเป็นลูกค้าของธนาคาร มีหน้าที่ต้องรักษาความลับของลูกค้าและจะไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้าหากมิได้รับความยินยอมก่อน ยกเว้นแต่เป็นการเปิดเผยให้กับหน่วยงานที่มีอำนาจตามกฎหมาย ดังนั้น เมื่อธนาคารได้รับคำร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าว ธนาคารได้ดำเนินการตามขั้นตอนในการพิจารณาเมื่อมีคำร้องขอหรือคำสั่งจากรัฐเพื่อเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล โดยตรวจสอบอำนาจของสำนักงานตลาดว่ามีอำนาจตามกฎหมายหรือไม่และมีข้อยกเว้นอย่างไร รวมทั้งพิจารณาความถูกต้องแท้จริงของเอกสารว่าอ้างอิงที่มาของอำนาจตามกฎหมายโดยเฉพาะเจาะจงหรือไม่ และจากการตรวจสอบการใช้อำนาจตามกฎหมายในการร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลของสำนักงานตลาดพบว่าไม่ได้ระบุรายละเอียดมาตราของกฎหมายที่ให้อำนาจในการเรียกข้อมูลส่วนบุคคลโดยเฉพาะเจาะจง เป็นเพียงการอ้างถึงคำพิพากษาของศาล เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่บรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งธนาคารเห็นว่าคำพิพากษาของศาลนั้นมีผลแค่คู่ความในคดี มีผลให้จำเลยต้องชำระหนี้ตามคำพิพากษาให้แก่โจทก์ไม่ได้ มีผลให้ธนาคารต้องปฏิบัติตามคำพิพากษาหรือต้องเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของจำเลยให้แก่โจทก์ ธนาคารจึงมีหนังสือตอบปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล โดยขอให้สำนักงานตลาดมีคำร้องขอหรือคำสั่งฉบับใหม่มายังธนาคาร พร้อมทั้งระบุรายละเอียดมาตราและกฎหมายที่ให้อำนาจในการเรียกข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อธนาคารจะได้เปิดเผยได้โดยชอบด้วยกฎหมาย

3.30 สำนักการจราจรและขนส่ง

เป็นกรณีที่สำนักการจราจรและขนส่งอ้างถึงคำพิพากษาของศาลปกครองว่าศาลได้มีคำสั่งให้นิติบุคคลชำระเงินค่าปรับตามสัญญาพร้อมทั้งให้ชำระดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปีของต้นเงินนับถัดจากวันฟ้องคดีเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น แต่ลูกหนี้ตามคำพิพากษาไม่ได้ชำระเงินค่าปรับตามที่ศาลปกครองมีคำพิพากษาแต่อย่างใด และขณะนี้อยู่ระหว่างการบังคับคดีตามคำพิพากษา สำนักการจราจรและขนส่งมีความจำเป็นที่ต้องทราบว่าคุณหนี้ตามคำพิพากษามีการดำเนินธุรกรรมใดๆกับธนาคารหรือไม่ เพื่อรวบรวมหลักฐานดำเนินการบังคับคดีต่อไป

สำนักการจราจรและขนส่งจึงได้มีคำร้องขอเพื่อเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลของลูกหนี้ตามคำพิพากษามายังธนาคาร เพื่อขอตรวจสอบว่าคุณหนี้ตามคำพิพากษามีบัญชีเงินฝากกับธนาคารหรือไม่ พร้อมขอรายละเอียดที่เกี่ยวข้อง ซึ่งคำร้องขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลของสำนักการจราจรและขนส่งนั้น เป็นการอ้างตามฐานภารกิจของรัฐ (Public Task) คือ การปฏิบัติหน้าที่ในการใช้อำนาจรัฐตามกฎหมาย แต่สำนักการจราจรและขนส่งไม่สามารถอ้างถึงกฎหมายที่ให้อำนาจได้อย่างเฉพาะเจาะจงเพียงแต่ระบุวัตถุประสงค์ในการร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลของลูกหนี้ตามคำพิพากษาว่าเพื่อจะได้นำข้อมูลส่วนบุคคลที่ได้จากธนาคารมาเป็นหลักฐานในการดำเนินการบังคับคดีต่อไป และในคำร้องขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลก็ได้อ้างถึงคำพิพากษาของศาล แต่ไม่สามารถระบุชื่อกฎหมายและมาตราที่เกี่ยวข้องหรือคำสั่งที่ให้อำนาจในการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลได้

ธนาคารในฐานะผู้ครอบครองข้อมูลส่วนบุคคลของลูกหนี้ตามคำพิพากษาซึ่งเป็นลูกค้าของธนาคาร มีหน้าที่ต้องรักษาความลับของลูกค้าและจะไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้าหากมิได้รับความยินยอมก่อน ยกเว้นแต่เป็นการเปิดเผยให้กับหน่วยงานที่มีอำนาจตามกฎหมาย ดังนั้น เมื่อธนาคารได้รับคำร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าว ธนาคารได้ดำเนินการตามขั้นตอนในการพิจารณาเมื่อมีคำร้องขอหรือคำสั่งจากรัฐเพื่อเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล โดยตรวจสอบอำนาจของสำนักการจราจรและขนส่งว่ามีอำนาจตามกฎหมายหรือไม่ และมีข้อยกเว้นอย่างไร รวมทั้งพิจารณาความถูกต้องแท้จริงของเอกสารอ้างอิงที่มาของอำนาจตามกฎหมาย โดยเฉพาะเจาะจงหรือไม่ และจากการตรวจสอบการใช้อำนาจตามกฎหมายในการร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลของสำนักการจราจรและขนส่งพบว่าไม่ได้ระบุรายละเอียดมาตราของกฎหมายที่ให้อำนาจในการเรียกข้อมูลส่วนบุคคลโดยเฉพาะเจาะจง เป็นเพียงการอ้างถึงคำพิพากษาของศาลเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่บรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งธนาคารเห็นว่าคำพิพากษาของศาลนั้นมีผลแค่คู่ความในคดี มีผลให้จำเลยต้องชำระหนี้ตามคำพิพากษาให้แก่โจทก์ไม่ได้มีผลให้ธนาคารต้องปฏิบัติตามคำพิพากษา หรือต้องเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของจำเลยให้แก่โจทก์ ธนาคารจึงมีหนังสือตอบปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล โดยขอให้สำนักการจราจรและขนส่งมีคำร้องขอหรือคำสั่งฉบับใหม่มายังธนาคาร พร้อมทั้งระบุรายละเอียดมาตราและกฎหมายที่ให้อำนาจในการเรียกข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อธนาคารจะได้เปิดเผยได้โดยชอบด้วยกฎหมาย

3.31 สำนักงานสหกรณ์จังหวัด

เป็นกรณีที่สำนักงานสหกรณ์จังหวัด แจ้งให้ธนาคารทราบว่าศาลได้มีคำพิพากษาตามยอมในคดีแพ่ง ให้จำเลยชำระหนี้ให้กับสำนักงานสหกรณ์จังหวัดซึ่งเป็นโจทก์ เนื่องจากจำเลยผิดสัญญาในหนังสือรับสภาพหนี้ แต่จำเลยในฐานะลูกหนี้ตามคำพิพากษาไม่ชำระหนี้ตามคำพิพากษา สำนักงานสหกรณ์จังหวัดจึงแต่งตั้งบุคคลเป็นผู้ชำระบัญชีสหกรณ์ตามคำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ และให้ลงนามในคำร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลของลูกหนี้ตามคำพิพากษายังธนาคาร เพราะมีความจำเป็นต้องขอทราบรายละเอียดการมีบัญชีเงินฝากของลูกหนี้ตามคำพิพากษาเพื่อดำเนินการตามกฎหมายต่อไป

สำนักงานสหกรณ์จังหวัดจึงได้มีคำร้องขอเพื่อเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลของลูกหนี้ตามคำพิพากษายังธนาคาร เพื่อขอตรวจสอบว่าลูกหนี้ตามคำพิพากษามีบัญชีเงินฝากกับธนาคารหรือไม่ ซึ่งคำร้องขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลของสำนักงานสหกรณ์จังหวัดนั้น เป็นการอ้างตามฐานภารกิจของรัฐ (Public Task) คือ การปฏิบัติหน้าที่ในการใช้อำนาจรัฐตามกฎหมาย แต่สำนักงานสหกรณ์จังหวัดไม่สามารถอ้างอิงกฎหมายที่ให้อำนาจได้อย่างเฉพาะเจาะจงเพียงแต่ระบุวัตถุประสงค์ในการร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลของลูกหนี้ตามคำพิพากษาว่าเพื่อจะได้ดำเนินการตามขั้นตอนของการบังคับคดี ยึดทรัพย์ ขายทอดตลาด นำเงินมาชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ตามกฎหมายต่อไป และในคำร้องขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลก็ได้อ้างถึงสำเนาคำพิพากษายอมสัญญาประนีประนอมยอมความ สำเนาหมายบังคับคดี สำเนาคำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ และสำเนาทะเบียนราษฎรของลูกหนี้ตามคำพิพากษา แต่ไม่สามารถระบุชื่อกฎหมายและมาตราที่เกี่ยวข้องหรือคำสั่งที่ให้อำนาจในการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลได้

ธนาคารในฐานะผู้ครอบครองข้อมูลส่วนบุคคลของลูกหนี้ตามคำพิพากษาซึ่งเป็นลูกค้ำของธนาคาร มีหน้าที่ต้องรักษาความลับของลูกค้ำและจะไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้ำหากมิได้รับความยินยอมก่อน ยกเว้นแต่เป็นการเปิดเผยให้กับหน่วยงานที่มีอำนาจตามกฎหมาย ดังนั้น เมื่อธนาคารได้รับคำร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าว ธนาคารได้ดำเนินการตามขั้นตอนในการพิจารณาเมื่อมีคำร้องขอหรือคำสั่งจากรัฐเพื่อเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล โดยตรวจสอบอำนาจของสำนักงานสหกรณ์จังหวัดว่ามีอำนาจตามกฎหมายหรือไม่ และมีข้อยกเว้นอย่างไร รวมทั้งพิจารณาความถูกต้องแท้จริงของเอกสารอ้างอิงที่มาของอำนาจตามกฎหมาย โดยเฉพาะเจาะจงหรือไม่ และจากการตรวจสอบการใช้อำนาจตามกฎหมายในการร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลของสำนักงานสหกรณ์จังหวัดพบว่าไม่ได้ระบุรายละเอียดมาตราของกฎหมายที่ให้อำนาจในการเรียกข้อมูลส่วนบุคคลโดยเฉพาะเจาะจง การอ้างถึงสำเนาหมายบังคับคดีก็ใช้ในการยึดอายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษา การอ้างถึงสำเนาคำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ก็เป็นเพียงคำสั่งภายในของสำนักงานสหกรณ์จังหวัดเพื่อให้บุคคลดำเนินการให้เป็นไปตามคำสั่งต่างๆ เช่น คำสั่งแต่งตั้งผู้ชำระบัญชีก็มีหน้าที่ชำระบัญชีของสหกรณ์ให้เสร็จสิ้น ซึ่งล้วนแล้วแต่ไม่ใช่อำนาจตามกฎหมายในการเรียกให้ธนาคารต้องเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล ธนาคารจึงมีหนังสือตอบปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล โดยขอให้สำนักงานสหกรณ์จังหวัดมีคำร้องขอหรือคำสั่งฉบับใหม่มายังธนาคาร พร้อมทั้งระบุรายละเอียดมาตราและกฎหมายที่ให้อำนาจในการเรียกข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อธนาคารจะได้เปิดเผยได้โดยชอบด้วยกฎหมาย

3.32 กระทรวงการต่างประเทศ

เป็นกรณีที่กระทรวงการต่างประเทศ มีความจำเป็นต้องดำเนินการบังคับคดีกับบุคคลซึ่งเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษาของศาลปกครอง ระหว่างกระทรวงการต่างประเทศ ผู้ฟ้องคดี และบุคคลรายหนึ่ง ผู้ถูกฟ้องคดี โดยคดีได้ถึงที่สุดแล้ว ศาลปกครองมีคำสั่งให้ลูกหนี้ตามคำพิพากษาชำระหนี้ให้กับกระทรวงการต่างประเทศ แต่ลูกหนี้ตามคำพิพากษาดังกล่าวไม่ชำระหนี้ตามคำพิพากษา ต่อมาศาลได้มีคำสั่งให้บังคับคดีกับลูกหนี้ตามคำพิพากษาและเพื่อให้การดำเนินการบังคับคดีเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีให้ราชการต้องขาดประโยชน์อันพึงได้ กระทรวงการต่างประเทศมีความจำเป็นต้องขอความอนุเคราะห์ธนาคารตรวจสอบการถือครองทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาที่มีอยู่กับธนาคาร

กระทรวงการต่างประเทศจึงได้มีคำร้องขอเพื่อเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลของลูกหนี้ตามคำพิพากษามายังธนาคาร เพื่อขอตรวจสอบว่าลูกหนี้ตามคำพิพากษามีการถือครองทรัพย์สินเป็นบัญชีเงินฝากอยู่ในธนาคารหรือไม่หากมี ขอให้ธนาคารแจ้งยอดเงินคงเหลือสุทธิให้กระทรวงการต่างประเทศทราบ ซึ่งคำร้องขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลของกระทรวงการต่างประเทศ เป็นการอ้างตามฐานภารกิจของรัฐ (Public Task) คือการปฏิบัติหน้าที่ในการใช้อำนาจรัฐตามกฎหมาย แต่กระทรวงการต่างประเทศไม่สามารถอ้างอิงกฎหมายที่ให้อำนาจได้อย่างเฉพาะเจาะจง เพียงแต่ระบุวัตถุประสงค์ในการร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลของลูกหนี้ตามคำพิพากษาว่าเพื่อใช้ประกอบการบังคับคดีภายในระยะเวลาการบังคับคดี และในคำร้องขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลก็ได้อ้างถึงสำเนาหมายบังคับคดีของศาลมายังธนาคาร แต่ไม่สามารถระบุชื่อกฎหมายและมาตราที่เกี่ยวข้องหรือคำสั่งที่ให้อำนาจในการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลได้

ธนาคารในฐานะผู้ครอบครองข้อมูลส่วนบุคคลของลูกหนี้ตามคำพิพากษาซึ่งเป็นลูกค้ำของธนาคาร มีหน้าที่ต้องรักษาความลับของลูกค้ำและจะไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้ำหากมิได้รับความยินยอมก่อน ยกเว้นแต่เป็นการเปิดเผยให้กับหน่วยงานที่มีอำนาจตามกฎหมาย ดังนั้น เมื่อธนาคารได้รับคำร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าว ธนาคารได้ดำเนินการตามขั้นตอนในการพิจารณาเมื่อมีคำร้องขอหรือคำสั่งจากรัฐเพื่อเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล โดยตรวจสอบอำนาจของกระทรวงการต่างประเทศว่ามีอำนาจตามกฎหมายหรือไม่ และมีข้อยกเว้นอย่างไร รวมทั้งพิจารณาความถูกต้องแท้จริงของเอกสารว่าอ้างอิงที่มาของอำนาจตามกฎหมาย โดยเฉพาะเจาะจงหรือไม่ และจากการตรวจสอบการใช้อำนาจตามกฎหมายในการร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลของกระทรวงการต่างประเทศพบว่าไม่ได้ระบุรายละเอียดมาตราของกฎหมายที่ให้อำนาจในการเรียกข้อมูลส่วนบุคคลโดยเฉพาะเจาะจง เป็นเพียงการอ้างถึงสำเนาหมายบังคับคดีของศาลเพื่อใช้ในการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งธนาคารเห็นว่าสำเนาหมายบังคับคดีใช้ในการยึดอายัด หรือขายทอดตลาดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาไม่ใช่อำนาจตามกฎหมายที่จะใช้ในการเรียกให้ธนาคารเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลได้ธนาคารจึงมีหนังสือตอบปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล โดยขอให้กระทรวงการต่างประเทศมีคำร้องขอหรือคำสั่งฉบับใหม่มายังธนาคาร พร้อมทั้งระบุรายละเอียดมาตราและกฎหมายที่ให้อำนาจในการเรียกข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อธนาคารจะได้เปิดเผยได้โดยชอบด้วยกฎหมาย

3.33 การประปา

เป็นกรณีที่มีการประปาแจ้งให้ธนาคารทราบว่าศาลได้มีคำพิพากษาให้บุคคลชำระหนี้ให้แก่การประปาพร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 7.5 ต่อปีของต้นเงินนับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น โดยการประปาจะต้องดำเนินการสืบทรัพย์เพื่อบังคับคดีกับลูกหนี้ตามคำพิพากษาดังกล่าว เนื่องจากไม่มีการปฏิบัติตามคำพิพากษาเพื่อชำระเงินแต่อย่างใด การประปาจึงมีความจำเป็นที่จะต้องขอความอนุเคราะห์มายังธนาคารเพื่อสืบทรัพย์ของลูกหนี้ตามคำพิพากษา

การประปาจึงได้มีคำร้องขอเพื่อเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลของลูกหนี้ตามคำพิพากษามายังธนาคารเพื่อขอตรวจสอบว่าลูกหนี้ตามคำพิพากษามีหลักฐานแสดงสิทธิการทางการเงิน อันประกอบด้วย เลขที่บัญชีธนาคาร ประเภทบัญชี ของลูกหนี้ตามคำพิพากษาว่ามีการเปิดบัญชีไว้กับธนาคารสาขาใดบ้าง ซึ่งคำร้องขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลของการประปาเป็นการอ้างตามฐานภารกิจของรัฐ (Public Task) คือ การปฏิบัติหน้าที่ในการใช้อำนาจรัฐตามกฎหมาย แต่การประปาไม่สามารถอ้างถึงกฎหมายที่ให้อำนาจได้อย่างเฉพาะเจาะจงเพียงแต่ระบุวัตถุประสงค์ในการร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลของลูกหนี้ตามคำพิพากษาว่าเพื่อประกอบการดำเนินการบังคับชำระหนี้ให้เป็นไปตามคำพิพากษา และในคำร้องขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลก็ได้อ้างถึงสำเนาหมายบังคับคดีของศาล และสำเนาคำพิพากษาของศาล แต่ไม่สามารถระบุชื่อกฎหมายและมาตราที่เกี่ยวข้องหรือคำสั่งที่ให้อำนาจในการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลได้

ธนาคารในฐานะผู้ครอบครองข้อมูลส่วนบุคคลของลูกหนี้ตามคำพิพากษาซึ่งเป็นลูกค้ำของธนาคาร มีหน้าที่ต้องรักษาความลับของลูกค้ำและจะไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้ำหากมิได้รับความยินยอมก่อน ยกเว้นแต่เป็นการเปิดเผยให้กับหน่วยงานที่มีอำนาจตามกฎหมาย ดังนั้น เมื่อธนาคารได้รับคำร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าว ธนาคารได้ดำเนินการตามขั้นตอนในการพิจารณาเมื่อมีคำร้องขอหรือคำสั่งจากรัฐเพื่อเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล โดยตรวจสอบอำนาจของการประปาว่ามีอำนาจตามกฎหมายหรือไม่และมีข้อยกเว้นอย่างไร รวมทั้งพิจารณาความถูกต้องแท้จริงของเอกสารว่าอ้างอิงที่มาของอำนาจตามกฎหมายโดยเฉพาะเจาะจงหรือไม่ และจากการตรวจสอบการใช้อำนาจตามกฎหมายในการร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลของการประปาพบว่าไม่ได้ระบุรายละเอียดมาตราของกฎหมายที่ให้อำนาจในการเรียกข้อมูลส่วนบุคคลโดยเฉพาะเจาะจง เป็นเพียงการอ้างถึงสำเนาหมายบังคับคดีของศาล และสำเนาคำพิพากษาของศาลเพื่อใช้ในการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งธนาคารเห็นว่าคำพิพากษาของศาลนั้นมีผลแค่คู่ความในคดี มีผลให้จำเลยต้องชำระหนี้ตามคำพิพากษาให้แก่โจทก์ไม่ได้มีผลให้ธนาคารต้องปฏิบัติตามคำพิพากษาหรือ ต้องเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของจำเลยให้แก่โจทก์ สำหรับสำเนาหมายบังคับคดีของศาลก็ใช้ในการยึดอายัด หรือขายทอดตลาดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษา ไม่ใช่อำนาจตามกฎหมายที่จะใช้ในการเรียกให้ธนาคารเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลได้ธนาคารจึงมีหนังสือตอบปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล โดยขอให้การประปามีคำร้องขอหรือคำสั่งฉบับใหม่มายังธนาคาร พร้อมทั้งระบุรายละเอียดมาตราและกฎหมายที่ให้อำนาจในการเรียกข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อธนาคารจะได้เปิดเผยได้โดยชอบด้วยกฎหมาย

3.34 กองบัญชาการกองทัพไทย

เป็นกรณีที่กองบัญชาการกองทัพไทยส่งเรื่องให้สำนักงานอัยการสูงสุด ดำเนินการฟ้องเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน ซึ่งศาลได้มีคำพิพากษาแล้ว แต่ลูกหนี้ตามคำพิพากษาไม่ได้ชำระค่าสินไหมทดแทนตามคำพิพากษาแต่อย่างใด และขณะนี้อยู่ระหว่างการบังคับคดีตามคำพิพากษากองบัญชาการกองทัพไทยมีความจำเป็นต้องทราบว่าลูกหนี้ตามคำพิพากษามีบัญชีเงินฝากกับธนาคารหรือไม่ เพื่อดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมายต่อไป

กองบัญชาการกองทัพไทยจึงได้มีคำร้องขอเพื่อเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลของลูกหนี้ตามคำพิพากษามายังธนาคารเพื่อขอตรวจสอบว่าลูกหนี้ตามคำพิพากษามีบัญชีเงินฝากกับธนาคารหรือไม่ ถ้ามีเป็นบัญชีเงินฝากประเภทใด เลขที่บัญชีและชื่อบัญชีอะไร และมียอดเงินฝากเป็นจำนวนทั้งสิ้นเท่าใด ซึ่งคำร้องขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลของกองบัญชาการกองทัพไทยเป็นการอ้างตามฐานภารกิจของรัฐ (Public Task) คือ การปฏิบัติหน้าที่ในการใช้อำนาจรัฐตามกฎหมาย แต่กองบัญชาการกองทัพไทยไม่สามารถอ้างถึงกฎหมายที่ให้อำนาจได้อย่างเฉพาะเจาะจง เพียงแต่ระบุวัตถุประสงค์ในการร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลของลูกหนี้ตามคำพิพากษาว่าเพื่อประกอบการดำเนินการบังคับชำระหนี้ให้เป็นไปตามคำพิพากษา และในคำร้องขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลก็ได้อ้างถึงสำเนาคำพิพากษาของศาล แต่ไม่สามารถระบุชื่อกฎหมายและมาตราที่เกี่ยวข้องหรือคำสั่งที่ให้อำนาจในการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลได้

ธนาคารในฐานะผู้ครอบครองข้อมูลส่วนบุคคลของลูกหนี้ตามคำพิพากษาซึ่งเป็นลูกค้าของธนาคาร มีหน้าที่ต้องรักษาความลับของลูกค้าและจะไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้าหากมิได้รับความยินยอมก่อน ยกเว้นแต่เป็นการเปิดเผยให้กับหน่วยงานที่มีอำนาจตามกฎหมาย ดังนั้น เมื่อธนาคารได้รับคำร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าว ธนาคารได้ดำเนินการตามขั้นตอนในการพิจารณาเมื่อมีคำร้องขอหรือคำสั่งจากรัฐเพื่อเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล โดยตรวจสอบอำนาจของกองบัญชาการกองทัพไทยว่ามีอำนาจตามกฎหมายหรือไม่และมีข้อยกเว้นอย่างไร รวมทั้งพิจารณาความถูกต้องแท้จริงของเอกสารว่าอ้างอิงที่มาของอำนาจตามกฎหมายโดยเฉพาะเจาะจงหรือไม่ และจากการตรวจสอบการใช้อำนาจตามกฎหมายในการร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลของกองบัญชาการกองทัพไทยพบว่าไม่ได้ระบุรายละเอียดมาตราของกฎหมายที่ให้อำนาจในการเรียกข้อมูลส่วนบุคคลโดยเฉพาะเจาะจง เป็นเพียงการอ้างถึงสำเนาคำพิพากษาของศาลที่พิพากษาให้กองบัญชาการกองทัพไทยชนะคดี เพื่อใช้ในการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งธนาคารเห็นว่าคำพิพากษาของศาลนั้นมีผลแค่คู่ความในคดี มีผลให้จำเลยต้องชำระหนี้ตามคำพิพากษาให้แก่โจทก์ไม่ได้มีผลให้ธนาคารต้องปฏิบัติตามคำพิพากษาหรือ ต้องเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของจำเลยให้แก่โจทก์ ธนาคารจึงมีหนังสือตอบปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล โดยขอให้กองบัญชาการกองทัพไทยมีคำร้องขอหรือคำสั่งฉบับใหม่มายังธนาคาร พร้อมทั้งระบุรายละเอียดมาตราและกฎหมายที่ให้อำนาจในการเรียกข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อธนาคารจะได้เปิดเผยได้โดยชอบด้วยกฎหมาย

3.35 กระทรวงพาณิชย์

เป็นกรณีที่กระทรวงพาณิชย์ ในฐานะเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาของศาล ซึ่งมีคำพิพากษาตามสัญญา ประนีประนอมยอมความให้ลูกหนี้ตามคำพิพากษาชำระหนี้แก่กระทรวงพาณิชย์ แต่ลูกหนี้ผิดนัดไม่ชำระหนี้ ตามคำพิพากษา ศาลจึงได้มีคำสั่งให้ดำเนินการบังคับคดีลูกหนี้ กระทรวงพาณิชย์จึงขอตรวจสอบบัญชีเงินฝาก หรือเงินอื่นใดของลูกหนี้กับธนาคาร โดยอ้างหนังสือกระทรวงการคลังที่ กค 0530.7/ว 107 ลงวันที่ 4 ตุลาคม 2544 ข้อ 2(4) กำหนดให้ส่วนราชการขอความร่วมมือจากธนาคารหรือสถาบันการเงินในการสืบหาทรัพย์สิน ของลูกหนี้ตามคำพิพากษาซึ่งอาจนำมาบังคับคดีได้ จึงขอให้ธนาคารตรวจสอบบัญชีเงินฝากทุกประเภทของ ลูกหนี้ตามคำพิพากษา เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการดำเนินการบังคับคดีตามกฎหมายต่อไป

คำร้องขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลของกระทรวงพาณิชย์เป็นการอ้างตามฐานภารกิจของรัฐ (Public Task) คือ การปฏิบัติหน้าที่ในการใช้อำนาจรัฐตามกฎหมาย แต่กระทรวงพาณิชย์ ไม่สามารถอ้างอิงกฎหมายที่ ให้อำนาจได้อย่างเฉพาะเจาะจง เพียงแต่ระบุวัตถุประสงค์ในการร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลของลูกหนี้ตาม คำพิพากษาว่าเพื่อนำข้อมูลมาประกอบการดำเนินการบังคับคดีตามกฎหมาย และในคำร้องขอเข้าถึงข้อมูล ส่วนบุคคลก็ได้อ้างถึงสำเนาคำพิพากษาของศาล สำเนาหมายบังคับคดี สำเนาหนังสือกระทรวงการคลัง แต่ไม่สามารถระบุชื่อกฎหมายและมาตราที่เกี่ยวข้องหรือคำสั่งที่ให้อำนาจในการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลได้

ธนาคารในฐานะผู้ครอบครองข้อมูลส่วนบุคคลของลูกหนี้ตามคำพิพากษาซึ่งเป็นลูกค้ำของธนาคาร มีหน้าที่ต้องรักษาความลับของลูกค้ำและจะไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้ำหากมิได้รับความยินยอมก่อน ยกเว้นแต่เป็นการเปิดเผยให้กับหน่วยงานที่มีอำนาจตามกฎหมาย ดังนั้น เมื่อธนาคารได้รับคำร้องขอข้อมูล ส่วนบุคคลดังกล่าว ธนาคารได้ดำเนินการตามขั้นตอนในการพิจารณาเมื่อมีคำร้องขอหรือคำสั่งจากรัฐ เพื่อเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล โดยตรวจสอบอำนาจของกระทรวงพาณิชย์ว่ามีอำนาจตามกฎหมายหรือไม่และมี ข้อยกเว้นอย่างไร รวมทั้งพิจารณาความถูกต้องแท้จริงของเอกสารอ้างอิงที่มาของอำนาจตามกฎหมาย โดยเฉพาะเจาะจงหรือไม่ และจากการตรวจสอบการใช้อำนาจตามกฎหมายในการร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลของ กระทรวงพาณิชย์พบว่าไม่ได้ระบุรายละเอียดมาตราของกฎหมายที่ให้อำนาจในการเรียกข้อมูลส่วนบุคคลโดย เฉพาะเจาะจง เป็นเพียงการอ้างถึงสำเนาคำพิพากษาของศาลเพื่อใช้ในการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งธนาคาร เห็นว่าคำพิพากษาของศาลนั้นมีผลแค่คู่ความในคดี มีผลให้จำเลยต้องชำระหนี้ตามคำพิพากษาให้แก่โจทก์ไม่ได้ มีผลให้ธนาคารต้องปฏิบัติตามคำพิพากษาหรือต้องเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของจำเลยให้แก่โจทก์ สำเนา หมายบังคับคดีของศาลก็ใช้ในการยึดอายัด หรือขายทอดตลาดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษา และ สำหรับสำเนาหนังสือกระทรวงการคลังที่อ้างถึงก็เป็นเพียงแนวปฏิบัติในการสืบหาทรัพย์สินของลูกหนี้ตาม คำพิพากษาเท่านั้น ไม่ใช่อำนาจตามกฎหมายที่จะใช้ในการเรียกให้ธนาคารเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลได้ ธนาคารจึงมีหนังสือตอบปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล โดยขอให้กระทรวงพาณิชย์มีคำร้องขอหรือคำสั่ง ฉบับใหม่มายังธนาคาร พร้อมทั้งระบุรายละเอียดมาตราและกฎหมายที่ให้อำนาจในการเรียกข้อมูลส่วนบุคคล เพื่อธนาคารจะได้เปิดเผยได้โดยชอบด้วยกฎหมาย

3.36 กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข

เป็นกรณีที่กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข เป็นโจทก์ยื่นฟ้องจำเลยฐานละเมิด ซึ่งศาลพิพากษาให้จำเลยดังกล่าวชำระเงินพร้อมดอกเบี้ยจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ ต่อมาจำเลยไม่ปฏิบัติตามคำพิพากษาศาลจึงออกหมายบังคับคดี กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุขจึงมีความจำเป็นต้องขอความอนุเคราะห์ธนาคารเพื่อตรวจสอบว่าจำเลยมีหลักทรัพย์และเงินในบัญชีเงินฝากหรือไม่ เพื่อจะได้นำข้อมูลส่วนบุคคลที่ได้จากธนาคารไปดำเนินการบังคับคดี โดยให้เจ้าพนักงานบังคับคดีออกคำสั่งยึด หรืออายัด และมีคำสั่งให้ธนาคารนำส่งเงินในบัญชีเงินฝากของลูกหนี้ตามคำพิพากษาต่อไป

กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข จึงได้มีคำร้องขอเพื่อเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลของลูกหนี้ตามคำพิพากษามายังธนาคารเพื่อขอตรวจสอบว่าลูกหนี้ตามคำพิพากษามีหลักทรัพย์และเงินในบัญชีเงินฝากกับธนาคารหรือไม่ คำร้องขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลของกรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข เป็นการอ้างตามฐานภารกิจของรัฐ (Public Task) คือ การปฏิบัติหน้าที่ในการใช้อำนาจรัฐตามกฎหมาย แต่กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุขไม่สามารถอ้างถึงกฎหมายที่ให้อำนาจได้อย่างเฉพาะเจาะจง เพียงแต่ระบุวัตถุประสงค์ในการร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลของลูกหนี้ตามคำพิพากษาว่าเพื่อนำหลักทรัพย์และเงินมาบังคับชำระหนี้ตามคำพิพากษา และในคำร้องขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลก็ได้อ้างถึงสำเนาหมายบังคับคดีของศาล แต่ไม่สามารถระบุชื่อกฎหมายและมาตราที่เกี่ยวข้องหรือคำสั่งที่ให้อำนาจในการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลได้

ธนาคารในฐานะผู้ครอบครองข้อมูลส่วนบุคคลของลูกหนี้ตามคำพิพากษาซึ่งเป็นลูกค้าของธนาคาร มีหน้าที่ต้องรักษาความลับของลูกค้าและจะไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้าหากมิได้รับความยินยอมก่อน ยกเว้นแต่เป็นการเปิดเผยให้กับหน่วยงานที่มีอำนาจตามกฎหมาย ดังนั้น เมื่อธนาคารได้รับคำร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าว ธนาคารได้ดำเนินการตามขั้นตอนในการพิจารณาเมื่อมีคำร้องขอหรือคำสั่งจากรัฐเพื่อเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล โดยตรวจสอบอำนาจของกรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุขว่ามีอำนาจตามกฎหมายหรือไม่และมีข้อยกเว้นอย่างไร รวมทั้งพิจารณาความถูกต้องแท้จริงของเอกสารว่าอ้างอิงที่มาของอำนาจตามกฎหมายโดยเฉพาะเจาะจงหรือไม่ และจากการตรวจสอบการใช้อำนาจตามกฎหมายในการร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลของกรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุขพบว่าไม่ได้ระบุรายละเอียดมาตราของกฎหมายที่ให้อำนาจในการเรียกข้อมูลส่วนบุคคลโดยเฉพาะเจาะจง เป็นเพียงการอ้างถึงสำเนาหมายบังคับคดีของศาลเพื่อใช้ในการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งธนาคารเห็นว่าหมายบังคับคดีของศาลใช้ในการยึด อายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของลูกค้าหนี้ตามคำพิพากษา ไม่ใช่อำนาจตามกฎหมายในการเรียกให้ธนาคารเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของลูกหนี้ตามคำพิพากษาแต่อย่างใด ธนาคารจึงมีหนังสือตอบปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล โดยขอให้กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุขมีคำร้องขอหรือคำสั่งฉบับใหม่มายังธนาคาร พร้อมทั้งระบุรายละเอียดมาตราและกฎหมายที่ให้อำนาจในการเรียกข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อธนาคารจะได้เปิดเผยได้โดยชอบด้วยกฎหมาย

3.37 สำนักกิจการคดี ศาลยุติธรรม

เป็นกรณีที่สำนักกิจการคดี ศาลยุติธรรมแจ้งให้ธนาคารทราบว่าศาลได้มีคำพิพากษาในคดีแพ่งระหว่าง สำนักกิจการคดี ศาลยุติธรรม โจทก์ และบุคคลรายหนึ่ง จำเลย ให้จำเลยชำระเงินพร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปีของต้นเงินนับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่สำนักกิจการคดี ศาลยุติธรรม และศาลออกหมายตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดี เพื่อดำเนินการยึดหรืออายัดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาแล้ว สำนักกิจการคดี ศาลยุติธรรมจึงมีความจำเป็นที่จะต้องตรวจสอบข้อมูลบัญชีเงินฝากของลูกหนี้ตามคำพิพากษาเพื่อที่จะได้ดำเนินการบังคับคดีกับลูกหนี้ตามคำพิพากษาต่อไป

สำนักกิจการคดี ศาลยุติธรรมจึงได้มีคำร้องขอเพื่อเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลของลูกหนี้ตามคำพิพากษามายังธนาคารเพื่อขอตรวจสอบว่าลูกหนี้ตามคำพิพากษาเป็นผู้มีบัญชีเงินฝากกับธนาคารหรือไม่พร้อมทั้งขอเอกสารที่เกี่ยวข้อง ซึ่งคำร้องขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลของสำนักกิจการคดี ศาลยุติธรรมเป็นการอ้างตามฐานภารกิจของรัฐ (Public Task) คือ การปฏิบัติหน้าที่ในการใช้อำนาจรัฐตามกฎหมาย แต่สำนักกิจการคดี ศาลยุติธรรมไม่สามารถอ้างถึงกฎหมายที่ให้อำนาจได้อย่างเฉพาะเจาะจง เพียงแต่ระบุวัตถุประสงค์ในการร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลของลูกหนี้ตามคำพิพากษาว่าเพื่อจะได้ดำเนินการบังคับคดีกับลูกหนี้ตามคำพิพากษาต่อไปและในคำร้องขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลก็ได้อ้างถึงสำเนาหมายบังคับคดีของศาล และสำเนาคำพิพากษาของศาล แต่ไม่สามารถระบุชื่อกฎหมายและมาตราที่เกี่ยวข้องหรือคำสั่งที่ให้อำนาจในการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลได้

ธนาคารในฐานะผู้ครอบครองข้อมูลส่วนบุคคลของลูกหนี้ตามคำพิพากษาซึ่งเป็นลูกค้ำของธนาคาร มีหน้าที่ต้องรักษาความลับของลูกค้ำและจะไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้ำหากมิได้รับความยินยอมก่อน ยกเว้นแต่เป็นการเปิดเผยให้กับหน่วยงานที่มีอำนาจตามกฎหมาย ดังนั้น เมื่อธนาคารได้รับคำร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าว ธนาคารได้ดำเนินการตามขั้นตอนในการพิจารณาเมื่อมีคำร้องขอหรือคำสั่งจากรัฐเพื่อเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล โดยตรวจสอบอำนาจของสำนักกิจการคดี ศาลยุติธรรมว่ามีอำนาจตามกฎหมายหรือไม่และมีข้อยกเว้นอย่างไร รวมทั้งพิจารณาความถูกต้องแท้จริงของเอกสารว่าอ้างอิงที่มาของอำนาจตามกฎหมายโดยเฉพาะเจาะจงหรือไม่ และจากการตรวจสอบการใช้อำนาจตามกฎหมายในการร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลของสำนักกิจการคดี ศาลยุติธรรมพบว่าไม่ได้ระบुरายละเอียดมาตราของกฎหมายที่ให้อำนาจในการเรียกข้อมูลส่วนบุคคลโดยเฉพาะเจาะจง เป็นเพียงการอ้างถึงสำเนาหมายบังคับคดีของศาล และสำเนาคำพิพากษาของศาลเพื่อใช้ในการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งธนาคารเห็นว่าคำพิพากษาของศาลนั้นมีผลแค่คู่ความในคดี มีผลให้จำเลยต้องชำระหนี้ตามคำพิพากษาให้แก่โจทก์ไม่ได้มีผลให้ธนาคารต้องปฏิบัติตามคำพิพากษาหรือต้องเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของจำเลยให้แก่โจทก์ สำหรับสำเนาหมายบังคับคดีของศาลก็ใช้ในการยึด อายัด หรือขายทอดตลาดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษา ไม่ใช่ใช้อำนาจตามกฎหมายที่จะใช้ในการเรียกให้ธนาคารเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลได้ธนาคารจึงมีหนังสือตอบปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลโดยขอให้สำนักกิจการคดี ศาลยุติธรรมมีคำร้องขอหรือคำสั่งฉบับใหม่มายังธนาคาร พร้อมทั้งระบुरายละเอียดมาตราและกฎหมายที่ให้อำนาจในการเรียกข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อธนาคารจะได้เปิดเผยได้โดยชอบด้วยกฎหมาย

3.38 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด

เป็นกรณีที่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดมีความประสงค์ขอความร่วมมือธนาคารให้ดำเนินการตรวจสอบหาหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษา ซึ่งเป็นผู้ต้องชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการตามคำพิพากษาศาล แต่ลูกหนี้ตามคำพิพากษาไม่ได้ชำระหนี้ตามคำพิพากษาแต่อย่างใด สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจึงมีความจำเป็นต้องสืบหาหลักทรัพย์ของลูกหนี้ตามคำพิพากษา เพื่อประกอบการดำเนินการบังคับคดีกับทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาต่อไป

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจึงได้มีคำร้องขอเพื่อเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลของลูกหนี้ตามคำพิพากษามายังธนาคารเพื่อขอตรวจสอบว่าลูกหนี้ตามคำพิพากษามีหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินอยู่กับธนาคารบ้างหรือไม่ ซึ่งคำร้องขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเป็นการอ้างตามฐานภารกิจของรัฐ (Public Task) คือ การปฏิบัติหน้าที่ในการใช้อำนาจรัฐตามกฎหมาย แต่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดไม่สามารถอ้างอิงกฎหมายที่ให้อำนาจได้อย่างเฉพาะเจาะจง เพียงแต่ระบุวัตถุประสงค์ในการร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลของลูกหนี้ตามคำพิพากษาว่าเพื่อจะได้ดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมายรวมทั้งดำเนินการบังคับคดีเพื่อนำเงินมาชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการต่อไป และในคำร้องขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลก็ได้อ้างถึงสำเนาหมายบังคับคดีของศาล และสำเนาคำพิพากษาของศาล แต่ไม่สามารถระบุชื่อกฎหมายและมาตราที่เกี่ยวข้องหรือคำสั่งที่ให้อำนาจในการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลได้

ธนาคารในฐานะผู้ครอบครองข้อมูลส่วนบุคคลของลูกหนี้ตามคำพิพากษาซึ่งเป็นลูกค้ำของธนาคาร มีหน้าที่ต้องรักษาความลับของลูกค้ำและจะไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้ำหากมิได้รับความยินยอมก่อน ยกเว้นแต่เป็นการเปิดเผยให้กับหน่วยงานที่มีอำนาจตามกฎหมาย ดังนั้น เมื่อธนาคารได้รับคำร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าว ธนาคารได้ดำเนินการตามขั้นตอนในการพิจารณาเมื่อมีคำร้องขอหรือคำสั่งจากรัฐเพื่อเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล โดยตรวจสอบอำนาจของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดว่ามีอำนาจตามกฎหมายหรือไม่และมีข้อยกเว้นอย่างไร รวมทั้งพิจารณาความถูกต้องแท้จริงของเอกสารอ้างอิงที่มาของอำนาจตามกฎหมายโดยเฉพาะเจาะจงหรือไม่ และจากการตรวจสอบการใช้อำนาจตามกฎหมายในการร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพบว่าไม่ได้ระบุรายละเอียดมาตราของกฎหมายที่ให้อำนาจในการเรียกข้อมูลส่วนบุคคลโดยเฉพาะเจาะจง เป็นเพียงการอ้างถึงสำเนาหมายบังคับคดีของศาล และสำเนาคำพิพากษาของศาลเพื่อใช้ในการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งธนาคารเห็นว่าคำพิพากษาของศาลนั้นมีผลแค่คู่ความในคดี มีผลให้จำเลยต้องชำระหนี้ตามคำพิพากษาให้แก่โจทก์ไม่ได้มีผลให้ธนาคารต้องปฏิบัติตามคำพิพากษาหรือต้องเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของจำเลยให้แก่โจทก์ สำหรับสำเนาหมายบังคับคดีของศาลก็ใช้ในการยึดอายัด หรือขายทอดตลาดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษา ไม่ใช่อำนาจตามกฎหมายที่จะใช้ในการเรียกให้ธนาคารเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลได้ธนาคารจึงมีหนังสือตอบปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลโดยขอให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดมีคำร้องขอหรือคำสั่งฉบับใหม่มายังธนาคาร พร้อมทั้งระบุรายละเอียดมาตราและกฎหมายที่ให้อำนาจในการเรียกข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อธนาคารจะได้เปิดเผยได้โดยชอบด้วยกฎหมาย

3.39 สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์

เป็นกรณีที่สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ ในฐานะเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาอ้างถึงคำพิพากษาศาล ให้ตนขณะคดีในการฟ้องคดีเรียกค่าเสียหายจากจำเลย โดยศาลได้พิพากษาให้จำเลยชำระเงินพร้อมดอกเบี้ยนับถัดจากวันฟ้องไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ แต่จำเลยมิได้ปฏิบัติตามคำพิพากษา และคดีถึงที่สุดแล้วศาลได้พิจารณาออกหมายบังคับคดี ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการบังคับคดีเป็นไปตามหนังสือกระทรวงการคลังที่ กค 0530.7/ว 107 ลงวันที่ 4 ตุลาคม 2544 เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการบังคับคดีและสืบหาหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษา จึงขอให้ธนาคารตรวจสอบว่าลูกหนี้ตามคำพิพากษามีเงินฝากหรือทรัพย์สินอื่นใดหรือไม่ อย่างไร

คำร้องขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลของสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์เป็นการอ้างตามฐานภารกิจของรัฐ (Public Task) คือ การปฏิบัติหน้าที่ในการใช้อำนาจรัฐตามกฎหมาย แต่สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ไม่สามารถอ้างถึงกฎหมายที่ให้อำนาจได้อย่างเฉพาะเจาะจง เพียงแต่ระบุวัตถุประสงค์ในการร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลของลูกหนี้ตามคำพิพากษาว่าเพื่อนำข้อมูลมาประกอบการดำเนินการบังคับคดีตามกฎหมาย และในคำร้องขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลก็ได้อ้างถึงสำเนาคำพิพากษาของศาล สำเนาหมายบังคับคดี สำเนาหนังสือกระทรวงการคลัง แต่ไม่สามารถระบุชื่อกฎหมายและมาตราที่เกี่ยวข้องหรือคำสั่งที่ให้อำนาจในการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลได้

ธนาคารในฐานะผู้ครอบครองข้อมูลส่วนบุคคลของลูกหนี้ตามคำพิพากษาซึ่งเป็นลูกค้ำของธนาคาร มีหน้าที่ต้องรักษาความลับของลูกค้ำและจะไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้ำหากมิได้รับความยินยอมก่อน ยกเว้นแต่เป็นการเปิดเผยให้กับหน่วยงานที่มีอำนาจตามกฎหมาย ดังนั้น เมื่อธนาคารได้รับคำร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าว ธนาคารได้ดำเนินการตามขั้นตอนในการพิจารณาเมื่อมีคำร้องขอหรือคำสั่งจากรัฐเพื่อเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล โดยตรวจสอบอำนาจของสำนักงานบริหารพื้นที่อนุรักษ์ว่ามีอำนาจตามกฎหมายหรือไม่และมีข้อยกเว้นอย่างไร รวมทั้งพิจารณาความถูกต้องแท้จริงของเอกสารที่อ้างอิงที่มาของอำนาจตามกฎหมายโดยเฉพาะเจาะจงหรือไม่ และจากการตรวจสอบการใช้อำนาจตามกฎหมายในการร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลของสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์พบว่าไม่ได้ระบุรายละเอียดมาตราของกฎหมายที่ให้อำนาจในการเรียกข้อมูลส่วนบุคคลโดยเฉพาะเจาะจง เป็นเพียงการอ้างถึงสำเนาคำพิพากษาของศาลเพื่อใช้ในการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งธนาคารเห็นว่าคำพิพากษาศาลนั้นมีผลแค่คู่ความในคดี มีผลให้จำเลยต้องชำระหนี้ตามคำพิพากษาให้แก่โจทก์ไม่ได้มีผลให้ธนาคารต้องปฏิบัติตามคำพิพากษาหรือต้องเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของจำเลยให้แก่โจทก์ สำเนาหมายบังคับคดีของศาลก็ใช้ในการยึดอายัด หรือขายทอดตลาดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษา และสำหรับสำเนาหนังสือกระทรวงการคลังที่อ้างถึงก็เป็นเพียงแนวปฏิบัติในการสืบหาทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาเท่านั้น ไม่ใช่ใช้อำนาจตามกฎหมายที่จะใช้ในการเรียกให้ธนาคารเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลได้ ธนาคารจึงมีหนังสือตอบปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล โดยขอให้สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ มีคำร้องขอหรือคำสั่งฉบับใหม่มายังธนาคาร พร้อมทั้งระบุรายละเอียดมาตราและกฎหมายที่ให้อำนาจในการเรียกข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อธนาคารจะได้เปิดเผยได้โดยชอบด้วยกฎหมาย

3.40 สำนักงานส่งกำลังบำรุง

เป็นกรณีที่สำนักงานส่งกำลังบำรุงขอความร่วมมือธนาคารตรวจสอบบัญชีเงินฝากของลูกค้าตามคำพิพากษา โดยอ้างถึงหนังสือกระทรวงการคลังที่ กค 0530.7/ว 107 ลงวันที่ 4 ตุลาคม 2544 ข้อ 2 (4) ที่กำหนดแนวทางปฏิบัติในการบังคับคดีและสืบหาหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินของลูกค้าตามคำพิพากษา ด้วยเหตุผลและความจำเป็นเพื่อบังคับคดีตามกฎหมาย โดยให้เจ้าพนักงานบังคับคดีทำการยึดอายัด และมีคำสั่งให้ธนาคารนำส่งเงินในบัญชีเงินฝากของลูกค้าตามคำพิพากษา

คำร้องขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลของสำนักงานส่งกำลังบำรุงเป็นการอ้างตามฐานภารกิจของรัฐ (Public Task) คือ การปฏิบัติหน้าที่ในการใช้อำนาจรัฐตามกฎหมาย แต่สำนักงานส่งกำลังบำรุงไม่สามารถอ้างอิงกฎหมายที่ให้อำนาจได้อย่างเฉพาะเจาะจง เพียงแต่ระบุวัตถุประสงค์ในการร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้าตามคำพิพากษาว่าเพื่อนำข้อมูลมาประกอบการดำเนินการบังคับคดีตามกฎหมาย และในคำร้องขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลก็ได้อ้างถึงสำเนาคำพิพากษาของศาล สำเนายกฟ้องบังคับคดี สำเนาหนังสือกระทรวงการคลัง แต่ไม่สามารถระบุชื่อกฎหมายและมาตราที่เกี่ยวข้องหรือคำสั่งที่ให้อำนาจในการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลได้

ธนาคารในฐานะผู้ครอบครองข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้าตามคำพิพากษาซึ่งเป็นลูกค้าของธนาคาร มีหน้าที่ต้องรักษาความลับของลูกค้าและจะไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้าหากมิได้รับความยินยอมก่อน ยกเว้นแต่เป็นการเปิดเผยให้กับหน่วยงานที่มีอำนาจตามกฎหมาย ดังนั้น เมื่อธนาคารได้รับคำร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าว ธนาคารได้ดำเนินการตามขั้นตอนในการพิจารณาเมื่อมีคำร้องขอหรือคำสั่งจากรัฐเพื่อเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล โดยตรวจสอบอำนาจของสำนักงานส่งกำลังบำรุงว่ามีอำนาจตามกฎหมายหรือไม่ และมีข้อยกเว้นอย่างไร รวมทั้งพิจารณาความถูกต้องแท้จริงของเอกสารอ้างอิงที่มาของอำนาจตามกฎหมาย โดยเฉพาะเจาะจงหรือไม่ และจากการตรวจสอบการใช้อำนาจตามกฎหมายในการร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลของสำนักงานส่งกำลังบำรุงพบว่าไม่ได้ระบุรายละเอียดมาตราของกฎหมายที่ให้อำนาจในการเรียกข้อมูลส่วนบุคคลโดยเฉพาะเจาะจง เป็นเพียงการอ้างถึงสำเนาคำพิพากษาของศาลเพื่อใช้ในการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งธนาคารเห็นว่าคำพิพากษานั้นมีผลแค่คู่ความในคดี มีผลให้จำเลยต้องชำระหนี้ตามคำพิพากษาให้แก่โจทก์ไม่ได้มีผลให้ธนาคารต้องปฏิบัติตามคำพิพากษาหรือต้องเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของจำเลยให้แก่โจทก์ สำเนายกฟ้องบังคับคดีของศาลก็ใช้ในการยึด อายัด หรือขายทอดตลาดทรัพย์สินของลูกค้าตามคำพิพากษา และสำหรับสำเนาหนังสือกระทรวงการคลังที่อ้างถึงก็เป็นเพียงแนวปฏิบัติในการสืบหาทรัพย์สินของลูกค้าตามคำพิพากษาเท่านั้น ไม่ใช่อำนาจตามกฎหมายที่จะใช้ในการเรียกให้ธนาคารเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลได้ ธนาคารจึงมีหนังสือตอบปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล โดยขอให้สำนักงานส่งกำลังบำรุงมีคำร้องขอหรือคำสั่งฉบับใหม่มายังธนาคาร พร้อมทั้งระบุรายละเอียดมาตราและกฎหมายที่ให้อำนาจในการเรียกข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อธนาคารจะได้เปิดเผยได้โดยชอบด้วยกฎหมาย

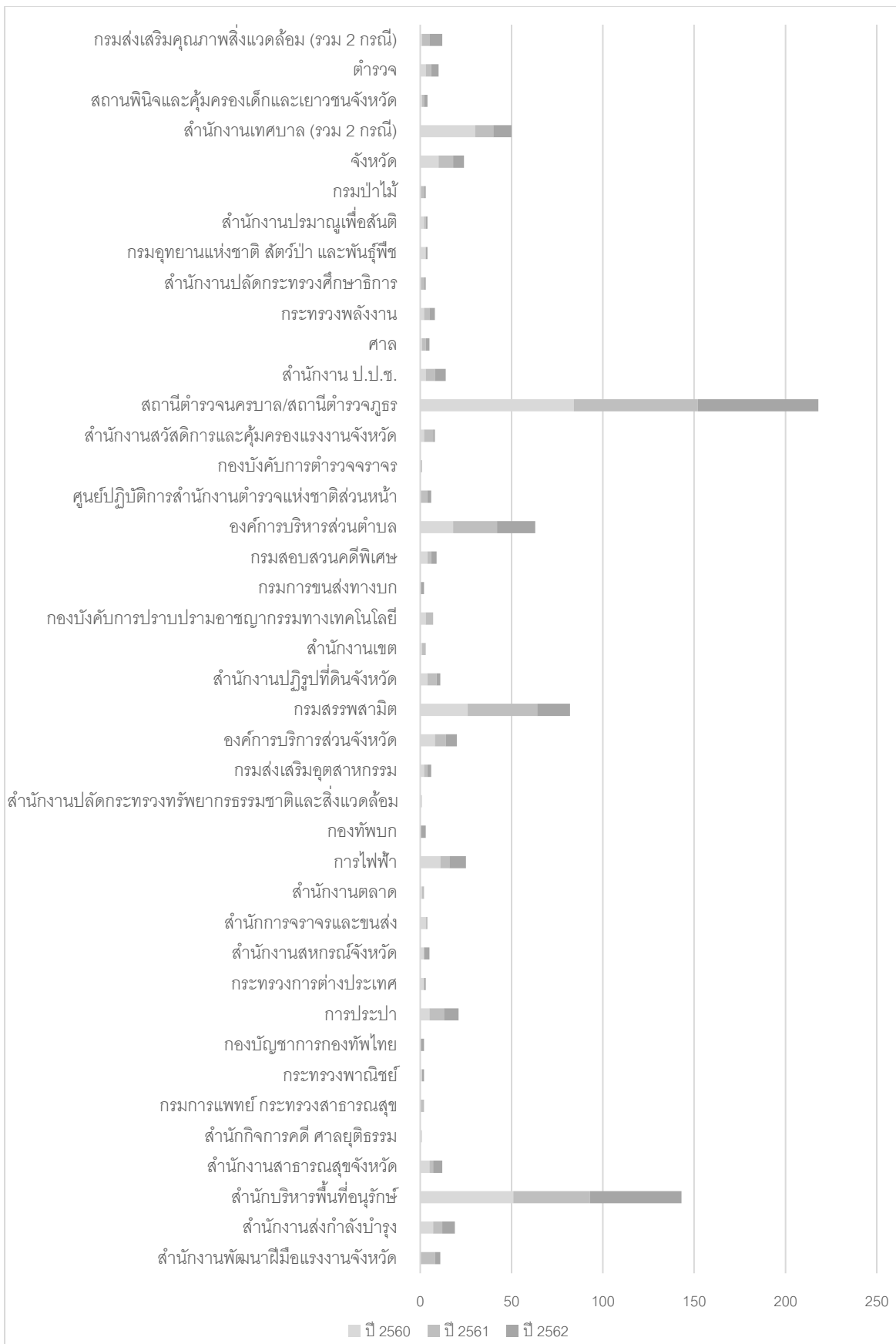
3.41 สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด

เป็นกรณีที่สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด ได้ฟ้องผู้กู้ยืมและผู้ค้ำประกันเป็นจำเลยฐานผิดสัญญา กู้ยืมเงินและสัญญาค้ำประกันการกู้ยืมเงินกองทุนพัฒนาฝีมือแรงงาน และศาลได้มีคำพิพากษาให้จำเลยชำระหนี้ให้แก่สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด แต่จำเลยเพิกเฉย ทำให้ราชการเสียหาย ประกอบกับหนังสือกระทรวงการคลังที่ กค 0530.7/ว 107 ลงวันที่ 4 ตุลาคม 2544 ข้อ 2(4) กำหนดให้ส่วนราชการขอความร่วมมือจากธนาคารหรือสถาบันการเงินในการสืบทอดทรัพย์สินของลูกค้าหนี้ตามคำพิพากษาซึ่งอาจนำมาบังคับคดีได้ ดังนั้น จึงขอความอนุเคราะห์ธนาคารตรวจสอบข้อมูลบัญชีเงินฝากหรือสิทธิเรียกร้องประเภทใดบ้างและจำนวนเท่าใด เพื่อจะได้นำไปประกอบการดำเนินการบังคับคดี

คำร้องขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลของสำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดเป็นการอ้างตามฐานภารกิจของรัฐ (Public Task) คือ การปฏิบัติหน้าที่ในการใช้อำนาจรัฐตามกฎหมาย แต่สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด ไม่สามารถอ้างอิงกฎหมายที่ให้อำนาจได้อย่างเฉพาะเจาะจง เพียงแต่ระบุวัตถุประสงค์ในการร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้าหนี้ตามคำพิพากษาว่าเพื่อนำข้อมูลมาประกอบการดำเนินการบังคับคดีตามกฎหมาย และในคำร้องขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลก็ได้อ้างถึงสำเนาคำพิพากษาของศาล สำเนาหมายบังคับคดี สำเนาหนังสือกระทรวงการคลัง แต่ไม่สามารถระบุชื่อกฎหมายและมาตราที่เกี่ยวข้องหรือคำสั่งที่ให้อำนาจในการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลได้

ธนาคารในฐานะผู้ครอบครองข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้าหนี้ตามคำพิพากษาซึ่งเป็นลูกค้าของธนาคาร มีหน้าที่ต้องรักษาความลับของลูกค้าและจะไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้าหากมิได้รับความยินยอมก่อน ยกเว้นแต่เป็นการเปิดเผยให้กับหน่วยงานที่มีอำนาจตามกฎหมาย ดังนั้น เมื่อธนาคารได้รับคำร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าว ธนาคารได้ดำเนินการตามขั้นตอนในการพิจารณาเมื่อมีคำร้องขอหรือคำสั่งจากรัฐเพื่อเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล โดยตรวจสอบอำนาจของสำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดว่ามีอำนาจตามกฎหมายหรือไม่และมีข้อยกเว้นอย่างไร รวมทั้งพิจารณาความถูกต้องแท้จริงของเอกสารว่าอ้างอิงที่มาของอำนาจตามกฎหมายโดยเฉพาะเจาะจงหรือไม่ และจากการตรวจสอบการใช้อำนาจตามกฎหมายในการร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลของสำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดพบว่าไม่ได้ระบุรายละเอียดมาตราของกฎหมายที่ให้อำนาจในการเรียกข้อมูลส่วนบุคคลโดยเฉพาะเจาะจง เป็นเพียงการอ้างถึงสำเนาคำพิพากษาของศาลเพื่อใช้ในการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งธนาคารเห็นว่าคำพิพากษาศาลนั้นมีผลแก่คู่ความในคดี มีผลให้จำเลยต้องชำระหนี้ตามคำพิพากษาให้แก่โจทก์ไม่ได้มีผลให้ธนาคารต้องปฏิบัติตามคำพิพากษาหรือต้องเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของจำเลยให้แก่โจทก์ สำเนาหมายบังคับคดีของศาลก็ใช้ในการยึดอายัด หรือขายทอดตลาดทรัพย์สินของลูกค้าหนี้ตามคำพิพากษา และสำหรับสำเนาหนังสือกระทรวงการคลังที่อ้างถึงก็เป็นเพียงแนวปฏิบัติในการสืบทอดทรัพย์สินของลูกค้าหนี้ตามคำพิพากษาเท่านั้น ไม่ใช่อำนาจตามกฎหมายที่จะใช้ในการเรียกให้ธนาคารเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลได้ ธนาคารจึงมีหนังสือตอบปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล โดยขอให้สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด มีคำร้องขอหรือคำสั่งฉบับใหม่มายังธนาคาร พร้อมทั้งระบุรายละเอียดมาตราและกฎหมายที่ให้อำนาจในการเรียกข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อธนาคารจะได้เปิดเผยได้โดยชอบด้วยกฎหมาย

ภาพที่ 1 กราฟสรุปจำนวนเรื่องของหน่วยงานที่มีคำร้องขอหรือคำสั่งมายังธนาคารกรุงไทย สำนักงานใหญ่

บทที่ 4

วิเคราะห์ปัญหาการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของธนาคารกรุงไทย สำนักงานใหญ่ ให้กับหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจตามกฎหมาย

จากการศึกษาการเปิดเผยข้อมูลตามคำร้องขอหรือคำสั่งขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลจากรัฐของธนาคารกรุงไทย สำนักงานใหญ่ ในบทที่ 3 สามารถจัดกลุ่มปัญหาการใช้อำนาจของหน่วยงานของรัฐในการขอข้อมูลจากสถาบันการเงินออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ 1.กลุ่มปัญหาการใช้อำนาจตามมาตรการบังคับทางปกครอง 2.กลุ่มปัญหาการใช้อำนาจอย่างไม่เฉพาะเจาะจงและ 3.กลุ่มปัญหาการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาโดยในบทที่ 4 ว่าด้วยการวิเคราะห์ปัญหาการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของธนาคารกรุงไทย สำนักงานใหญ่ให้กับหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจตามกฎหมายจะแสดงให้เห็นถึงการจัดกลุ่มปัญหา และจำนวนคำร้องขอหรือคำสั่งขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลที่มีมายังธนาคารกรุงไทย สำนักงานใหญ่ในช่วงปี พ.ศ.2560-2562 รวมทั้งทำการวิเคราะห์เป็นรายหน่วยงานโดยอธิบายและอ้างอิงกฎหมายที่ให้อำนาจหน่วยงานของรัฐที่สามารถขอข้อมูลส่วนบุคคลจากธนาคารได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย

ตารางที่ 1 แสดงการจัดกลุ่มปัญหาการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของธนาคารกรุงไทย สำนักงานใหญ่ ให้กับหน่วยงานของรัฐ

กลุ่ม	ปัญหา/หน่วยงาน	เรื่อง/พ.ร.บ.	จำนวน (3 ปี) 60-62
1.	กลุ่มปัญหาการใช้อำนาจตาม มาตรการบังคับทางปกครอง		
	1.1 กรมส่งเสริมคุณภาพ สิ่งแวดล้อม	-เรื่องกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมมีคำสั่งทาง ปกครองเรียกให้นำเงินมาชำระค่าสินไหมทดแทน -พ.ร.บ.วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.2539 มาตรา 57	7
	1.2 ตำรวจ	-เรื่องตำรวจตั้งกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิด ทางละเมิดและเรียกให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน -พ.ร.บ.วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.2539 มาตรา 57 / คำสั่งตำรวจ ให้ทำการสืบทรัพย์ผู้รับผิด ทางละเมิด	10

กลุ่ม	ปัญหา/หน่วยงาน	เรื่อง/พ.ร.บ.	จำนวน (3 ปี) 60-62
	1.3 สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัด	-เรื่องสถานพินิจตั้งกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดและเรียกให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน -พ.ร.บ.วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.2539 มาตรา 57 / คำสั่งกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนแต่งตั้งกรรมการสืบหาหลักฐานหรือทรัพย์สินของลูกหนี	4
	1.4 สำนักงานเทศบาล	-เรื่องการดำเนินการทางละเมิดกับผู้ต้องชดใช้เงินให้แก่เทศบาลตามคำวินิจฉัยของกรมบัญชีกลาง -พ.ร.บ.วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.2539 มาตรา 57 / คำสั่งเทศบาลเรื่องการใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยยึดหรืออายัดทรัพย์สินและขายทอดตลาด และผู้ต้องชดใช้เงินเพื่อชำระหนี้	12
	1.5 จังหวัด	-เรื่องจังหวัดใช้มาตรการบังคับทางปกครองเรียกให้ชำระหนี้ค่าสินไหมทดแทนตามความเห็นของกรมบัญชีกลางโดยได้รับมอบอำนาจจากกระทรวงการคลัง -พ.ร.บ.วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.2539	24
	1.6 กรมป่าไม้	-เรื่องกรมป่าไม้ใช้มาตรการบังคับทางปกครองเรียกให้ชำระหนี้ค่าสินไหมทดแทนตามความเห็นของกรมบัญชีกลางโดยได้รับมอบอำนาจจากกระทรวงการคลัง -พ.ร.บ.วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.2539 มาตรา 57	3
	1.7 สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ	-เรื่องเรียกให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจากความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง -พ.ร.บ.วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.2539 มาตรา 57 / คำสั่งสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ	4

กลุ่ม	ปัญหา/หน่วยงาน	เรื่อง/พ.ร.บ.	จำนวน (3 ปี) 60-62
2.	1.8 กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	-เรื่องการใช้มาตรการบังคับทางปกครอง เพื่อยึดหรืออายัดทรัพย์สินออกขายทอดตลาดนำเงินมาชำระแก่ทางราชการ -พ.ร.บ.วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.2539 มาตรา 57	4
	1.9 สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	-เรื่องเรียกให้ชำระค่าสินไหมทดแทนความเสียหาย -พ.ร.บ.วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.2539 มาตรา 57 / คำสั่งของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	3
	1.10 กระทรวงพลังงาน	-เรื่องเรียกให้เจ้าหน้าที่ชำระค่าสินไหมทดแทน -พ.ร.บ.วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.2539 มาตรา 57 /พ.ร.บ.ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539มาตรา 8,10 และ 12	8
	ปัญหาการใช้อำนาจอย่างไม่เฉพาะเจาะจง		5
	2.1 ศาล	-เรื่องการดำเนินการบังคับคดีผู้ประกันในคดีอาญาให้ชำระเงินค่าประกันต่อศาลกรณีผิดสัญญาประกันต่อศาล -ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 119	
	2.2 สำนักงาน ป.ป.ช.	-เรื่องขอข้อมูลเพื่อประกอบการตรวจสอบข้อเท็จจริง -พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.2561มาตรา 25	
	2.3 สถานีตำรวจนครบาล/สถานีตำรวจภูธร	-เรื่องขอข้อมูลเพื่อประกอบการสอบสวน -ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 132	
	2.4 สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัด	-เรื่องเรียกให้นายจ้างชำระหนี้ค้ำประกันกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้าง -ไม่ระบุอำนาจ	8

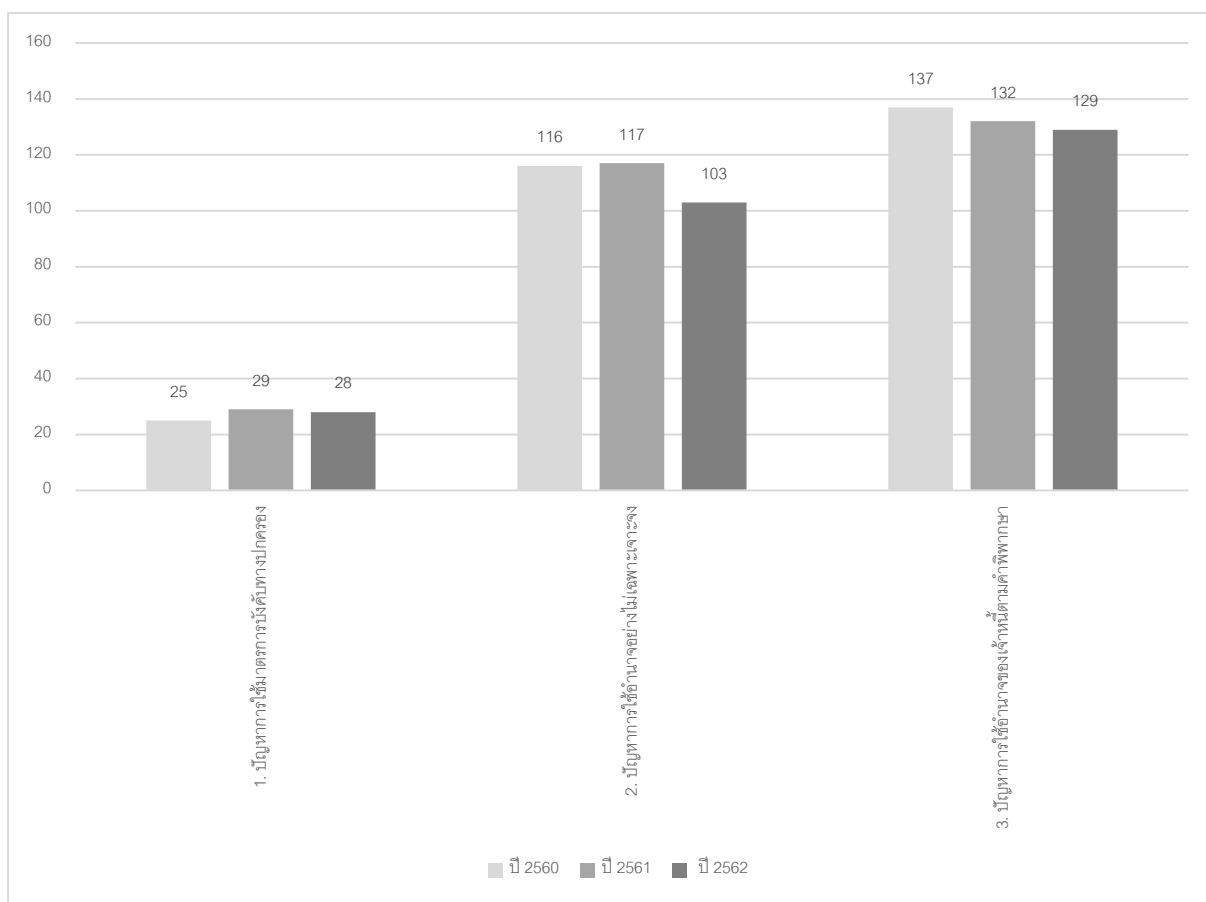
กลุ่ม	ปัญหา/หน่วยงาน	เรื่อง/พ.ร.บ.	จำนวน (3 ปี) 60-62
3.	2.5 กองบังคับการตำรวจ จราจร	-เรื่องตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรง ข้าราชการทุจริต -ไม่ระบุอำนาจ	1
	2.6 ศูนย์ปฏิบัติการสำนักงาน ตำรวจแห่งชาติส่วนหน้า	-เรื่องขอข้อมูลเพื่อประกอบการสอบสวน -ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 132	6
	2.7 องค์การบริหารส่วนตำบล	-เรื่องขอตรวจสอบบัญชีเงินฝากหรือสิทธิอันพึงมีใน ธนาคารของลูกหนี้ -ไม่ระบุอำนาจ	63
	2.8 กรมสอบสวนคดีพิเศษ	-เรื่องขอข้อมูลและหลักฐานทางการเงินเพื่อประกอบ สำนวนการตรวจสอบข้อเท็จจริง -พ.ร.บ.การสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.2547มาตรา 24	9
	2.9 กรมการขนส่งทางบก	-เรื่องขอตรวจสอบบัญชีเงินฝากผู้ถูกฟ้องในคดีแพ่ง ฐานความผิดไม่ชำระราคาส่วนต่างจากการนำ หมายเลขทะเบียนรถออกประมูลใหม่ -ไม่ระบุอำนาจ	2
	2.10 กองบังคับการ ปราบปรามอาชญากรรมทาง เทคโนโลยี	-เรื่องขอตรวจสอบข้อมูลเพื่อใช้ในการสืบสวน ดำเนินคดี -ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 132	7
	2.11 สำนักงานเขต	-เรื่องขอตรวจสอบบัญชีเงินฝากของผู้ค้างชำระภาษี โรงเรือนและที่ดิน -ระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยการยึด อายัด และ ขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้ค้างภาษี พ.ศ.2546	3
	ปัญหาการใช้อำนาจของ เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษา		
	3.1 สำนักงานปฏิรูปที่ดิน จังหวัด	-เรื่องสืบหาหลักทรัพย์และทรัพย์สินของลูกหนี้ตาม คำพิพากษา -ไม่ระบุอำนาจ	11

กลุ่ม	ปัญหา/หน่วยงาน	เรื่อง/พ.ร.บ.	จำนวน (3 ปี) 60-62
	3.2 กรมสรรพสามิต	-เรื่องตรวจสอบทรัพย์สินและบัญชีเงินฝากของ ลูกหนี้ตามคำพิพากษา -ไม่ระบุอำนาจ/หนังสือกระทรวงการคลังที่ กค 0406.2/ว.46 ลว.16 มี.ค.48	82
	3.3 สำนักงานเทศบาล	-เรื่องตรวจสอบทรัพย์สินและบัญชีเงินฝากของ ลูกหนี้ตามคำพิพากษา -ไม่ระบุอำนาจ	18
	3.4 กรมส่งเสริมคุณภาพ สิ่งแวดล้อม	-เรื่องตรวจสอบทรัพย์สินและบัญชีเงินฝากของ ลูกหนี้ตามคำพิพากษา -ไม่ระบุอำนาจ	5
	3.5 องค์การบริหารส่วน จังหวัด	-เรื่องตรวจสอบทรัพย์สินและบัญชีเงินฝากของ ลูกหนี้ตามคำพิพากษา -ไม่ระบุอำนาจ	20
	3.6 กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	-เรื่องตรวจสอบทรัพย์สินและบัญชีเงินฝากของ ลูกหนี้ตามคำพิพากษา -ไม่ระบุอำนาจ	6
	3.7 สำนักงานปลัดกระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	-เรื่องตรวจสอบทรัพย์สินและบัญชีเงินฝากของ ลูกหนี้ตามคำพิพากษา -ไม่ระบุอำนาจ	1
	3.8 กองทัพบก	-เรื่องตรวจสอบทรัพย์สินและบัญชีเงินฝากของ ลูกหนี้ตามคำพิพากษา -ไม่ระบุอำนาจ	3
	3.9 การไฟฟ้า	-เรื่องตรวจสอบทรัพย์สินและบัญชีเงินฝากของ ลูกหนี้ตามคำพิพากษา -ไม่ระบุอำนาจ/-หนังสือกระทรวงการคลังที่ กค 0406.2/ว.46 ลว.16 มี.ค.48	25
	3.10 สำนักงานตลาด	-เรื่องสืบหาหลักทรัพย์และทรัพย์สินของลูกหนี้ตาม คำพิพากษา -ไม่ระบุอำนาจ	2

กลุ่ม	ปัญหา/หน่วยงาน	เรื่อง/พ.ร.บ.	จำนวน (3 ปี) 60-62
	3.11 สำนักงานจรรยาและ ขนส่ง	-เรื่องสืบหาหลักทรัพย์และทรัพย์สินของลูกหนี้ตาม คำพิพากษา -ไม่ระบุอำนาจ	4
	3.12 สำนักงานสหกรณ์จังหวัด	-เรื่องสืบหาหลักทรัพย์และทรัพย์สินของลูกหนี้ตาม คำพิพากษา -ไม่ระบุอำนาจ	5
	3.13 กระทรวงการ ต่างประเทศ	-เรื่องสืบหาหลักทรัพย์และทรัพย์สินของลูกหนี้ตาม คำพิพากษา -ไม่ระบุอำนาจ	3
	3.14 การประปา	-เรื่องสืบหาหลักทรัพย์และทรัพย์สินของลูกหนี้ตาม คำพิพากษา -ไม่ระบุอำนาจ	21
	3.15 กองบัญชาการกองทัพ ไทย	-เรื่องสืบหาหลักทรัพย์และทรัพย์สินของลูกหนี้ตาม คำพิพากษา -ไม่ระบุอำนาจ	2
	3.16 กระทรวงพาณิชย์	-เรื่องสืบหาหลักทรัพย์และทรัพย์สินของลูกหนี้ตาม คำพิพากษา -ไม่ระบุอำนาจ	2
	3.17 กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข	-เรื่องสืบหาหลักทรัพย์และทรัพย์สินของลูกหนี้ตาม คำพิพากษา -ไม่ระบุอำนาจ	2
	3.18 สำนักกิจการคดี ศาล ยุติธรรม	-เรื่องสืบหาหลักทรัพย์และทรัพย์สินของลูกหนี้ตาม คำพิพากษา -ไม่ระบุอำนาจ	1
	3.19 สำนักงานสาธารณสุข จังหวัด	-เรื่องสืบหาหลักทรัพย์และทรัพย์สินของลูกหนี้ตาม คำพิพากษา -ไม่ระบุอำนาจ	12
	3.20 สำนักบริหารพื้นที่ อนุรักษ์	-เรื่องสืบหาหลักทรัพย์และทรัพย์สินของลูกหนี้ตาม คำพิพากษา -หนังสือกระทรวงการคลังที่ กค 0406.2/ว.46 ลว. 16 มี.ค.48	143

กลุ่ม	ปัญหา/หน่วยงาน	เรื่อง/พ.ร.บ.	จำนวน (3 ปี) 60-62
	3.21 สำนักงานส่งกำลังบำรุง	-เรื่องสืบหาหลักทรัพย์และทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษา -หนังสือกระทรวงการคลังที่ กค 0406.2/ว.46 ลว. 16 มี.ค.48	19
	3.22 สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด	-เรื่องสืบหาหลักทรัพย์และทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษา -หนังสือกระทรวงการคลังที่ กค 0406.2/ว.46 ลว. 16 มี.ค.48	11

ภาพที่ 2 กราฟสรุปจำนวนเรื่องทั้งหมดตามกลุ่มปัญหาการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล
ของธนาคารกรุงไทย สำนักงานใหญ่ ให้กับหน่วยงานของรัฐ

4.1 วิเคราะห์ปัญหาการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของธนาคารกรุงไทย สำนักงานใหญ่ให้กับหน่วยงานของรัฐ

4.1.1 กลุ่มปัญหาการใช้อำนาจตามมาตรการบังคับทางปกครอง

4.1.1.1 การใช้อำนาจตามมาตรา 57 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

พ.ศ.2539

- กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมเป็นหน่วยงานในสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยมีกฎหมายที่กำหนดอำนาจหน้าที่ของกรม คือ พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2535 ซึ่งกฎหมายดังกล่าวกำหนดอำนาจหน้าที่ของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับมาตรการควบคุมและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม เช่น ส่งเสริมประชาชนและองค์กรเอกชนให้มีส่วนร่วมในการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม, จัดระบบการบริหารงานด้านสิ่งแวดล้อมให้เป็นไปตามหลักการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม ฯลฯ แต่กฎหมายดังกล่าวไม่ได้กำหนดให้อำนาจกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมในการเรียกให้สถาบันการเงินเปิดเผยข้อมูลบัญชีเงินฝากหรือทรัพย์สินของผู้ต้องรับผิดคดีใช้ค่าสินไหมทดแทนและตามอำนาจที่อ้างถึง มาตรา 57 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.2539 ก็เป็นบทบัญญัติที่ให้อำนาจแก่หน่วยงานของรัฐที่จะใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยการยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ต้องรับผิดคดีใช้ค่าสินไหมทดแทนและขายทอดตลาดเพื่อชำระเงินให้ครบถ้วน ซึ่งมีใช้กฎหมายที่ให้อำนาจในการเรียกให้ธนาคารเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล

- กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนเป็นหน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรมมีอำนาจหน้าที่ในการให้ความคุ้มครองสิทธิ สวัสดิภาพ และวิธีปฏิบัติต่อเด็ก เยาวชน สตรี และบุคคลในครอบครัวซึ่งถูกกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.2553 หมวด 3 สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ซึ่งกฎหมายดังกล่าวไม่ได้ให้อำนาจกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนในการเรียกให้ธนาคารเปิดเผยข้อมูล กรณีที่ข้าราชการในสังกัดทำละเมิดและจำเป็นต้องสืบหาทรัพย์สิน อีกทั้งมาตรการบังคับทางปกครองตามมาตรา 57 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.2539ที่อ้างถึงก็เป็นกฎหมายที่ให้อำนาจในการยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ต้องรับผิดและขายทอดตลาดเพื่อนำเงินชำระให้ครบถ้วน มิใช่กฎหมายที่ให้อำนาจในการเรียกให้ธนาคารเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลแต่อย่างใด

- สำนักงานเทศบาลออกคำสั่งเทศบาลเรื่องการใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยยึดหรืออายัดทรัพย์สินและขายทอดตลาด และผู้ต้องคดีใช้เงินชำระหนี้ ไปยังผู้ต้องรับผิดคดีใช้ค่าสินไหมทดแทน คำสั่งทางปกครองนี้ย่อมมีผลตั้งแต่วันที่ผู้นั้นได้รับแจ้งเป็นต้นไป และจะมีผลอยู่ตราบเท่าที่คำสั่งนั้นยังไม่สิ้นผล⁴⁷ การใช้อำนาจของสำนักงานเทศบาลยังไม่ถูกต้อง เนื่องจากตามมาตรา 57 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.2539เป็นกฎหมายที่ใช้การยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ต้องรับผิดคดีใช้

⁴⁷ วรเจตน์ ภาคีรัตน์, กฎหมายวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง, หน้า 37.

ค่าสินไหมทดแทนและขายทอดตลาดเพื่อชำระเงินให้ครบถ้วน ซึ่งมีใช้กฎหมายที่ให้อำนาจในการเรียกให้ธนาคารเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบกับบทบัญญัติมาตรา 9 (พ.ศ.2542) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.2539 ข้อ 1 (5) และข้อ 2 ที่อ้างถึงนั้นเป็นบทบัญญัติที่กำหนดเกี่ยวกับการใช้มาตรการบังคับทางปกครองว่าเป็นอำนาจของใครและให้มีอำนาจในการสั่งยึดหรืออายัดและขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้อยู่ในบังคับของคำสั่งทางปกครอง ซึ่งจากที่กล่าวมาข้างต้นอำนาจตามกฎหมายที่สำนักงานเทศบาลอ้างถึง มิใช่อำนาจในการเรียกให้ธนาคารเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแต่อย่างใด

- คำสั่งจังหวัดกำหนดให้สามารถใช้มาตรการบังคับทางปกครองกับผู้กระทำละเมิดให้ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนได้ แต่มาตรการบังคับทางปกครองตามมาตรา 57 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.2539 เป็นเรื่องของการยึดหรืออายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน คนละกรณีกับการขอให้สถาบันการเงินตรวจสอบข้อมูลส่วนบุคคลซึ่งจะต้องมีกฎหมายให้อำนาจในการตรวจสอบข้อมูลอย่างชัดแจ้งโดยเฉพาะเจาะจง ไม่ใช่การกำหนดไว้อย่างกว้างๆ เช่น ร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อวัตถุประสงค์ในการนำข้อมูลส่วนบุคคลที่ได้จากธนาคารไปประกอบการดำเนินการตามมาตรการบังคับทางปกครอง ธนาคารจึงไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลให้กับจังหวัดได้

- การที่กรมป่าไม้มีคำร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลจากธนาคารโดยระบุอำนาจตามมาตรา 57 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.2539 ตามความเห็นของกรมบัญชีกลางโดยได้รับมอบอำนาจจากกระทรวงการคลังนั้นเป็นกรณีที่กรมป่าไม้มีความจำเป็นต้องขอตรวจสอบข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเช่น ข้อมูลการมีบัญชีเงินฝาก ข้อมูลยอดเงินคงเหลือในบัญชี เพื่อนำไปประกอบการใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยการยึด หรืออายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของคุณผู้ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน แต่มาตรการบังคับทางปกครองที่อ้างถึงเป็นอำนาจในการยึดหรืออายัดและขายทอดตลาดทรัพย์สิน มิใช่อำนาจตามกฎหมายในการเรียกให้ธนาคารเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล ดังนั้นธนาคารจึงไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้กับกรมป่าไม้ตามคำร้องขอได้

- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช อ้างอำนาจตามมาตรา 57 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.2539 ในคำร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลมายังธนาคาร เพื่อทำการสืบหาทรัพย์สินหรือหลักทรัพย์ของคุณผู้ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน บทบัญญัติของกฎหมายตามที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชอ้างถึงนั้น เป็นกฎหมายที่ให้อำนาจแก่หน่วยงานของรัฐที่จะใช้มาตรการบังคับทางปกครอง กล่าวคือ ใช้ในการยึด อายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้ที่ถูกบังคับทางปกครอง คือ บุคคลผู้ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน ซึ่งกฎหมายดังกล่าวนี้มิใช่อำนาจตามกฎหมายที่ให้อำนาจกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชในการเรียกข้อมูลส่วนบุคคลจากธนาคาร เพราะการที่

ธนาคารจะเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลที่อยู่ในครอบครองของธนาคารได้นั้น กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชจะต้องสามารถระบุกฎหมายที่ให้อำนาจในการขอตรวจสอบข้อมูลส่วนบุคคลได้อย่างเฉพาะเจาะจง คือ กฎหมายต้องเขียนให้กระทำได้ ไม่ใช่เป็นการกำหนดเพื่อจะนำไปใช้เพื่อวัตถุประสงค์อย่างอื่นแล้วจะสามารถเรียกข้อมูลส่วนบุคคลจากธนาคารได้

- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการขอความอนุเคราะห์ให้ธนาคารช่วยดำเนินการตรวจสอบการมีบัญชีเงินฝากของบุคคลผู้ต้องรับผิดคดีใช้ค่าสินไหมทดแทน ซึ่งคำร้องขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการที่มีมายังธนาคารนั้น เป็นการขอความอนุเคราะห์ธนาคารเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล โดยเข้าใจว่าอำนาจตามมาตรา 57 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 ไม่ใช่กฎหมายที่ให้อำนาจในการเรียกให้ธนาคารเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลแต่เป็นกฎหมายที่ให้อำนาจในการยึดอายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของบุคคลผู้ต้องรับผิดคดีใช้ค่าสินไหมทดแทน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการจึงไม่ได้อ้างอำนาจตามกฎหมายดังกล่าวมาเพื่อขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล แต่เป็นเพียงการขอความร่วมมือ ขอความอนุเคราะห์ธนาคารให้ธนาคารเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลให้ กรณีดังกล่าว สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการไม่สามารถระบุอำนาจตามกฎหมายได้อย่างเฉพาะเจาะจง ธนาคารจึงไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลให้กับสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการได้

4.1.1.2 การใช้อำนาจตามระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติว่าด้วยการยึด หรืออายัดและขายทอดตลาดทรัพย์สินตามมาตรา 57 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 พ.ศ. 2551

- การที่ตำรวจตั้งกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดกับข้าราชการตำรวจ และเรียกให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแล้ว ต่อมาปรากฏว่าบุคคลผู้ต้องรับผิดคดีใช้ค่าสินไหมทดแทนนั้นเพิกเฉยไม่ได้ชำระแต่อย่างใด ตำรวจสามารถใช้มาตรการบังคับทางปกครองกับบุคคลดังกล่าวได้ กล่าวคือ สามารถยึดหรืออายัดทรัพย์สินของบุคคลนั้นออกขายทอดตลาดได้ โดยการมอบอำนาจในการใช้มาตรการบังคับทางปกครองนั้น กำหนดให้รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ หรือผู้ช่วยบัญชาการตำรวจแห่งชาติ หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่าที่รับผิดชอบงานด้านการใช้มาตรการบังคับทางปกครอง มีอำนาจดำเนินการตามมาตรการบังคับทางปกครองและสามารถมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่ง ผู้บัญชาการ ผู้บังคับการ หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่าได้อีกด้วย⁴⁸ ตำรวจมีคำร้องขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลมายังธนาคารโดยอ้างตามระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติว่าด้วยการยึด หรืออายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินตามมาตรา 57 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 พ.ศ. 2551 มาในคำร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลจากธนาคารนั้น เป็นระเบียบที่กำหนดเพื่อให้การใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยการยึด หรืออายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของเจ้าหน้าที่ซึ่งจะต้องปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งโดยอนุโลมเป็นไปด้วยความสงบเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ ซึ่งตามข้อ 9 (4) กำหนดให้ขอความร่วมมือจากธนาคารหรือสถาบันการเงินเพื่อตรวจสอบหลักทรัพย์หรือ

⁴⁸ การมอบอำนาจกรณีการใช้มาตรการบังคับทางปกครอง. วารสารตำรวจ ปีที่ 47, ฉบับที่ 428 (กรกฎาคม-กันยายน 2554) : 51.

บัญชีเงินฝากในธนาคารหรือสถาบันการเงินนั้นๆ ซึ่งเป็นเพียงแนวปฏิบัติในการสืบหาหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินของเจ้าหน้าที่ผู้ต้องคดีใช้ค่าสินไหมทดแทนว่าจะต้องดำเนินการอย่างไร แต่มีใช้บทบัญญัติของกฎหมายที่ให้อำนาจในการเรียกให้ธนาคารเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ต้องรับผิดคดีใช้ค่าสินไหมทดแทนแต่อย่างใด

4.1.1.3 การใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

- อำนาจตามกฎหมายที่สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติระบุมานในคำร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลจากธนาคารสามารถอธิบายได้ กล่าวคือ ตามมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539 เป็นเพียงบทบัญญัติที่ให้อำนาจหน่วยงานของรัฐที่เสียหายมีอำนาจออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้ขึ้นชำระเงินดังกล่าวภายในเวลาที่กำหนดเท่านั้น และตามมาตรา 56 และมาตรา 57 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.2539 เป็นเรื่องของการพิจารณาใช้มาตรการบังคับทางปกครองหรือจะให้ทุเลาการบังคับคดีไว้ก่อน รวมทั้งเรื่องของการมอบอำนาจให้เจ้าหน้าที่ซึ่งอยู่ใต้บังคับบัญชาเป็นผู้ดำเนินการ ตลอดจนกำหนดเรื่องของการยึดหรืออายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้ต้องรับผิดคดีใช้ค่าสินไหมทดแทน กฎหมายที่สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติอ้างถึงเพื่อขอข้อมูลกับธนาคารนั้นไม่ได้ระบุอย่างชัดเจนว่าให้มีอำนาจในการเรียกให้ธนาคารเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลแต่อย่างใด อำนาจที่อ้างถึงเป็นเพียงอำนาจที่กฎหมายกำหนดให้กระทำต่อบุคคลผู้ต้องรับผิดคดีใช้ค่าสินไหมทดแทนเท่านั้น มิได้รวมถึงธนาคารซึ่งเป็นบุคคลที่สามและมีได้อยู่ภายใต้มาตรการบังคับทางปกครองนั้นๆ

- การที่กระทรวงพลังงานใช้อำนาจตามมาตรา 8 มาตรา 10 และมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539 ในการเรียกให้ธนาคารเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ต้องรับผิดทางละเมิด กล่าวคือ ตามมาตรา 8 เป็นบทบัญญัติที่กำหนดสิทธิให้หน่วยงานของรัฐมีสิทธิเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้ทำละเมิดคดีใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่หน่วยงานของรัฐได้ตามมาตรา 10 กำหนดเรื่องการให้ใช้มาตรา 8 ได้โดยอนุโลมและกำหนดเรื่องของอายุความของสิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนสำหรับมาตรา 12 ก็เป็นบทบัญญัติที่ให้หน่วยงานของรัฐที่เสียหายมีอำนาจออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดนั้นชำระเงินที่หน่วยงานของรัฐได้ใช้ให้แก่ผู้เสียหายภายในเวลาที่กำหนด จะเห็นได้ว่าบทบัญญัติของกฎหมายทั้งหมดที่กล่าวมานั้น ไม่ใช่อำนาจตามกฎหมายในการเรียกให้ธนาคารเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ต้องรับผิดทางละเมิดแต่อย่างใด ประกอบกับกรณีที่กระทรวงพลังงานขอข้อมูลมายังธนาคารก็เป็นเพียงการขอความช่วยเหลือให้ช่วยดำเนินการตรวจสอบการมีบัญชีเงินฝากของบุคคลผู้ต้องรับผิดคดีใช้ค่าสินไหมทดแทนเท่านั้น ทั้งนี้ ก็เพื่อนำไปประกอบการใช้มาตรการบังคับทางปกครอง แสดงให้เห็นว่ากระทรวงพลังงานไม่ได้ระบุอำนาจในการเรียกให้ธนาคารเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลอย่างชัดเจนและโดยเฉพาะเจาะจง ดังนั้นแล้ว ธนาคารก็ไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลให้กับกระทรวงพลังงานได้โดยชอบด้วยกฎหมาย

4.1.1.4 สรุปประเด็นของกลุ่มปัญหาการใช้อำนาจตามมาตรการบังคับทางปกครอง

หน่วยงานของรัฐจะใช้มาตรการบังคับทางปกครองในกรณีที่เป็นการบังคับทางปกครองตามคำสั่งที่กำหนดให้ชำระเงิน เช่น หน่วยงานของรัฐตรวจพบว่ามีเจ้าหน้าที่ในสังกัดกระทำละเมิดเป็นเหตุให้ต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้กับหน่วยงานรัฐนั้นๆ เมื่อมีการสอบข้อเท็จจริงแล้วพบว่ามีการกระทำละเมิดจริง หน่วยงานของรัฐก็จะออกคำสั่งทางปกครองให้เจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทน โดยหากผู้ต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเพิกเฉยไม่ชำระเงิน หน่วยงานของรัฐก็จะใช้มาตรการบังคับทางปกครอง โดยยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้กระทำละเมิดและขายทอดตลาดเพื่อนำเงินมาชำระคืนหน่วยงานของรัฐนั้นๆ ให้ครบถ้วน

บทบัญญัติกฎหมายที่หน่วยงานของรัฐใช้คือ พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.2539 มาตรา 57 บัญญัติว่า

“คำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ผู้ใดชำระเงิน ถ้าถึงกำหนดแล้วไม่มีการชำระโดยถูกต้องครบถ้วน ให้เจ้าหน้าที่มีหนังสือเตือนให้ผู้นั้นชำระภายในระยะเวลาที่กำหนดแต่ต้องไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน ถ้าไม่มีการปฏิบัติตามคำเตือน เจ้าหน้าที่อาจใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้นั้นและขายทอดตลาดเพื่อชำระเงินให้ครบถ้วน

วิธีการยึด การอายัดและการขายทอดตลาดทรัพย์สินให้ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งโดยอนุโลม ส่วนผู้มีอำนาจสั่งยึดหรืออายัดหรือขายทอดตลาดให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง”⁴⁹

หน่วยงานของรัฐจะใช้มาตรการบังคับทางปกครองในกรณีที่เป็นการบังคับทางปกครองตามคำสั่งที่กำหนดให้ชำระเงินได้นั้น จะต้องประกอบด้วยเงื่อนไข 3 ประการ คือ

- 1.องค์กรเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองจะต้องออกคำสั่งทางปกครองกำหนดให้ผู้ใดผู้หนึ่งชำระเงิน
- 2.กำหนดเวลาให้ชำระเงินนั้นมาถึงแล้ว
- 3.องค์กรเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองได้ออกหนังสือเตือนให้ชำระเงินภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยระยะเวลาที่กำหนดในหนังสือเตือนต้องไม่น้อยกว่าเจ็ดวันและกำหนดเวลาดังกล่าวได้ล่วงพ้นไปโดยไม่มีการชำระเงิน⁵⁰

ส่วนผู้มีคำสั่งยึดหรืออายัดหรือขายทอดตลาดให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ฉบับที่ 9 (พ.ศ.2542) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 โดยมีข้อกำหนดดังนี้

⁴⁹ พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองพ.ศ.2539 มาตรา 57

⁵⁰ ชาญชัย แสงศักดิ์, คำอธิบายกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง, หน้า 362.

“ข้อ 1 การใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยวิธีการยึดหรืออายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้อยู่ใต้บังคับของคำสั่งทางปกครอง ให้เป็นอำนาจของเจ้าหน้าที่ดังต่อไปนี้

(1) ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวง หรือปลัดทบวง ในกรณีที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองเป็นเจ้าหน้าที่ในสังกัดของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานปลัดกระทรวงหรือสำนักงานปลัดทบวง แล้วแต่กรณี

(2) อธิบดีหรือหัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม ในกรณีที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองเป็นเจ้าหน้าที่ในสังกัดของกรมหรือส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม แล้วแต่กรณี

(3) ผู้ว่าราชการจังหวัด ในกรณีที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองเป็นเจ้าหน้าที่ของราชการส่วนภูมิภาคในจังหวัด

(4) ผู้บริหารกิจการของรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ในกรณีที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ แล้วแต่กรณี

(5) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร นายกเทศมนตรี นายองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือปลัดเมืองพัทยา ในกรณีที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองเป็นเจ้าหน้าที่ในสังกัดของกรุงเทพมหานคร เทศบาลนคร เทศบาลเมือง องค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือเมืองพัทยา แล้วแต่กรณี

(6) ผู้บริหารหรือคณะผู้บริหารท้องถิ่นอื่นนอกจาก (5) โดยความเห็นชอบของผู้ว่าราชการจังหวัด ในกรณีที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองเป็นเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น

(7) รัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมาย ในกรณีที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองเป็นเอกชนซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด

(8) เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตาม (1) (2) (3) (4) (5) (6) หรือ (7) แล้วแต่กรณีในกรณีที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองเป็นเอกชนซึ่งได้รับแต่งตั้งหรือได้รับมอบหมายจากเจ้าหน้าที่ดังกล่าว

ข้อ 2 ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตามข้อ 1 เป็นผู้ทำคำสั่งทางปกครองให้เจ้าหน้าที่ดังกล่าว แล้วแต่กรณี เป็นผู้มีอำนาจสั่งยึดหรืออายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้อยู่ในบังคับของคำสั่งทางปกครอง

ข้อ 3 ความในข้อ 1 และข้อ 2 มิให้ใช้บังคับกับกรณีที่กฎหมายใดกำหนดเรื่องผู้มีอำนาจสั่งยึดหรืออายัดหรือขายทอดตลาดไว้โดยเฉพาะ”⁵¹

เมื่อหน่วยงานของรัฐจะใช้มาตรการบังคับทางปกครองดังกล่าว หน่วยงานของรัฐจำเป็นต้องทราบว่าผู้ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนนั้นมีทรัพย์สินอะไรบ้างโดยจะทำการสืบทรัพย์สินจากสถาบันการเงินเพื่อทราบเกี่ยวกับการมีบัญชีเงินฝากของผู้ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน โดยจะมีหนังสือถึงสถาบันการเงินโดยระบุอำนาจตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 มาตรา 57 ในการขอตรวจสอบข้อมูลบัญชีเงินฝากของผู้ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน ซึ่งบทบัญญัติดังกล่าวไม่ได้

⁵¹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 361-362

ให้อำนาจหน่วยงานของรัฐในการขอตรวจสอบข้อมูลโดยตรง แต่เป็นอำนาจในการยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ต้องรับผิดคดีใช้ค่าสินไหมทดแทน และขายทอดตลาดทรัพย์สินเท่านั้น

ซึ่งต่อมาได้มีการแก้ไขบทบัญญัติของกฎหมายเกี่ยวกับการบังคับทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองเนื่องจากยังไม่มีประสิทธิภาพในการบังคับใช้ โดยเฉพาะการบังคับตามคำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ชำระเงินไม่มีบทบัญญัติให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่ในการสืบหาทรัพย์สิน ส่งผลให้ไม่สามารถบังคับตามคำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ชำระเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพและรัฐต้องสูญเสียรายได้⁵² จึงได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562 ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม 2562 โดยให้มีผลให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป เว้นแต่บทบัญญัติมาตรา 63/15 มาตรา 63/16 มาตรา 63/17 มาตรา 63/18 และมาตรา 63/19 ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป⁵³

การประกาศใช้พระราชบัญญัติดังกล่าว ทำให้หน่วยงานของรัฐที่จะใช้มาตรการบังคับทางปกครอง มีอำนาจขอข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ต้องรับผิดคดีใช้ค่าสินไหมทดแทนตามมาตรา 63/10 ซึ่งบัญญัติว่า

“มาตรา 63/10 เพื่อประโยชน์ในการบังคับทางปกครอง ให้เจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งใช้มาตรการบังคับทางปกครองมีอำนาจ

(1) มีหนังสือสอบถามสถาบันการเงิน สหกรณ์ออมทรัพย์ สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กรมที่ดิน กรมการขนส่งทางบก กรมทรัพย์สินทางปัญญา หรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่มีหน้าที่ควบคุมทรัพย์สินที่มีทะเบียน เกี่ยวกับทรัพย์สินของผู้อยู่ในบังคับของมาตรการบังคับทางปกครอง

(2) มีหนังสือขอให้นายทะเบียน พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือบุคคลอื่นผู้มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายระงับการจดทะเบียนหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงทางทะเบียนที่เกี่ยวกับทรัพย์สินของผู้อยู่ในบังคับของมาตรการบังคับทางปกครองไว้เป็นการชั่วคราวเท่าที่จำเป็นเนื่องจากมีเหตุขัดข้องที่ทำให้ไม่อาจยึดหรืออายัดทรัพย์สินได้ทันที และเมื่อเหตุขัดข้องสิ้นสุดลงให้แจ้งยกเลิกหนังสือดังกล่าวทั้งนี้ ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการระงับการจดทะเบียนหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงทางทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

หน่วยงานตาม (1) ที่ให้ข้อมูลแก่เจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งใช้มาตรการบังคับทางปกครอง ในการดำเนินการตาม (1) ให้ถือว่าไม่เป็นความผิดตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน กฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และกฎหมายอื่น

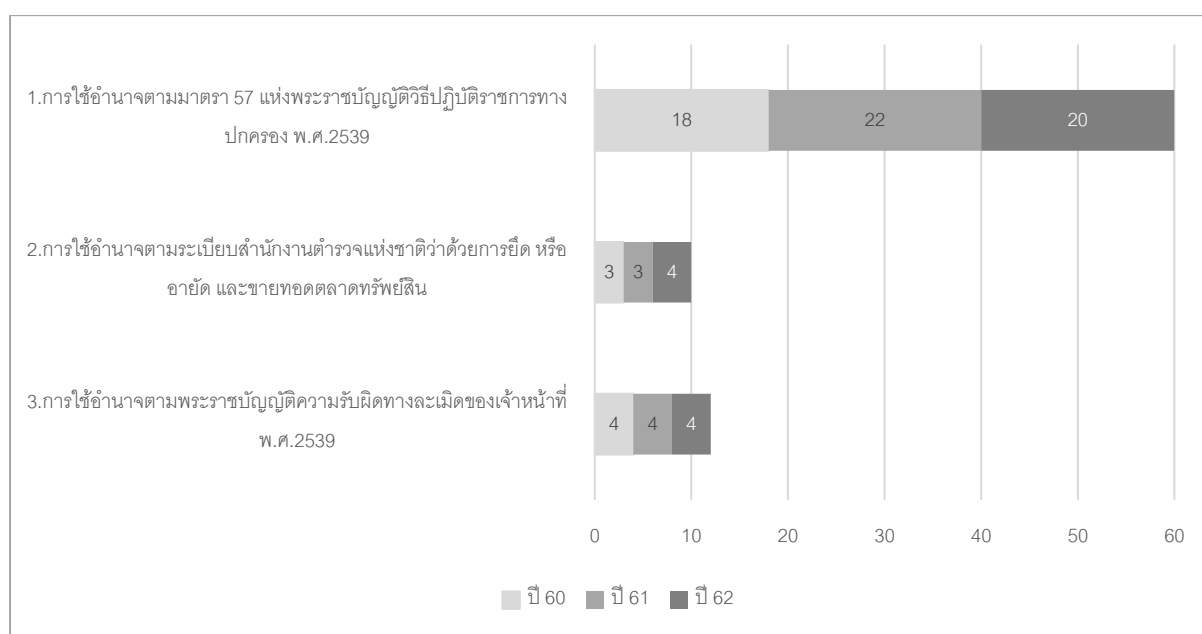
⁵² เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562

⁵³ พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2562 มาตรา 2

ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามหนังสือของเจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งใช้มาตรการบังคับทางปกครองตามวรรคหนึ่งโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ผู้นั้นมีความผิดฐานขัดคำสั่งเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา”⁵⁴

กฎหมายบัญญัติให้อำนาจโดยชัดแจ้งในการขอข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ต้องรับผิดใช้ค่าสินไหมทดแทนจากสถาบันการเงิน ดังนั้นหน่วยงานของรัฐสามารถขอข้อมูลส่วนบุคคลได้โดยทำเป็นหนังสือราชการพร้อมระบุอำนาจตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2562 มาตรา 63/10 มายังสถาบันการเงิน

ภาพที่ 3 กราฟสรุปจำนวนเรื่องรายหน่วยงานของกลุ่มปัญหาการใช้อำนาจตามมาตรการบังคับทางปกครอง

4.1.2 กลุ่มปัญหาการใช้อำนาจอย่างไม่เฉพาะเจาะจง

4.1.2.1 ศาล

เมื่อมีคดีอาญาเกิดขึ้น ผู้ต้องหาหรือจำเลยจะต้องถูกควบคุมหรือขัง แต่ก็มีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ปล่อยผู้ต้องหาหรือจำเลยชั่วคราวได้ การที่ศาลอนุญาตให้ปล่อยผู้ต้องหาหรือจำเลยชั่วคราวแบ่งได้เป็น 3 กรณี⁵⁵ คือ

⁵⁴ พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2562 มาตรา 63/10

⁵⁵ สำนักกิจการคดี สำนักงานศาลยุติธรรม, คู่มือการบังคับคดีผู้ประกันในคดีอาญา, หน้า 2.

1. การปล่อยชั่วคราวโดยไม่มีประกัน คือ การปล่อยผู้ต้องหาหรือจำเลยชั่วคราว โดยไม่ต้องทำสัญญาประกันและไม่ต้องมีหลักประกัน เพียงแต่ให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยสาบานหรือปฏิญาณตนว่าจะมาตามนัดหรือหมายเรียกเท่านั้น

2. การปล่อยชั่วคราวโดยมีประกัน คือ การปล่อยผู้ต้องหาหรือจำเลยชั่วคราวโดยก่อนปล่อยไปผู้ประกันต้องลงลายมือชื่อในสัญญาประกันต่อศาลว่าจะปฏิบัติตามนัดหรือหมายเรียกของศาล ถ้าไม่ปฏิบัติตามจะถูกปรับตามจำนวนเงินที่กำหนดไว้ในสัญญาประกัน

3. การปล่อยชั่วคราวโดยมีประกันและหลักประกัน คือ การปล่อยตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยชั่วคราว โดยผู้ประกันหรือผู้เป็นหลักประกันต้องลงลายมือชื่อในสัญญาประกันต่อศาลว่าจะปฏิบัติตามนัดหรือหมายเรียกของศาล และมีการวางหลักประกันไว้เพื่อที่จะสามารถบังคับเอาหลักประกันตามจำนวนที่ระบุไว้เมื่อมีการผิดสัญญา

เมื่อศาลมีคำสั่งอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยแล้ว ผู้ประกันย่อมมีหน้าที่ที่จะต้องนำตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยมาส่งศาลตามเวลาที่กำหนดนัด หากผู้ประกันไม่สามารถนำตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยมาศาลตามกำหนดนัดได้โดยไม่มีเหตุอันสมควรก็ถือว่าผู้ประกันผิดสัญญาประกัน ซึ่งเป็นดุลพินิจของศาลว่าสมควรจะสั่งปรับผู้ประกันมากน้อยเพียงใดวัตถุประสงค์หลักของสัญญาประกันคือการให้ผู้ประกันนำตัวผู้ต้องหา หรือจำเลยมาส่งศาลตามกำหนดนัดหรือตามคำสั่งศาล ส่วนที่สัญญาประกันกำหนดให้มีการชดใช้ค่าปรับ เมื่อมีการผิดสัญญานั้นก็เพื่อเป็นมาตรการบังคับให้ผู้ประกันติดตามตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยมาศาล โดยสัญญาประกันจะผูกพันผู้ประกันจนกว่าศาลจะได้วินิจฉัยชี้ขาดคดี หรือถ้าหากผู้ต้องหาหรือจำเลยหลบหนี ผู้ประกันยังคงมีหน้าที่ติดตามตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยมาส่งศาลจนกว่าศาลจะมีคำสั่งให้ความรับผิดชอบตามสัญญาประกันระงับสิ้นไป⁵⁶

ซึ่งหากผู้ประกันผิดสัญญาประกันต่อศาล ศาลมีอำนาจสั่งบังคับตามสัญญาประกันหรือตามที่ศาลเห็นสมควรโดยมีต้องฟ้อง⁵⁷ โดยศาลมีอำนาจออกหมายบังคับคดีหรือคำสั่งอื่นใดเพื่อบังคับเอาแก่ทรัพย์สินของบุคคลซึ่งต้องรับผิดชอบตามสัญญาประกันได้เสมือนว่าเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษา โดยให้เจ้าพนักงานศาลที่ได้รับแต่งตั้งและพนักงานอัยการเป็นผู้มีอำนาจในการบังคับตามสัญญาประกัน⁵⁸

ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 119 วรรคสาม ได้กำหนดให้บุคคลที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องกับการบังคับคดีตามสัญญาประกัน คือ เจ้าพนักงานศาลที่ได้รับแต่งตั้งและพนักงานอัยการ ซึ่งต่างมีอำนาจหน้าที่ในการบังคับคดีผู้ประกันโดยอาศัยอำนาจของบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ไม่ใช่เพราะเป็นเจ้าของหนี้ตามคำพิพากษาเนื่องจากการบังคับคดีผู้ประกันเป็นขั้นตอนในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา⁵⁹

⁵⁶ เรื่องเดียวกัน, หน้า 3.

⁵⁷ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พ.ศ.2477 มาตรา 119 วรรคแรก

⁵⁸ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พ.ศ.2477 มาตรา 119 วรรคสาม

⁵⁹ สำนักกิจการคดี สำนักงานศาลยุติธรรม, คู่มือการบังคับคดีผู้ประกันในคดีอาญา, หน้า 14.

เจ้าพนักงานศาลที่ได้รับแต่งตั้ง หมายถึง เจ้าพนักงานที่ได้รับแต่งตั้งตามระเบียบหรือประกาศของสำนักงานศาลยุติธรรมหรือได้รับแต่งตั้งตามคำสั่งของอธิบดีผู้พิพากษา หรือผู้พิพากษาหัวหน้าศาลแล้วแต่กรณี ให้เป็นผู้มีหน้าที่ในการบังคับคดีผู้ประกัน ซึ่งอาจแต่งตั้งจากข้าราชการศาลยุติธรรมหรือลูกจ้างที่ปฏิบัติหน้าที่ราชการในศาลนั้นๆ ได้ตามความจำเป็นและสมควรโดยไม่จำกัดว่าต้องเป็นเจ้าหน้าที่ของกลุ่มงานหรือส่วนงานใดโดยเฉพาะ ทั้งนี้ ให้แต่งตั้งผู้อำนวยการในศาลนั้นๆ เป็นหัวหน้าผู้รับผิดชอบ⁶⁰

สำหรับพนักงานอัยการ นอกจากที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 119 วรรคสาม กำหนดไว้แล้ว พนักงานอัยการยังมีอำนาจหน้าที่ในการบังคับคดีผู้ประกันตามพระราชบัญญัติองค์การอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ.2553 มาตรา 14 ด้วย กล่าวคือ “พนักงานอัยการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้... (8) ในกรณีที่มีการผิดสัญญาประกันจำเลยหรือประกันรับสิ่งของไปดูแลรักษาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาพนักงานอัยการมีอำนาจและหน้าที่ดำเนินคดีในการบังคับให้เป็นไปตามสัญญานั้นในการนี้ให้เรียกค่าฤชาธรรมเนียมจากพนักงานอัยการและ...(10) พนักงานอัยการมีอำนาจและหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของพนักงานอัยการ⁶¹

กรณีที่ศาลมีคำร้องขอข้อมูลหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินของผู้ประกันจากสถาบันการเงิน จะเป็นการสืบหาหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินของผู้ประกันที่ผิดสัญญาประกัน หน้าที่ดังกล่าวจะเป็นของเจ้าพนักงานศาลที่ได้รับแต่งตั้งและพนักงานอัยการในการติดตามสืบหาหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินของผู้ประกัน ดำเนินการบังคับคดีเพื่อให้ได้เงินค่าปรับตามคำสั่งศาล ไม่ว่าจะเป็นการยึด आयทรัพย์สิน หรือดำเนินการอื่นใด เนื่องจากประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 119 วรรคสาม กำหนดให้เจ้าพนักงานศาลที่ได้รับแต่งตั้งและพนักงานอัยการเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ในการบังคับตามสัญญาประกัน ซึ่งรวมถึงมีหน้าที่ในการสืบหาหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินของผู้ประกันที่ผิดสัญญาประกันด้วย⁶²

การสืบหาหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินของผู้ประกัน ต้องสืบหาทันทีที่ศาลออกหมายบังคับคดีแล้ว โดยสืบหาหลักทรัพย์ไปยังสถาบันการเงิน ธนาคาร สำนักงานที่ดิน สำนักงานขนส่ง สหกรณ์ เพื่อตรวจสอบทรัพย์สินซึ่งอาจนำยึดมาบังคับคดีได้ ค่าใช้จ่ายในการบังคับคดีผู้ประกัน ผู้ประกันต้องเป็นผู้รับผิดชอบในค่าฤชาธรรมเนียมในการบังคับคดี⁶³

⁶⁰ เรื่องเดียวกัน

⁶¹ เรื่องเดียวกัน

⁶² เรื่องเดียวกัน, หน้า31.

⁶³ ศาลจังหวัดศรีสะเกษ, “การบังคับคดีผู้ประกันในคดีอาญา” [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 4 มีนาคม 2563.

โดยสรุปแล้ว การขอข้อมูลบัญชีเงินฝากเพื่อดำเนินการบังคับคดีผู้ประกันในคดีอาญาสามารถทำได้ 4 วิธี ดังนี้

1.ศาลออกหมายเรียกพยานเอกสาร/คำสั่งเรียกพยานเอกสาร หรือออกเป็นหนังสือราชการที่ลงนามโดย ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล หรือ ผู้พิพากษาปฏิบัติราชการแทนผู้พิพากษาหัวหน้าศาลมายังสถาบันการเงิน

2.ศาลออกเป็นหนังสือราชการที่ลงนามโดยผู้อำนวยการสำนักอำนวยการประจำศาล พร้อมแนบรายงานเจ้าหน้าที่ ที่มีการเกษียณหนังสือโดยผู้พิพากษาว่าเห็นควรให้ดำเนินการสืบทรัพย์ของผู้ประกันจำเลย

3.ศาลออกเป็นหนังสือที่ลงนามโดยผู้อำนวยการสำนักอำนวยการประจำศาลระบุดำนาจในการขอตรวจสอบข้อมูลส่วนบุคคลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พ.ศ.2477 มาตรา 119 วรรคสาม พร้อมแนบคำสั่งแต่งตั้งจากศาลให้เป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ในการบังคับตามสัญญาประกัน

4.อัยการออกเป็นหนังสือราชการโดยระบุดำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 119 วรรคสาม หรือระบุดำนาจตามพระราชบัญญัติองค์การอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ.2553 มาตรา 14 (8) และ (10) มายังสถาบันการเงิน

4.1.2.2 สำนักงาน ป.ป.ช.

การทำหนังสือคำร้องขอข้อมูลของสำนักงาน ป.ป.ช. มีลักษณะเป็นหนังสือคำร้องทั่วไปไม่ได้ระบุรายละเอียดมาตราและกฎหมายที่ให้อำนาจในการขอตรวจสอบข้อมูลส่วนบุคคลอย่างชัดเจน ประกอบกับการระบุว่าเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ ที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของตน เป็นความหมายที่กว้างเกินไปเป็นการระบอย่างไม่เฉพาะเจาะจง ดังนั้น ธนาคาร จึงไม่อาจเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลให้กับสำนักงาน ป.ป.ช. ตามที่ร้องขอมาได้ อย่างไรก็ตามสำนักงาน ป.ป.ช. สามารถขอข้อมูลส่วนบุคคลจากธนาคารได้ กล่าวคือ

คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้⁶⁴

(1) ไต่สวนและมีความเห็นกรณีมีการกล่าวหาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ หรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ผู้ใดมีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ ทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่ หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง

(2) ไต่สวนและวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐร่ำรวยผิดปกติ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม

⁶⁴ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 มาตรา 28

(3) กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ รวมทั้งตรวจสอบและเปิดเผยผลการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของบุคคลดังกล่าว

(4) ใต้วงเพื่อดำเนินคดีในฐานะความผิดอื่นที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนด หรือที่มีกฎหมายกำหนดให้อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

(5) หน้าที่และอำนาจอื่นตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้หรือกฎหมายอื่น

ในการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ดังกล่าว คณะกรรมการ ป.ป.ช. จำเป็นต้องขอข้อมูลส่วนบุคคลจากสถาบันการเงินเพื่อประกอบการตรวจสอบข้อเท็จจริง เช่น หมายเลขบัญชีเงินฝาก ชื่อบัญชีเงินฝาก ประเภทของบัญชีเงินฝากสาขาของบัญชีเงินฝาก ยอดเงินคงเหลือในบัญชีเงินฝาก รายการเคลื่อนไหวทางบัญชี (Statement) ข้อมูลเช็ค ใบฝากเงิน/ใบถอนเงิน ข้อมูลการทำธุรกรรมผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ หมายเลขโทรศัพท์ของเจ้าของบัญชีเงินฝาก ที่อยู่ของเจ้าของบัญชีเงินฝาก โดยคำร้องขอที่มีมายังสถาบันการเงินนั้น จะต้องทำเป็นหนังสือราชการหรือคำสั่งคณะกรรมการ ป.ป.ช.โดยระบุอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตพ.ศ. 2561 ดังนี้

1. ระบุอำนาจตามมาตรา 34 (1) คือ สามารถมีคำสั่งให้ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น มาให้ถ้อยคำหรือส่งมอบเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องมาเพื่อประโยชน์ในการใต้วง⁶⁵ หรือ

2. ระบุอำนาจตามมาตรา 34 (2) คือ มีอำนาจเรียกให้บุคคลใดมาให้ถ้อยคำ หรือส่งบัญชี เอกสาร หรือหลักฐานใดๆ มาเพื่อประโยชน์ในการใต้วง

แต่หากเป็นกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่ได้เป็นผู้ลงนามในคำร้องขอข้อมูลเอง แต่ได้มอบหมายเลขาธิการ หัวหน้าพนักงานใต้วง หรือพนักงานใต้วง เป็นผู้ดำเนินการแทน จะต้องระบุอำนาจตามมาตรา 34 (1) หรือ (2) แล้วแต่กรณี ประกอบมาตรา 50 วรรคแรกและวรรคสองด้วยทุกครั้ง เนื่องจากบทบัญญัติดังกล่าวได้ให้อำนาจคณะกรรมการ ป.ป.ช.สามารถมอบหมายให้ดำเนินการแทนได้⁶⁶

⁶⁵ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.2561 มาตรา 34 (1)

⁶⁶ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.2561 มาตรา 50 “ในการใต้วง คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจมอบหมายเลขาธิการ หัวหน้าพนักงานใต้วง หรือพนักงานใต้วง เป็นผู้ใต้วงเบื้องต้นได้

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายตามวรรคหนึ่ง ให้เลขาธิการ หัวหน้าพนักงานใต้วง หรือพนักงานใต้วงดำเนินการเป็นคณะประกอบด้วย เลขาธิการหรือหัวหน้าพนักงานใต้วงเป็นหัวหน้า พนักงานใต้วงอย่างน้อยหนึ่งคนร่วมเป็นคณะ และอาจมีผู้ช่วยพนักงานใต้วงหรือพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อช่วยในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยก็ได้ และในการใต้วงปากคำผู้ถูกกล่าวหาหรือพยานต้องกระทำโดยเลขาธิการ หัวหน้าพนักงานใต้วงหรือพนักงานใต้วงหนึ่งคน และผู้ช่วยพนักงานใต้วงหรือพนักงานเจ้าหน้าที่อีกหนึ่งคน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด”

4.1.2.3 สถานีตำรวจนครบาล/สถานีตำรวจภูธร

ธนาคารไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลตามที่สถานีตำรวจนครบาล/สถานีตำรวจภูธรร้องขอได้ เนื่องจากไม่ได้ระบุอำนาจตามกฎหมายอย่างชัดเจน แม้ผู้ลงนามจะมีตำแหน่งเป็นพนักงานสอบสวน มีอำนาจหน้าที่ในการรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อประโยชน์ในการสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แต่ในการขอข้อมูลจากสถาบันการเงิน จะต้องระบุรายละเอียดมาตราและกฎหมายที่ให้อำนาจอย่างชัดเจน

เมื่อมีการร้องทุกข์⁶⁷ของผู้เสียหายที่มีการกระทำความผิดเกิดขึ้น สถานีตำรวจนครบาล/สถานีตำรวจภูธร โดยพนักงานสอบสวน จะมีคำร้องขอมายังสถาบันการเงินเพื่อขอข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ต้องหา⁶⁸เพื่อประกอบการสอบสวน เช่น ข้อมูลหมายเลขบัญชีเงินฝาก ชื่อบัญชีเงินฝาก ประเภทของบัญชีเงินฝาก สาขาของบัญชีเงินฝาก ยอดเงินคงเหลือ รายการเคลื่อนไหวทางบัญชี หมายเลขโทรศัพท์ของเจ้าของบัญชี ข้อมูลการทำธุรกรรมผ่านระบบ Internet Banking

พนักงานสอบสวน หมายถึงเจ้าพนักงานซึ่งกฎหมายให้มีอำนาจและหน้าที่ทำการสอบสวน⁶⁹ ซึ่งพนักงานสอบสวนมีอำนาจในการสอบสวนคดีอาญาที่เกิด หรืออ้าง หรือเชื่อว่าจะเกิดในเขตของอำนาจการสอบสวน เว้นแต่เมื่อมีเหตุจำเป็นหรือเพื่อความสะดวกก็อาจจะให้พนักงานสอบสวนท้องที่ที่ผู้ต้องหาอยู่ที่อยู่ หรือท้องที่ที่ผู้ต้องหาถูกจับเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบก็ได้ แต่ถ้าในเขตท้องที่ใดมีพนักงานสอบสวนหลายคน พนักงานสอบสวนผู้เป็นหัวหน้าในท้องที่นั้นจะเป็นผู้วินิจฉัย⁷⁰ โดยหากจะกล่าวโดยสรุปอำนาจในการสอบสวนคดีอาญา มีดังต่อไปนี้⁷¹

- ข้าราชการตำรวจซึ่งมียศตั้งแต่นายร้อยตำรวจตรี หรือเทียบเท่า นายร้อยตำรวจตรี ขึ้นไป มีอำนาจสอบสวนความผิดอาญาซึ่งได้เกิด หรืออ้าง หรือเชื่อว่าจะได้เกิดภายในเขตอำนาจของตน หรือผู้ต้องหาอยู่ที่อยู่ หรือถูกจับในเขตอำนาจของตน

- อัยการสูงสุด หรือผู้รักษาการแทน เป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบในการสอบสวนคดีการกระทำความผิดซึ่งมีโทษตามกฎหมายไทย ที่ได้กระทำลงนอกราชอาณาจักรไทย และให้ดุลพินิจในการมอบหมายหน้าที่การเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบคดีนั้นให้พนักงานอัยการคนใดหรือพนักงานสอบสวนคนใด เป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบทำการสอบสวนแทนได้

⁶⁷ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พ.ศ.2477 มาตรา 2 “ในประมวลกฎหมายนี้

(7) “คำร้องทุกข์” หมายความว่า การที่ผู้เสียหายได้กล่าวหาต่อเจ้าหน้าที่ตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ ว่ามีผู้กระทำความผิดขึ้น จะรู้ตัวผู้กระทำความผิดหรือไม่ก็ตามซึ่งกระทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้เสียหาย และการกล่าวหาเช่นนั้นได้กล่าวโดยมีเจตนาจะให้ผู้กระทำความผิดได้รับโทษ”

⁶⁸ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พ.ศ.2477 มาตรา 2 “ในประมวลกฎหมายนี้

(2) “ผู้ต้องหา” หมายความว่า บุคคลผู้ถูกหาว่าได้กระทำความผิด แต่ยังมีได้ถูกฟ้องต่อศาล”

⁶⁹ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พ.ศ.2477 มาตรา 2 (6)

⁷⁰ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พ.ศ.2477 มาตรา 18

⁷¹ กองคดีอาญา สำนักงานกฎหมายและคดี สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, “คู่มือพนักงานสอบสวน” [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 6 มีนาคม 2563. แหล่งที่มา : <http://criminalaffairs.police.go.th/documents>

สำหรับอำนาจของพนักงานสอบสวนนั้น ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พ.ศ.2477 ระบุไว้ในมาตรา 132 กล่าวคือ เพื่อประโยชน์แห่งการรวบรวมหลักฐาน ให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(1) ตรวจสอบตัวผู้เสียหายเมื่อผู้นั้นยินยอม หรือตรวจสอบตัวผู้ต้องหา หรือตรวจสอบสิ่งของหรือที่ทางอันสามารถอาจใช้เป็นพยานหลักฐานได้ ให้รวมทั้งทำภาพถ่าย แผนที่ หรือภาพถ่ายจำลอง หรือพิมพ์ลายนิ้วมือ ลายมือหรือลายเท้า กับให้บันทึกรายละเอียดทั้งหลายซึ่งน่าจะกระทำให้คดีแจ่มกระจ่างขึ้น

ในการตรวจสอบตัวผู้เสียหายหรือผู้ต้องหาตามวรรคหนึ่ง หากผู้เสียหายหรือผู้ต้องหาเป็นหญิง ให้จัดให้เจ้าพนักงานซึ่งเป็นหญิงหรือหญิงอื่นเป็นผู้ตรวจ ทั้งนี้ ในกรณีที่มีเหตุอันสมควร ผู้เสียหายหรือผู้ต้องหาจะขอนำบุคคลใดมาอยู่ร่วมในการตรวจนั้นด้วยก็ได้

(2) ค้นเพื่อพบสิ่งของ ซึ่งมีไว้เป็นความผิด หรือได้มาโดยการกระทำผิด หรือได้ใช้หรือสงสัยว่าได้ใช้ในการกระทำผิด หรือซึ่งอาจใช้เป็นพยานหลักฐานได้ แต่ต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ว่าด้วยค้น

(3) หมายเรียกบุคคลซึ่งครอบครองสิ่งของ ซึ่งอาจใช้เป็นพยานหลักฐานได้ แต่บุคคลที่ถูกหมายเรียกไม่จำเป็นต้องมาเอง เมื่อจัดส่งสิ่งของมาตามหมายแล้ว ให้ถือเสมือนว่าได้ปฏิบัติตามหมาย

(4) ยึดไว้ซึ่งสิ่งของที่ค้นพบหรือส่งมาดังกล่าวไว้ในอนุมาตรา (2) และ (3)⁷²

โดยในการขอข้อมูลส่วนบุคคลจากสถาบันการเงิน พนักงานสอบสวนสามารถทำได้ โดยออกเป็นหมายเรียกพยานเอกสารหรือหนังสือราชการมายังสถาบันการเงิน พร้อมทั้งระบุอำนาจตามมาตรา 132 (3) และต้องลงนามโดยข้าราชการตำรวจซึ่งมียศตั้งแต่ชั้นนายร้อยตำรวจตรีหรือเทียบเท่า นายร้อยตำรวจตรีขึ้นไปจึงจะมีอำนาจทำการสอบสวนได้⁷³

4.1.2.4 สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัด

สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดขอข้อมูลส่วนบุคคลจากสถาบันการเงินโดยไม่ได้ระบุรายละเอียดมาตราและกฎหมายที่ให้อำนาจในการขอตรวจสอบเมื่อนายจ้างค้างจ่ายค่าจ้างลูกจ้าง ตามกฎหมายลูกจ้างสามารถยื่นคำร้องต่อกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานให้ทำการสอบสวนได้ โดยหากสอบสวนพบว่านายจ้างค้างจ่ายค่าจ้างจริงก็จะมีคำสั่งให้นายจ้างจ่ายค่าจ้าง และหากนายจ้างไม่ปฏิบัติตามกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานก็มีอำนาจตามกฎหมายในการบังคับเอาทรัพย์สินของนายจ้างได้

⁷² ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พ.ศ.2477 มาตรา 132

⁷³ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พ.ศ.2477 มาตรา 18 “ในจังหวัดอื่นนอกจากจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ ปลัดอำเภอ และข้าราชการตำรวจซึ่งมียศตั้งแต่ชั้นนายร้อยตำรวจตรีหรือเทียบเท่า นายร้อยตำรวจตรีขึ้นไป มีอำนาจสอบสวนความผิดอาญาซึ่งได้เกิด หรืออ้าง หรือเชื่อว่าได้เกิดภายในเขตอำนาจของตน หรือผู้ต้องหาที่มีที่อยู่ หรือถูกจับภายในเขตอำนาจของตนได้”

สำหรับในจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี ให้ข้าราชการตำรวจซึ่งมียศตั้งแต่ชั้นนายร้อยตำรวจตรีหรือเทียบเท่า นายร้อยตำรวจตรีขึ้นไป มีอำนาจสอบสวนความผิดอาญาซึ่งได้เกิดหรืออ้าง หรือเชื่อว่าได้เกิดภายในเขตอำนาจของตน หรือผู้ต้องหาที่มีที่อยู่ หรือถูกจับภายในเขตอำนาจของตนได้...”

กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน จะมีคำร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลจากสถาบันการเงินในกรณีที่กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานได้จ่ายเงินจากกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนให้แก่ลูกจ้างแล้ว กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานมีสิทธิไต่เบี่ยคืนจากผู้ซึ่งมีหน้าที่ตามกฎหมายต้องจ่ายเงินดังกล่าวให้แก่ลูกจ้าง⁷⁴

โดยผู้ที่มีหน้าที่ต้องจ่ายเงินเพื่อชดใช้หนี้คืนให้กองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างตามกฎหมายก็คือนายจ้างของลูกจ้างที่กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานได้จ่ายเงินให้ ดังนั้น กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจึงมีหนังสือถึงสถาบันการเงินเพื่อขอตรวจสอบว่านางจ้างมีบัญชีเงินฝากกับสถาบันการเงินหรือไม่ เช่น สาขาใด หมายเลขบัญชีใด มียอดเงินคงเหลือในบัญชีเท่าไร เพื่อจะดำเนินการบังคับกับทรัพย์สินนั้นคืนกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างต่อไป

พ.ร.บ. คุ้มครองแรงงาน คือ กฎหมายที่บัญญัติถึงสิทธิและหน้าที่ระหว่างนายจ้างและลูกจ้าง โดยกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำในการจ้างการใช้แรงงาน และได้ค่าตอบแทนตามสมควร เช่น กรณีนายจ้างไม่จ่ายค่าตอบแทนให้ลูกจ้าง นายจ้างต้องเสียดอกเบี้ยร้อยละ 15 ต่อปี⁷⁵ ซึ่งตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 มาตรา 139 (2) ก็ได้ให้อำนาจของพนักงานตรวจแรงงานมีอำนาจมีหนังสือสอบถามหรือเรียกนายจ้าง ลูกจ้าง หรือบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องมาชี้แจงข้อเท็จจริงหรือให้ส่งสิ่งของหรือเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาได้⁷⁶ ดังนั้น บทบัญญัติดังกล่าว จึงทำให้พนักงานตรวจแรงงานสามารถเรียกให้สถาบันการเงินเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของนายจ้างได้ โดยในทางปฏิบัติกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน จะต้อง มีหนังสือราชการโดยระบุอำนาจตามกฎหมายดังกล่าวมายังสถาบันการเงิน

4.1.2.5 กองบังคับการตำรวจจราจร

คำร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลของกองบังคับการตำรวจจราจรระบุอำนาจตามกฎหมาย ยังไม่ชัดเจน เนื่องจากไม่มีการระบุอำนาจตามกฎหมาย สถาบันการเงินย่อมไม่อาจเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลได้โดยชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งแม้ว่าจะมีการตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรงก็จะต้องแนบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนมาในคำร้องด้วย เพื่อแสดงให้เห็นว่าเป็นการตั้งคณะกรรมการฯตามกฎหมายใด และบุคคลใครมีรายชื่อเป็นประธาน รองประธาน หรือเลขานุการที่มีอำนาจลงนามในหนังสือขอข้อมูลส่วนบุคคลกับธนาคาร

กองบังคับการตำรวจจราจร จะมีคำร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลจากสถาบันการเงินในกรณีที่กองบังคับการตำรวจจราจร ได้ตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรงขึ้น เพื่อตรวจสอบข้อบกพร่องของข้าราชการตำรวจในสังกัด และจำเป็นต้องขอข้อมูลการทำธุรกรรมทางการเงินของข้าราชการตำรวจดังกล่าวผ่านสถาบันการเงินเพื่อประกอบการสอบสวนวินัย

⁷⁴ พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 มาตรา 135

⁷⁵ HR NOTE, “พ.ร.บ. คุ้มครองแรงงานฉบับใหม่ เพิ่มสิทธิประโยชน์อะไรให้แก่ลูกจ้างบ้าง” [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 8 มีนาคม 2563. แหล่งที่มา : <https://th.hrnote.asia/personnel-management/190515-newlaborprotection/>

⁷⁶ พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ.2541 มาตรา 139 (2)

คณะกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรงนั้น มีอำนาจตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.2447 มาตรา 93 บทบัญญัติดังกล่าวกำหนดให้ผู้สืบสวน กรรมการสืบสวน และกรรมการสอบสวน เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และให้กรรมการสอบสวนมีอำนาจเช่นเดียวกับพนักงานสอบสวน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเพียงเท่าที่เกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของกรรมการสอบสวน และโดยเฉพาะให้มีอำนาจเรียกให้กระทรวง ทบวง กรม หน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ ห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือบุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำหรือชี้แจงข้อเท็จจริง ส่งเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ส่งผู้แทนหรือบุคคลในสังกัดมาชี้แจงหรือให้ถ้อยคำเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน⁷⁷

จะเห็นได้ว่าตามมาตรา 93 นั้นเขียนไว้ค่อนข้างชัดเจน ในเรื่องของอำนาจ กรรมการสอบสวน คือ นอกจากจะให้เจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และให้มีอำนาจ เช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนแล้ว ยังได้ระบุให้มีอำนาจเรียกให้บุคคลใด ๆ ก็ตามส่งเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้องอีกด้วย ซึ่งเป็นการระบุโดยชัดแจ้ง ดังนั้น การที่กองบังคับการตำรวจจราจรจะมีคำร้องขอข้อมูล ส่วนบุคคลจากสถาบันการเงินได้ ก็จะต้องมีหนังสือราชการมายังสถาบันการเงินโดยระบุอำนาจตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.2447 มาตรา 93

4.1.2.6 ศูนย์ปฏิบัติการสำนักงานตำรวจแห่งชาติส่วนหน้า

การที่หน่วยงานของรัฐมีความจำเป็นต้องร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลจากสถาบันการเงิน จะต้องมีอำนาจตามกฎหมายและในคำร้องขอข้อมูลจะต้องระบุอำนาจตามกฎหมายด้วย กรณีของ ศูนย์ปฏิบัติการสำนักงานตำรวจแห่งชาติส่วนหน้าแม้ว่าพนักงานสอบสวนจะมีอำนาจสืบสวนสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แต่การใช้อำนาจนั้นๆ ก็จะต้องระบุลงในคำร้องขอข้อมูลโดยชัดแจ้ง ด้วยว่าเป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายใด อันจะทำให้สถาบันการเงินสามารถเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลได้โดยชอบด้วยกฎหมาย

ศูนย์ปฏิบัติการสำนักงานตำรวจแห่งชาติส่วนหน้า จะมีคำร้องขอข้อมูลส่วนบุคคล จากสถาบันการเงินในกรณีที่ต้องทำการสืบสวนสอบสวนเกี่ยวกับคดีที่เกิดขึ้นในอำนาจหน้าที่ของตน เช่น มีการกระทำความผิดเกี่ยวกับเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ และมีความจำเป็นต้องทราบถึงเส้นทางการเงินของคนร้ายที่ทำธุรกรรมผ่านสถาบันการเงินเพื่อประกอบการสอบสวน

ศูนย์ปฏิบัติการสำนักงานตำรวจแห่งชาติส่วนหน้า เป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักงาน ตำรวจแห่งชาติ และในกรณีที่จำเป็นต้องทำการสืบสวนสอบสวน ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ก็ได้ให้อำนาจของพนักงานสอบสวนไว้ตามมาตรา 132 กล่าวคือ เพื่อประโยชน์แห่งการรวบรวมหลักฐาน ให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจ ดังต่อไปนี้

⁷⁷ พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.2447 มาตรา 93

(1) ตรวจสอบตัวผู้เสียหายเมื่อผู้เสียหายยินยอม หรือตรวจสอบตัวผู้ต้องหา หรือตรวจสอบสิ่งของหรือที่ทางอันสามารถอาจใช้เป็นพยานหลักฐานได้ ให้รวมทั้งทำภาพถ่าย แผนที่ หรือภาพถ่ายจำลอง หรือพิมพ์ลายนิ้วมือ ลายมือหรือลายเท้า กับให้บันทึกรายละเอียดทั้งหลายซึ่งน่าจะกระทำให้เกิดความเสียหายขึ้น

ในการตรวจสอบตัวผู้เสียหายหรือผู้ต้องหาตามวรรคหนึ่ง หากผู้เสียหายหรือผู้ต้องหาเป็นหญิง ให้จัดให้เจ้าพนักงานซึ่งเป็นหญิงหรือหญิงอื่นเป็นผู้ตรวจ ทั้งนี้ ในกรณีที่มีเหตุอันสมควร ผู้เสียหายหรือผู้ต้องหาจะขอนำบุคคลใดมาอยู่ร่วมในการตรวจนั้นด้วยก็ได้

(2) ค้นเพื่อพบสิ่งของ ซึ่งมีไว้เป็นความผิด หรือได้มาโดยการกระทำผิด หรือได้ใช้หรือสงสัยว่าได้ใช้ในการกระทำผิด หรือซึ่งอาจใช้เป็นพยานหลักฐานได้ แต่ต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ว่าด้วยค้น

(3) หมายถึงบุคคลซึ่งครอบครองสิ่งของ ซึ่งอาจใช้เป็นพยานหลักฐานได้ แต่บุคคลที่ถูกหมายเรียกไม่จำเป็นต้องมาเอง เมื่อจัดส่งสิ่งของมาตามหมายแล้ว ให้ถือเสมือนว่าได้ปฏิบัติตามหมาย

(4) ยึดไว้ซึ่งสิ่งของที่ค้นพบหรือส่งมามากกว่าไว้ในอนุมาตรา (2) และ (3)⁷⁸

ดังนั้น ศูนย์ปฏิบัติการสำนักงานตำรวจแห่งชาติส่วนหน้าสามารถขอข้อมูลส่วนบุคคลจากสถาบันการเงินได้โดยสามารถทำเป็นหนังสือราชการหรือออกเป็นหมายเรียกพยานเอกสารโดยระบุนำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พ.ศ.2477 มาตรา 132(3) ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่ให้อำนาจในการเรียกพยานหลักฐานจากสถาบันการเงินได้

4.1.2.7 องค์การบริหารส่วนตำบล

กรณีขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นการขอข้อมูลส่วนบุคคลโดยไม่ระบุนำนาจตามกฎหมายอย่างชัดเจน คำร้องขอข้อมูลมีลักษณะเป็นหนังสือราชการทั่วไปเพื่อขอความร่วมมือ ดังนั้น สถาบันการเงินจึงไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลตามท้องที่องค์การบริหารส่วนตำบลร้องขอมาได้

องค์การบริหารส่วนตำบล จะมีคำร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลจากสถาบันการเงินในกรณีที่ได้ยื่นฟ้องลูกหนี้เป็นจำเลยต่อศาล และต่อมาศาลมีคำพิพากษาให้จำเลยชำระหนี้ แต่จำเลยเพิกเฉยไม่ชำระหนี้ตามคำพิพากษา องค์การบริหารส่วนตำบล จึงมีความจำเป็นต้องขอข้อมูลส่วนบุคคลจากสถาบันการเงินเพื่อนำมาประกอบการดำเนินการยึดอายัด บังคับชำระหนี้แก่องค์การบริหารส่วนตำบล

โดยในการขอข้อมูลส่วนบุคคลของจำเลยตามคำพิพากษาศาล องค์การบริหารส่วนตำบลต้องการทราบเกี่ยวกับข้อมูลบัญชีเงินฝากว่าจำเลยนั้น มีบัญชีเงินฝากกับสถาบันการเงินหรือไม่ ยอดเงินคงเหลือเท่าใด ทั้งนี้ ก็เพื่อนำไปประกอบการใช้มาตรการบังคับทางปกครองเพื่อดำเนินการยึดอายัด บังคับชำระหนี้แก่องค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562 มาตรา 63/10 (1) เขียนบัญญัติโดยชัดแจ้งให้เจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งใช้มาตรการบังคับทางปกครอง มีอำนาจมีหนังสือสอบถามสถาบันการเงินเกี่ยวกับทรัพย์สินของผู้อยู่ในบังคับของมาตรการบังคับ

⁷⁸ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พ.ศ.2477 มาตรา 132

ทางปกครอง⁷⁹ ดังนั้น การที่องค์กรบริหารส่วนตำบล จะมีคำร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลจากสถาบันการเงินได้ ก็ต้องมีหนังสือราชการมายังสถาบันการเงินโดยระบุอำนาจตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.2539 (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2562 มาตรา 63/10 (1)

4.1.2.8 กรมสอบสวนคดีพิเศษ

คำร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลของกรมสอบสวนคดีพิเศษดังมีลักษณะเป็นหนังสือคำร้องทั่วไป กล่าวคือไม่ได้ระบุรายละเอียดมาตราและกฎหมายที่ให้อำนาจในการขอตรวจสอบข้อมูลส่วนบุคคลอย่างชัดเจน ประกอบกับการระบุว่าจะต้องทำการสืบสวนตามพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษนั้น มีความหมายที่กว้างเกินไปเป็นการระบุอย่างไม่เฉพาะเจาะจง ดังนั้น สถาบันการเงินจึงไม่อาจเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลให้กับกรมสอบสวนคดีพิเศษตามที่ร้องขอมาได้

กรมสอบสวนคดีพิเศษ มีภารกิจเกี่ยวกับการป้องกัน การปราบปราม การสืบสวน และการสอบสวนคดีความผิดทางอาญาที่ต้องดำเนินการสืบสวนและสอบสวนโดยใช้วิธีการพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษ โดยมีอำนาจหน้าที่ป้องกัน ปราบปราม สืบสวน และสอบสวนคดีพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษ และตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการคดีพิเศษประกาศกำหนดหรือตามมติของคณะกรรมการคดีพิเศษ ตลอดจนปฏิบัติงานตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและกฎหมายอื่นอันเกี่ยวกับความผิดทางอาญาที่เป็นคดีพิเศษ⁸⁰ เช่น ส่วนคดีการเงินการธนาคาร มีหน้าที่ในการป้องกันการปราบปรามการสืบสวน และการสอบสวนคดีการเงินการธนาคาร ตลอดจนเก็บรักษาพยานหลักฐาน⁸¹

การใช้อำนาจสอบสวนคดีพิเศษหรือมาตรการพิเศษตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษนี้ เพื่อเป็นมาตรการในการแสวงหาพยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์ความผิดของจำเลย เนื่องจากแม้รัฐจะมีกฎหมายสาระบัญญัติที่ดี ทันสมัย และมีการกำหนดโทษในการกระทำความผิดที่รุนแรงก็ตาม แต่หากไม่มีมาตรการในการแสวงหาพยานหลักฐานที่มีประสิทธิภาพอย่างเพียงพอแล้ว กฎหมายดังกล่าวก็ย่อมขาดประสิทธิผลในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม⁸²

กรมสอบสวนคดีพิเศษจะมีคำร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลจากสถาบันการเงินในกรณีที่ได้ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงตามคำสั่งกรมสอบสวนคดีพิเศษ ในคดีอันเข้าข่ายลักษณะเป็นคดีพิเศษที่จะต้องทำการสืบสวนตามพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.2547 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งจะต้องใช้ข้อมูลการทำธุรกรรมทางการเงินของผู้ต้องหาเพื่อประกอบการสอบสวน โดยพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.2547 มาตรา 24 (3) ได้กำหนดอำนาจพนักงานสอบสวนคดีพิเศษไว้โดยชัดเจน คือ ให้พนักงาน

⁷⁹ พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.2539 (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2562 มาตรา 63/10 (1)

⁸⁰ กรมสอบสวนคดีพิเศษ, “ภารกิจและหน้าที่ความรับผิดชอบตามกฎหมายกระทรวงแบ่งส่วนราชการ กรมสอบสวนคดีพิเศษ กระทรวงยุติธรรม” [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 9 มีนาคม 2563. แหล่งที่มา : <https://www.dsi.go.th/th/Detail/Mission-and-Duty>

⁸¹ กรมสอบสวนคดีพิเศษ, “อำนาจหน้าที่ของหน่วยงานในสังกัดกรมสอบสวนคดีพิเศษ กระทรวงยุติธรรม” [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 10 มีนาคม 2563. แหล่งที่มา : <https://dsi.go.th/Files/Images/%E0%B8%AD%E0%B8%B3%E0%B8%AD.pdf>

⁸² พัชราภรณ์ กองอุบล. รายงานการศึกษาเรื่องปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.2547 กรณีการสอบสวนร่วมหรือปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับอัยการ, หน้า 6.

สอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจมีหนังสือสอบถามหรือเรียกให้สถาบันการเงิน ส่วนราชการ องค์กร หรือหน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ ส่งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องมาเพื่อให้ถ้อยคำ ส่งคำชี้แจงเป็นหนังสือ หรือส่งบัญชีเอกสารหรือหลักฐานใดๆ มาเพื่อตรวจสอบหรือเพื่อประกอบการพิจารณา⁸³

4.1.2.9 กรมการขนส่งทางบก

กรมการขนส่งทางบกไม่มีอำนาจตามกฎหมายในการเรียกให้สถาบันการเงินเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลจึงไม่ได้ระบุอำนาจตามกฎหมายลงในหนังสือคำร้องขอข้อมูล ดังนั้น สถาบันการเงินจึงไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลบัญชีเงินฝากและภาระหนี้สินของบุคคลดังกล่าวได้ แต่อย่างไรก็ดีกรมการขนส่งทางบกก็มีช่องทางที่จะสามารถขอข้อมูลส่วนบุคคลจากสถาบันการเงินได้ กล่าวคือ

กรมการขนส่งทางบกจะมีคำร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลจากสถาบันการเงินในกรณีที่กำลังดำเนินการรวบรวมเอกสารและหลักฐานเพื่อยื่นฟ้องบุคคลในคดีแพ่งต่อศาล โดยให้พนักงานอัยการเป็นผู้ดำเนินคดีให้ จึงมีความจำเป็นต้องการทราบข้อมูลบัญชีเงินฝากหรือภาระหนี้ของบุคคลที่จะฟ้องร้องดำเนินคดี ซึ่งการจะขอข้อมูลส่วนบุคคลจากสถาบันการเงินได้นั้น กรมการขนส่งทางบกไม่ได้มีอำนาจตามกฎหมายเฉพาะเจาะจงให้อำนาจหน้าที่ของตน ดังนั้นจึงต้องดำเนินการผ่านพนักงานอัยการดังนี้

1. ใช้อำนาจของพนักงานอัยการเองตามพระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ.2553 มาตรา 16 กล่าวคือ ในการปฏิบัติการตามอำนาจและหน้าที่เฉพาะในคดีที่ต้องตั้งต้นที่พนักงานอัยการ หรือในการตรวจสอบข้อเท็จจริงเพื่อดำเนินการกฎหมาย ให้พนักงานอัยการมีอำนาจในการแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐาน สอบปากคำพยานบุคคล ออกคำสั่งเรียกบุคคลใดมาให้การต่อพนักงานอัยการ ออกคำสั่งให้ส่งพยานหลักฐาน เอกสารหรือวัตถุ และดำเนินการอื่นตามที่เห็นสมควร⁸⁴ โดยในคำร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลให้พนักงานอัยการมีหนังสือราชการมายังสถาบันการเงินโดยระบุอำนาจตามกฎหมายดังกล่าว

2. เมื่อพนักงานอัยการเป็นโจทก์ยื่นฟ้องคดีให้กับกรมการขนส่งทางบก ในชั้นพิจารณาคดีให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาล ขอให้ศาลออกเป็นหมายเรียกพยานเอกสารมายังสถาบันการเงินเพื่อขอข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อประกอบการพิจารณาในชั้นศาล

4.1.2.10 กองบังคับการปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี

สถาบันการเงินไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลตามที่กองบังคับการปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยีร้องขอได้ เนื่องจากไม่ได้ระบุอำนาจตามกฎหมายอย่างชัดเจนซึ่งการขอข้อมูลจากสถาบันการเงินจะต้องระบุรายละเอียดมาตราและกฎหมายที่ให้อำนาจอย่างชัดเจน

กองบังคับการปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยีมีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อยป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมที่เกี่ยวข้อง

⁸³ พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.2547 มาตรา 24 (3)

⁸⁴ พระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ.2553 มาตรา 16

เทคโนโลยี สืบสวนสอบสวน ปฏิบัติงานตามประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความอาญา และตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับระบบคอมพิวเตอร์

กองบังคับการปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยีจะมีคำร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลจากสถาบันการเงินในกรณีที่ต้องการข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อประกอบการสืบสวนสอบสวนตามอำนาจหน้าที่โดยอำนาจในการสืบสวนสอบสวน ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาได้กำหนดไว้ตามมาตรา 132 (3) คือให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจเรียกบุคคลซึ่งครอบครองสิ่งของ ซึ่งอาจใช้เป็นพยานหลักฐานได้ แต่บุคคลที่ถูกหมายเรียกไม่จำเป็นต้องมาเอง เมื่อจัดส่งสิ่งของมาตามหมายแล้ว ให้ถือเสมือนว่าได้ปฏิบัติตามหมาย⁸⁵

ดังนั้น ศูนย์ปฏิบัติการสำนักงานตำรวจแห่งชาติส่วนหน้าสามารถขอข้อมูลส่วนบุคคลจากสถาบันการเงินได้โดยสามารถทำเป็นหนังสือราชการหรือออกเป็นหมายเรียกพยานเอกสารโดยระบุอำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พ.ศ.2477 มาตรา 132(3) ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่ให้อำนาจในการเรียกข้อมูลส่วนบุคคลจากสถาบันการเงินได้

4.1.2.11 สำนักงานเขต

สำนักงานเขตขอข้อมูลส่วนบุคคลจากสถาบันการเงินโดยไม่ได้ระบุรายละเอียดมาตราและกฎหมายที่ให้อำนาจในการขอตรวจสอบ เนื่องจากไม่ได้มีบทบัญญัติตามกฎหมายที่ให้อำนาจสำนักงานเขตสามารถขอข้อมูลจากสถาบันการเงินได้ อีกทั้งตามระเบียบกรุงเทพมหานครที่อ้างถึงก็เป็นเพียงแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการยึด อาัยต์ และขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้ค้างภาษี ว่าจะต้องดำเนินการอย่างไรมิใช่อำนาจตามกฎหมายที่จะเรียกให้สถาบันการเงินเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลได้

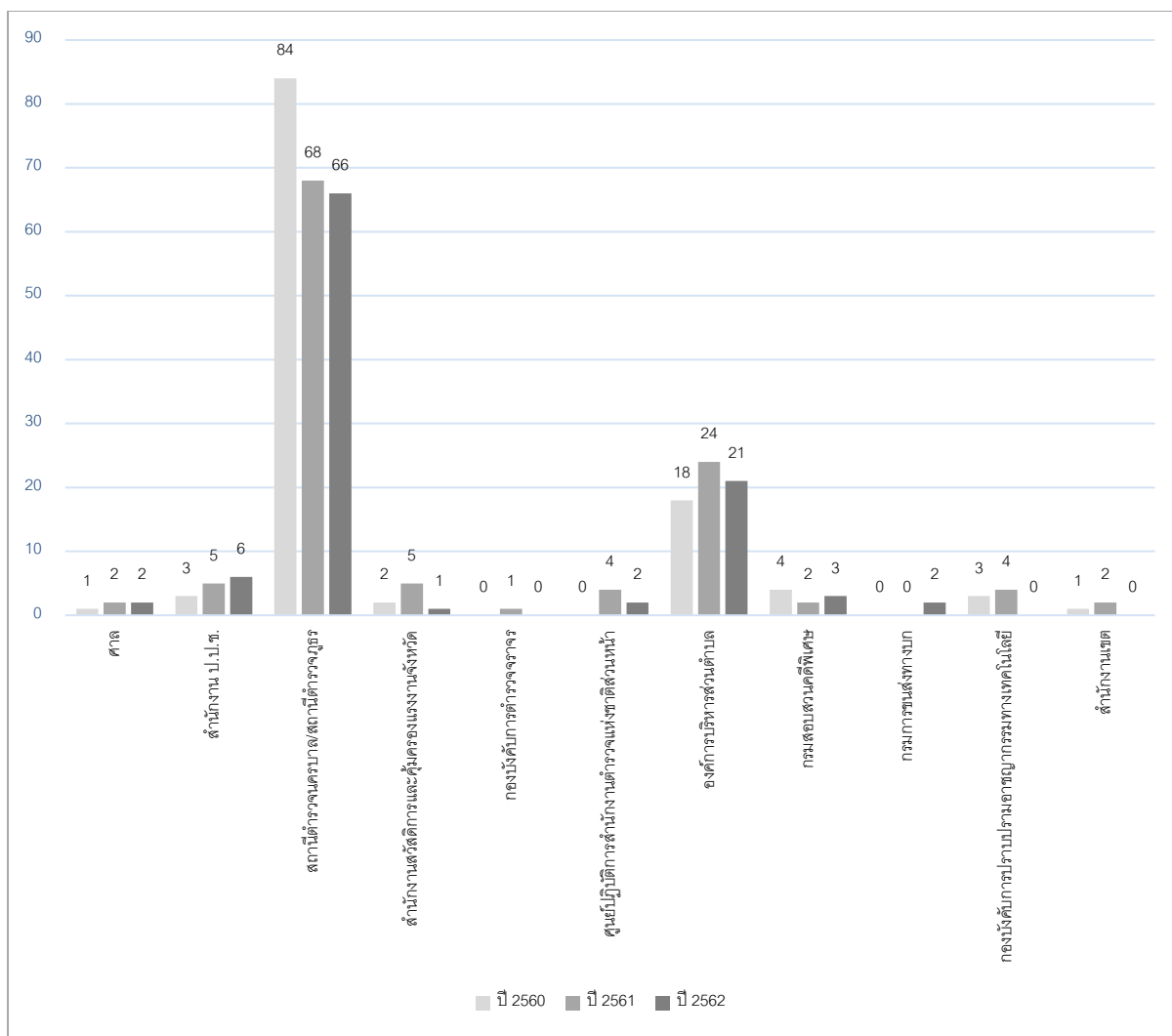
สำนักงานเขตจะมีคำร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลจากสถาบันการเงินในกรณีที่ต้องการทราบการมีบัญชีเงินฝากของผู้ค้างชำระภาษีโรงเรือนและที่ดินกับกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้ ก็เพื่อจะได้นำไปประกอบการดำเนินการตามระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยการยึด อาัยต์ และขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้ค้างภาษี พ.ศ.2545 ต่อไป

โดยหลักแล้วสำนักงานเขตเองไม่ได้มีอำนาจตามกฎหมายโดยเฉพาะเจาะจงตามอำนาจหน้าที่ของตนในการขอข้อมูลส่วนบุคคลจากสถาบันการเงิน ดังนั้น จึงต้องดำเนินการผ่านพนักงานอัยการโดยใช้อำนาจของพนักงานอัยการเองตามพระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ.2553 มาตรา 16 กล่าวคือ ในการปฏิบัติการตามอำนาจและหน้าที่เฉพาะในคดีที่ต้องตั้งต้นที่พนักงานอัยการ หรือในการตรวจสอบข้อเท็จจริงเพื่อดำเนินการกฎหมาย ให้พนักงานอัยการมีอำนาจในการแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐาน สอบปากคำพยานบุคคล ออกคำสั่งเรียกบุคคลใดมาให้การต่อพนักงานอัยการ ออกคำสั่งให้ส่งพยานหลักฐาน เอกสารหรือวัตถุ และดำเนินการอื่นตามที่เห็นสมควร⁸⁶ โดยในคำร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลให้พนักงานอัยการมีหนังสือราชการมายังสถาบันการเงินโดยระบุอำนาจตามกฎหมายดังกล่าว

⁸⁵ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พ.ศ.2477มาตรา 132 (3)

⁸⁶ พระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ.2553 มาตรา 16

ภาพที่ 4 กราฟสรุปจำนวนเรื่องรายหน่วยงานของกลุ่มปัญหาการใช้อำนาจอย่างไม่เฉพาะเจาะจง

4.1.3 กลุ่มปัญหาการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษา

ปัญหาตามกลุ่มนี้จะเป็นกรณีที่หน่วยงานของรัฐได้ยื่นฟ้องบุคคลเป็นจำเลยต่อศาล และต่อมาศาลได้มีคำพิพากษาให้หน่วยงานของรัฐชนะคดีแล้ว ซึ่งอยู่ระหว่างขั้นตอนการสืบหาหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินของจำเลยซึ่งเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษาของศาล หน่วยงานของรัฐจำเป็นต้องทราบว่าลูกหนี้ตามคำพิพากษานั้นมีทรัพย์สินอยู่กับธนาคารหรือไม่ เพื่อจะได้นำไปประกอบการบังคับคดีโดยแจ้งให้เจ้าพนักงานบังคับคดีมีคำสั่งยึด หรืออายัด และมีคำสั่งให้ธนาคารนำส่งเงินในบัญชีเงินฝาก หรือทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาต่อไป

4.1.3.1 การใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษา

-สำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดมีคำร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลมาในฐานะเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาเพื่อสืบหาหลักทรัพย์และทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษา ซึ่งในคำร้องขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลนั้นไม่ได้ระบุอำนาจตามกฎหมายในการเรียกให้ธนาคารเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลแต่สำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดอ้างถึงสำเนาหมายบังคับคดี และหนังสือสำคัญแสดงว่าคำพิพากษาถึงที่สุดมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ธนาคารในการตรวจสอบข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งไม่ใช่การระบุอำนาจตามกฎหมายอย่างเฉพาะเจาะจงเป็นการขอเพื่อจะนำข้อมูลส่วนบุคคลที่ธนาคารเปิดเผยไปประกอบการดำเนินการบังคับคดีกับลูกหนี้ตามคำพิพากษาเท่านั้น สำหรับคำพิพากษาที่อ้างถึงก็ไม่สามารถใช้ในการขอข้อมูลส่วนบุคคลได้ เนื่องจากคำพิพากษามีผลแค่คู่ความในคดี คือ มีผลให้ลูกหนี้ตามคำพิพากษาชำระหนี้ให้กับเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาเท่านั้น ดังนั้น ธนาคารจึงไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของลูกหนี้ตามคำพิพากษาให้กับสำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดได้

- กรมสรรพสามิตขอความอนุเคราะห์สืบทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาจากสถาบันการเงินเพื่อนำไปประกอบการบังคับคดีตามกฎหมายในฐานะเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษา ซึ่งไม่ได้มีอำนาจตามกฎหมายในการเรียกให้สถาบันการเงินเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล และไม่สามารถอ้างถึงหมายบังคับคดีเพื่อขอข้อมูลส่วนบุคคลได้ เนื่องจากหมายบังคับคดีนั้น ศาลออกให้เพื่อให้เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาไปดำเนินการกับเจ้าพนักงานบังคับคดีเพื่อให้เจ้าพนักงานบังคับคดีดำเนินการบังคับคดีให้ ซึ่งในข้อเท็จจริงกรมสรรพสามิตต้องแสดงให้เจ้าพนักงานบังคับคดีเห็นว่าลูกหนี้ตามคำพิพากษานั้น มีทรัพย์สินเป็นบัญชีเงินฝากอยู่กับธนาคาร เจ้าพนักงานบังคับคดีจึงจะดำเนินการยึดหรืออายัดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาให้ โดยจะออกเป็นคำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาเพื่อนำมาชำระหนี้ตามคำพิพากษาให้กับกรมสรรพสามิตต่อไป

- สำนักงานเทศบาลขอตรวจสอบทรัพย์สินของบุคคลเพื่อนำไปประกอบการบังคับคดีตามคำพิพากษา เช่น หากพบว่าลูกหนี้ตามคำพิพากษามีบัญชีเงินฝาก มียอดเงินคงเหลือในบัญชีอยู่กับธนาคารก็จะดำเนินการบังคับคดี โดยให้เจ้าพนักงานบังคับคดีดำเนินการยึดหรืออายัด และมีคำสั่งถึงธนาคารให้นำส่งเงินในบัญชีเงินฝากที่พบ ซึ่งสำนักงานเทศบาลจะได้รับเงินเมื่อธนาคารนำส่งเงินตามอายัดแล้วแต่ในคำร้องขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลที่สำนักงานเทศบาลแจ้งมายังธนาคารนั้น เป็นการขอความร่วมมือธนาคารในการตรวจสอบการมีบัญชีเงินฝากของลูกหนี้ตามคำพิพากษา โดยอ้างถึงคำพิพากษาของศาลและหมายบังคับคดีซึ่งไม่สามารถอ้างอำนาจตามกฎหมายในการเรียกให้ธนาคารเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลได้อย่างเฉพาะเจาะจง ธนาคารจึงไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของลูกหนี้ตามคำพิพากษาให้กับสำนักงานเทศบาลได้

- กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมขอตรวจสอบทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษา ในฐานะเจ้าหนี้ตามคำพิพากษา ซึ่งไม่ได้มีอำนาจตามกฎหมายในการขอตรวจสอบข้อมูลส่วนบุคคลจากธนาคาร เป็นเพียงการขอความอนุเคราะห์เพื่อตรวจสอบข้อมูลส่วนบุคคลเท่านั้น ทั้งนี้ก็นำไปใช้ในการบังคับคดีต่อไป เพราะการจะแจ้งให้เจ้าพนักงานบังคับคดีมีคำสั่งถึงธนาคารให้ธนาคารอายัดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาที่มีอยู่กับธนาคารได้นั้น จะต้องระบุถึงประเภททรัพย์สินที่จะให้ธนาคารอายัด จึงมีความจำเป็นต้องทราบการมีบัญชีเงินฝากของลูกหนี้ตามคำพิพากษากับธนาคาร แม้ว่ากรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมจะอ้างถึงคำพิพากษาของศาลและคำสั่งศาลเพื่อขอข้อมูลส่วนบุคคลจากธนาคาร ก็ไม่สามารถขอได้เพราะไม่ใช่อำนาจตามกฎหมายที่เขียนให้สามารถเรียกข้อมูลส่วนบุคคลได้

- องค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ขอความร่วมมือธนาคารสืบหาหลักทรัพย์และทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษา โดยอ้างถึงหมายบังคับคดีของศาลมาในคำร้องขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล แต่ธนาคารไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลให้กับองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ เนื่องจากการขอข้อมูลในฐานะเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาไม่สามารถทำได้ เพราะไม่มีอำนาจตามกฎหมายในการขอข้อมูล และหมายบังคับคดีของศาลที่อ้างถึงนั้น ก็ใช้ในการยึด อายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินตามอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานบังคับคดี ไม่สามารถใช้ตรวจสอบข้อมูลกับธนาคารได้

- กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมขอตรวจสอบทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาในฐานะเจ้าหนี้ตามคำพิพากษา โดยในคำร้องขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลที่มีมายังธนาคารนั้น กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมได้อ้างถึงสำเนาหมายบังคับคดีของศาล ซึ่งไม่ได้มีอำนาจตามกฎหมายในการเรียกให้ธนาคารเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล สำหรับคำพิพากษาดังกล่าวก็มีผลเฉพาะคู่ความในคดี สามารถใช้บังคับให้ลูกหนี้ชำระหนี้ได้เท่านั้น แต่ไม่สามารถใช้อ้างกับธนาคารเพื่อขอให้ธนาคารเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของลูกหนี้ตามคำพิพากษาได้ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมจะต้องระบุอำนาจตามกฎหมายอย่างเฉพาะเจาะจงที่เขียนให้อำนาจในการเรียกข้อมูลส่วนบุคคลจากธนาคารได้

- สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมขอความอนุเคราะห์มายังธนาคาร เพื่อขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลของลูกหนี้ตามคำพิพากษา โดยในคำร้องขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลที่มีมายังธนาคารได้อ้างถึงสำเนาหมายบังคับคดีของศาลว่าสำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจะดำเนินการบังคับคดีกับลูกหนี้ตามคำพิพากษา จึงขอให้ธนาคารตรวจสอบว่าลูกหนี้ตามคำพิพากษามีบัญชีเงินฝากกับธนาคารหรือไม่ ซึ่งไม่ได้ระบุอำนาจตามกฎหมายอย่างเฉพาะเจาะจงในการเรียกข้อมูลส่วนบุคคล ธนาคารจึงไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลตามที่สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร้องขอได้

- กองทัพบกในฐานะเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาของศาล ไม่ได้ระบุนายละเอียดยมาตรา และกฎหมายที่ให้อำนาจในการขอข้อมูลส่วนบุคคลจากธนาคาร เนื่องจากเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาไม่ได้มีอำนาจตามกฎหมายแต่อย่างใดในการเรียกให้ธนาคารเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลได้ การขอข้อมูลดังกล่าวก็เพื่อนำไปเป็นหลักฐานในการบังคับคดีตามคำพิพากษาซึ่งเป็นการขอเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามอำนาจหน้าที่ แต่กองทัพบกก็ไม่สามารถระบุอำนาจตามกฎหมายที่เขียนให้อำนาจในการขอข้อมูลส่วนบุคคลของลูกหนี้ตามคำพิพากษาจากธนาคารได้อย่างเฉพาะเจาะจง ธนาคารจึงไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลตามที่กองทัพบกมีคำร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลมาได้

- การไฟฟ้าไม่สามารถอ้างคำพิพากษาของศาลได้เนื่องจากคำพิพากษานั้นมีผลเฉพาะแก่คู่ความในคดี คำพิพากษาสมากรได้ใช้บังคับให้จำเลยชำระหนี้ตามคำพิพากษาได้เท่านั้น ไม่สามารถใช้ในการขอข้อมูลส่วนบุคคลจากธนาคารได้ และการอ้างหมายบังคับคดีก็ไม่สามารถขอข้อมูลได้เช่นกัน เพราะหมายบังคับคดีนั้นใช้เพื่อให้เจ้าพนักงานบังคับคดีดำเนินการบังคับคดีให้ ซึ่งเจ้าพนักงานบังคับคดีจะดำเนินการยึดหรืออายัดทรัพย์สินของคู่ความฝ่ายที่แพ้คดีให้ก็ต่อเมื่อการไฟฟ้าสามารถแสดงให้เห็นได้ว่าลูกหนี้ตามคำพิพากษามีทรัพย์สินอะไรอยู่ที่ใดบ้าง สำหรับคำบังคับของศาลก็ใช้ในขั้นตอนการบังคับให้จำเลยชำระหนี้ จะใช้อ้างกับสถาบันการเงินเพื่อให้เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลไม่ได้

- สำนักงานตลาดขอตรวจสอบข้อมูลบัญชีเงินฝากในฐานะเจ้าหนี้ตามคำพิพากษา และจะนำไปใช้ในการบังคับคดี ซึ่งกฎหมายไม่ได้ให้อำนาจเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาในการขอตรวจสอบข้อมูลส่วนบุคคลจากธนาคาร อีกทั้งคำพิพากษาก็มีผลเฉพาะกับคู่ความในคดี ธนาคารเป็นเพียงบุคคลที่รับฝากเงินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาตามสัญญาฝากทรัพย์และครอบครองข้อมูลส่วนบุคคลของลูกหนี้เท่านั้น จะเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวได้ก็ต้องได้รับความยินยอมจากผู้เป็นเจ้าของข้อมูลก่อน ยกเว้นแต่เป็นการเปิดเผยให้กับหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจตามกฎหมาย สำนักงานตลาดก็ไม่สามารถระบุอำนาจตามกฎหมายในการขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลได้อย่างเฉพาะเจาะจง ธนาคารจึงไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลให้กับสำนักงานตลาดได้

- สำนักการจราจรและขนส่งอ้างถึงคำพิพากษาของศาลปกครองในการขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลของนิติบุคคลซึ่งเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษา แม้ว่าศาลปกครองจะมีคำพิพากษาให้นิติบุคคลชำระเงินพร้อมด้วยดอกเบี้ยให้แก่สำนักการจราจรและขนส่ง แต่คำพิพากษาดังกล่าวก็ไม่สามารถใช้ยื่นกับธนาคารเพื่อขอตรวจสอบการดำเนินธุรกรรมทางการเงินของนิติบุคคลได้ เนื่องจากคำพิพากษานั้นมีผลเฉพาะคู่ความในคดีและใช้เรียกให้ลูกหนี้ตามคำพิพากษาชำระหนี้เท่านั้น การจะขอข้อมูลส่วนบุคคลได้จะต้องมีกฎหมายให้อำนาจอย่างเฉพาะเจาะจง และเขียนให้สำนักการจราจรและขนส่งสามารถขอข้อมูลส่วนบุคคลจากธนาคารได้

- สำนักงานสหกรณ์จังหวัดใช้อำนาจขอข้อมูลส่วนบุคคลในฐานะเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาซึ่งสิทธิตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาคือการได้รับชำระหนี้จากลูกหนี้ตามคำพิพากษาและบังคับให้ลูกหนี้ตามคำพิพากษาชำระหนี้โดยการบังคับคดีกับลูกหนี้ตามคำพิพากษา แต่เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาไม่สามารถขอตรวจสอบข้อมูลส่วนบุคคลจากธนาคารได้ เนื่องจากไม่มีอำนาจตามกฎหมายในการเรียกให้ธนาคารเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลได้ เพราะการจะขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลที่อยู่ในครอบครองของธนาคารได้นั้น สำนักงานสหกรณ์จังหวัดจะต้องมีอำนาจตามกฎหมายอย่างเฉพาะเจาะจงคือ ต้องมีบทบัญญัติของกฎหมายที่เขียนให้สามารถขอข้อมูลส่วนบุคคลได้

- กระทรวงการต่างประเทศต้องการข้อมูลส่วนบุคคลจากสถาบันการเงินเพื่อนำไปประกอบการดำเนินการบังคับคดี ซึ่งเป็นการขอความร่วมมือธนาคารโดยทราบอยู่แล้วว่ากระทรวงการต่างประเทศในฐานะเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษานั้นไม่มีอำนาจตามกฎหมายในการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลที่อยู่ในครอบครองของธนาคาร เพราะในคำร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลนั้น กระทรวงการต่างประเทศไม่ได้รับบุรุษละเอียดยของมาตราหรือกฎหมายที่ให้อำนาจในการขอข้อมูลส่วนบุคคลธนาคาร ดังนั้น ธนาคารจึงไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลตามที่กระทรวงการต่างประเทศร้องขอมาได้

- การประปาเป็นโจทก์ฟ้องคดีและศาลได้มีคำพิพากษาให้ชนะคดี การประปาจึงเป็นเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษามีสิทธิในการเรียกให้ลูกหนี้ชำระหนี้ตามคำพิพากษา และดำเนินการบังคับคดีกับลูกหนี้ตามคำพิพากษา แต่การบังคับคดีกับการขอตรวจสอบข้อมูลส่วนบุคคลจากธนาคารเป็นคนละเรื่องกัน เพราะการจะขอให้ธนาคารตรวจสอบข้อมูลส่วนบุคคลของลูกหนี้ตามคำพิพากษาได้นั้น การประปาจะต้องมีกฎหมายให้อำนาจอย่างเฉพาะเจาะจง มีกฎหมายเขียนโดยชัดแจ้งให้สามารถขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลจากธนาคารได้ การที่การประปาอ้างถึงคำพิพากษาเพื่อขอให้ธนาคารเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของลูกหนี้ตามคำพิพากษาไม่สามารถกระทำได้ เพราะคำพิพากษาไม่ถือว่าเป็นกฎหมายที่ให้อำนาจอย่างเฉพาะเจาะจงในการขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล

- กองบัญชาการกองทัพไทยมีฐานะเป็นเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาซึ่งตามกฎหมายเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษามีสิทธิในการเรียกให้ลูกหนี้ชำระหนี้ตามคำพิพากษาชำระหนี้ตามคำพิพากษาโดยการบังคับคดีอำนาจตามกฎหมายในการบังคับคดี คือการยึด หรืออายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สิน ไม่ได้หมายรวมถึงการมีอำนาจขอตรวจสอบข้อมูลส่วนบุคคลกับธนาคารแต่อย่างใด เพราะการจะขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลของลูกหนี้ตามคำพิพากษาที่อยู่ในครอบครองของธนาคารได้นั้น กองบัญชาการกองทัพไทยจะต้องสามารถระบุมาตราและกฎหมายที่ให้อำนาจในการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลโดยเฉพาะเจาะจง คือ เขียนให้สามารถขอข้อมูลส่วนบุคคลจากธนาคารได้

-กระทรวงพาณิชย์ในฐานะเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาของศาลไม่มีอำนาจตามกฎหมายในการขอตรวจสอบข้อมูลส่วนบุคคลกับธนาคารเพราะคำพิพากษาของศาลนั้นมีผลเฉพาะคู่ความในคดีสามารถใช้ในการเรียกให้ลูกหนี้ตามคำพิพากษาชำระหนี้ หรือใช้ในการบังคับคดีกับลูกหนี้ตามคำพิพากษาได้เท่านั้น และสำหรับหนังสือกระทรวงการคลังที่ กค 0530.7/ว 107 ลงวันที่ 4 ตุลาคม 2544 ข้อ 2(4) ตามที่กระทรวงพาณิชย์อ้างถึงนั้น ก็เป็นเพียงแนวปฏิบัติในการดำเนินการสืบทรัพย์ที่ออกโดยกระทรวงการคลังว่ามีหลักเกณฑ์หรือขั้นตอนอย่างไรเพื่อให้ปฏิบัติเป็นไปในแนวทางเดียวกัน มิใช่อำนาจตามกฎหมายในการขอข้อมูลส่วนบุคคลอย่างเฉพาะเจาะจง

- กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข มีฐานะเป็นเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษา ซึ่งมีสิทธิตามกฎหมายในการเรียกให้ลูกหนี้ตามคำพิพากษาชำระหนี้และดำเนินการบังคับคดีกับลูกหนี้ตามคำพิพากษาซึ่งหมายถึงการยึด आयัด หรือขายทอดตลาดทรัพย์สิน แต่ไม่ได้หมายความรวมถึงการขอตรวจสอบข้อมูลส่วนบุคคลของลูกหนี้ตามคำพิพากษาที่อยู่ในครอบครองของธนาคาร เพราะการจะขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลได้นั้น จะต้องมียุติอำนาจตามกฎหมายโดยเฉพาะเจาะจง เขียนให้กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุขสามารถเรียกให้ธนาคารเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลได้ ธนาคารจึงจะสามารถเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของลูกหนี้ตามคำพิพากษาได้โดยชอบด้วยกฎหมาย

- สำนักกิจการคดี ศาลยุติธรรม ไม่สามารถขอตรวจสอบข้อมูลส่วนบุคคลจากธนาคารได้ เนื่องจากเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาไม่ได้มีอำนาจตามกฎหมายในการขอตรวจสอบข้อมูลส่วนบุคคลแม้จะอ้างคำพิพากษาว่าเพื่อให้เป็นไปตามคำพิพากษาหรือประกอบกรบังคับคดีกับลูกหนี้ตามคำพิพากษาก็ตาม สำนักกิจการคดี ศาลยุติธรรมก็ไม่สามารถขอข้อมูลส่วนบุคคลจากธนาคารได้ เพราะในการขอข้อมูลส่วนบุคคลนั้น จะต้องมียุติอำนาจตามกฎหมายอย่างเฉพาะเจาะจงและโดยชัดแจ้งเท่านั้น ธนาคารจึงจะสามารถเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของลูกหนี้ตามคำพิพากษาได้โดยชอบด้วยกฎหมาย

- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดขอความร่วมมือและขอความอนุเคราะห์ธนาคารในการตรวจสอบหลักทรัพย์และเงินในบัญชีเงินฝากของลูกหนี้ตามคำพิพากษา โดยอ้างถึงหมายบังคับคดีของศาล เพื่อนำหลักทรัพย์และเงินในบัญชีเงินฝากดังกล่าวมาบังคับชำระหนี้ตามคำพิพากษา หมายบังคับคดีของศาลที่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอ้างมาในคำร้องขอเข้าถึงข้อมูลนั้น ใช้ในการดำเนินการบังคับคดีกับลูกหนี้ตามคำพิพากษาโดยการยึด आयัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของลูกหนี้ ไม่สามารถใช้อ้างเพื่อขอให้ธนาคารเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลได้ เพราะไม่มีอำนาจตามกฎหมายในการขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล ที่จะต้องระบุไว้อย่างเฉพาะเจาะจงให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเรียกข้อมูลส่วนบุคคลจากธนาคารได้ ด้วยเหตุผลดังกล่าวธนาคารจึงไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลให้กับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดได้

- สำนักงานบริหารพื้นที่อนุรักษ์ ในฐานะเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาของศาลไม่มีอำนาจตามกฎหมายในการขอตรวจสอบข้อมูลส่วนบุคคลกับธนาคารเพราะคำพิพากษาศาลสามารถใช้เรียกให้ลูกหนี้ตามคำพิพากษาชำระหนี้และใช้ในการบังคับคดีกับลูกหนี้โดยการยึด หรืออายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินเท่านั้น สำหรับหนังสือกระทรวงการคลังที่ กค 0530.7/ว 107 ลงวันที่ 4 ตุลาคม 2544ตามที่สำนักงานบริหารพื้นที่อนุรักษ์อ้างถึงนั้นก็เป็นเพียงแนวปฏิบัติในการดำเนินการสืบทรัพย์ที่ออกโดยกระทรวงการคลังว่ามีหลักเกณฑ์หรือขั้นตอนอย่างไรเพื่อให้ปฏิบัติเป็นไปในแนวทางเดียวกัน มิใช่อำนาจตามกฎหมายในการขอข้อมูลส่วนบุคคลอย่างเฉพาะเจาะจง

-สำนักงานส่งกำลังบำรุง ในฐานะเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาของศาลมีสิทธิตามกฎหมายในการเรียกให้ลูกหนี้ตามคำพิพากษาชำระหนี้และดำเนินการบังคับคดีกับลูกหนี้ ไม่ได้มีอำนาจตามกฎหมายในการขอข้อมูลส่วนบุคคลกับธนาคาร สำหรับหนังสือกระทรวงการคลังที่ กค 0530.7/ว 107 ลงวันที่ 4 ตุลาคม 2544 ที่อ้างถึงนั้นเป็นเพียงแนวปฏิบัติในการดำเนินการสืบทรัพย์ที่ออกโดยกระทรวงการคลัง มิใช่อำนาจตามกฎหมายในการขอข้อมูลส่วนบุคคล

- สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด ในฐานะเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาของศาลไม่มีอำนาจตามกฎหมายในการขอตรวจสอบข้อมูลส่วนบุคคลกับธนาคาร สำหรับหนังสือกระทรวงการคลังที่ กค 0530.7/ว 107 ลงวันที่ 4 ตุลาคม 2544 ตามที่สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดอ้างถึงนั้น ก็เป็นเพียงแนวปฏิบัติในการดำเนินการสืบทรัพย์ที่ออกโดยกระทรวงการคลัง ว่ามีหลักเกณฑ์หรือขั้นตอนอย่างไรเพื่อให้ปฏิบัติเป็นไปในแนวทางเดียวกัน มิใช่อำนาจตามกฎหมายในการขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลอย่างเฉพาะเจาะจง

4.1.3.2 สรุปประเด็นกลุ่มปัญหาการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษา

กรณีหน่วยงานของรัฐขอข้อมูลโดยอ้างถึงคำพิพากษา

ในกรณีหน่วยงานของรัฐเป็นโจทก์ยื่นฟ้องจำเลยในคดีแพ่ง โดยให้พนักงานอัยการดำเนินคดีให้และศาลได้มีคำพิพากษาให้จำเลยชำระหนี้ค่าเสียหายแก่โจทก์ซึ่งจำเลยไม่ได้ปฏิบัติตามคำพิพากษาโดยไม่ชำระหนี้ตามคำพิพากษา หน่วยงานของรัฐในฐานะเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาจึงต้องดำเนินการบังคับคดีแพ่งกับจำเลย แต่ในการยื่นคำขอบังคับคดี โจทก์จะต้องทำการสืบหาหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษา และแจ้งให้เจ้าพนักงานบังคับคดี ดำเนินการยึดหรืออายัดทรัพย์สินและนำไปขายทอดตลาดนำเงินมาชดใช้ให้กับหน่วยงานของรัฐ

ในขั้นตอนการสืบหาหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาจากธนาคารนั้น หน่วยงานของรัฐต้องการทราบว่าลูกหนี้ตามคำพิพากษามีบัญชีเงินฝากและยอดเงินคงเหลือในบัญชีกับธนาคารหรือไม่ ซึ่งโดยหลักแล้วจะไม่สามารถขอตรวจสอบข้อมูลกับธนาคารได้ เพราะไม่ใช่หน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจตามกฎหมาย กล่าวคือ กฎหมายไม่ได้ระบุอำนาจโดยชัดแจ้งให้หน่วยงานของรัฐในฐานะเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษามีอำนาจในการขอตรวจสอบข้อมูลส่วนบุคคลของลูกหนี้ตามคำพิพากษาจากธนาคาร

ดังนั้น เมื่อไม่สามารถขอข้อมูลส่วนบุคคลจากธนาคารด้วยตนเองได้ หน่วยงานของรัฐในฐานะเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาจะต้องดำเนินการผ่านพนักงานอัยการ โดยยื่นคำร้องต่อสำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดี ให้พนักงานอัยการมีคำสั่งถึงธนาคารเพื่อขอตรวจสอบข้อมูลส่วนบุคคล

ตามพระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ.2553 นอกจากกำหนดให้ พนักงานอัยการมีอำนาจและหน้าที่ในการดำเนินคดีแพ่งแทนรัฐบาล ราชการส่วนกลาง หรือ ราชการส่วนภูมิภาค หน่วยงานของรัฐที่เป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญ และหน่วยงานของรัฐหรือนิติบุคคล ซึ่งมีใช้หน่วยงานของรัฐแต่ได้มีพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งขึ้นแล้ว⁸⁷ ตามมาตรา 23 (4) ยังกำหนดให้พนักงานอัยการมีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการเกี่ยวกับการบังคับคดีแพ่งหรือคดีปกครองแทนรัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐซึ่งพนักงานอัยการได้รับดำเนินคดีให้⁸⁸ จะเห็นได้ว่าเมื่อจะต้องมีการบังคับคดีแพ่งกับลูกหนี้ตามคำพิพากษา หน่วยงานของรัฐสามารถยื่นคำร้องต่อพนักงานอัยการให้ดำเนินบังคับคดีแพ่งแทนได้เลยโดยไม่ต้องดำเนินการบังคับคดีด้วยตนเอง ซึ่งตามมาตรา 16 พนักงานอัยการมีอำนาจหน้าที่ในการแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการบังคับคดีให้กับหน่วยงานของรัฐ⁸⁹ จึงมีอำนาจตรวจสอบว่าลูกหนี้ตามคำพิพากษามีบัญชีเงินฝากอยู่กับธนาคารหรือไม่ และกรณีดังกล่าวตามมาตรา 18 ได้กำหนดให้คำสั่งของพนักงานอัยการตามมาตรา 16 เป็นคำสั่งบังคับของพนักงานอัยการตามประมวลกฎหมายอาญาด้วย⁹⁰ ซึ่งหากธนาคารขัดขึ้นคำสั่งบังคับตามกฎหมายของพนักงานอัยการ จะเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ⁹¹

ปัจจุบันการบังคับคดีแพ่งตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลที่หน่วยงานของรัฐ ไม่ว่าจะเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญ ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น หรือรัฐวิสาหกิจเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษา กฎหมายบัญญัติให้พนักงานอัยการในฐานะทนายความแผ่นดินและสำนักงานอัยการสูงสุด มีอำนาจและหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับการบังคับคดีแพ่งแทนรัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐซึ่งพนักงานอัยการได้รับดำเนินคดีให้ ทั้งนี้ เป็นไปตามพระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ.2553 มาตรา 23 (4) กล่าวคือ เมื่อศาลมีคำพิพากษาให้หน่วยงานของรัฐดังกล่าวเป็นฝ่ายชนะคดีหรือมีฐานะเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาแล้ว ศาลจะออกคำสั่งบังคับให้ลูกหนี้ตามคำพิพากษาปฏิบัติตามคำพิพากษา หากไม่ปฏิบัติตามภายในเวลาที่ศาลกำหนด พนักงานอัยการซึ่งว่าต่างหรือแก้ต่างคดีให้แก่หน่วยงานของรัฐ จะขอให้ศาลออกหมายบังคับคดีตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดีเพื่อยึดทรัพย์สินหรืออายัดสิทธิเรียกร้องในทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาเพื่อนำออกขายทอดตลาดแล้วนำเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดนั้นชำระหนี้

⁸⁷ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองเชียงทูน, “คู่มือการส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินคดีแพ่ง” [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 11 มีนาคม 2563. แหล่งที่มา : http://nongchiantun.go.th/public/list_upload/backend/list_683/files_default_1466_1.pdf

⁸⁸ พระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ.2553 มาตรา 23 (4)

⁸⁹ พระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ.2553 มาตรา 16

⁹⁰ พระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ.2553 มาตรา 18

⁹¹ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 169

ให้แก่เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาต่อไป เมื่อศาลออกหมายบังคับคดีแล้ว พนักงานอัยการในฐานะทนายความของเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาจะแจ้งให้หน่วยงานตัวความทราบถึงการที่ศาลได้ออกหมายตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดีแล้ว และสำนักงานคดีก็จะส่งสำเนาหมายบังคับคดีพร้อมเอกสารต่างๆ ที่จำเป็นแก่การบังคับคดีไปยังสำนักงานการบังคับคดี สำนักงานอัยการสูงสุด เพื่อดำเนินการบังคับคดีตามระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับการบังคับคดี พ.ศ.2555 ข้อ 10 ต่อไป ทั้งนี้ต้องร้องขอให้มีการบังคับคดีภายใน 10 ปีนับแต่วันที่คำพิพากษาหรือคำสั่ง แต่ถ้าเป็นกรณีที่คำพิพากษากำหนดให้ชำระหนี้เป็นงวดเป็นรายเดือน หรือเป็นรายปี หรือกำหนดชำระหนี้เป็นอย่างใดในอนาคต ให้นับระยะเวลา 10 ปี ตั้งแต่วันที่หนี้ตามคำพิพากษาหรือคำสั่งอาจบังคับคดีได้ ทั้งนี้ เป็นไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 264 (แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ 30) พ.ศ.2560)⁹²

ในบางกรณีหน่วยงานตัวความก็อาจขอให้สำนักงานการบังคับคดี สำนักงานอัยการสูงสุด ดำเนินการเกี่ยวกับการบังคับคดีได้ด้วย โดยหน่วยงานตัวความต้องส่งสำเนาหมายบังคับคดีและเอกสารที่เกี่ยวข้องไปยังสำนักงานการบังคับคดี สำนักงานอัยการสูงสุด เพื่อขอให้ดำเนินการบังคับคดี เมื่อสำนักงานการบังคับคดี สำนักงานอัยการสูงสุด มีคำสั่งรับดำเนินการบังคับคดีแล้ว จะแจ้งหน่วยงานตัวความเพื่อยืนยันที่จะให้มีการบังคับคดี และให้ดำเนินการตรวจสอบสถานะและทรัพย์สินของลูกหนี้ เช่น สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาทะเบียนบ้าน หนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคลของลูกหนี้ สถานภาพของลูกหนี้และครอบครัวและอื่นๆ ที่จำเป็นส่งให้สำนักงานการบังคับคดี สำนักงานอัยการสูงสุด จากนั้นสำนักงานการบังคับคดี สำนักงานอัยการสูงสุด จะดำเนินการตรวจสอบสถานะและทรัพย์สินของลูกหนี้ ตรวจสอบข้อเท็จจริงเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการบังคับคดี หากพบว่าไม่มีทรัพย์สินที่สามารถบังคับคดีนำเงินมาชำระหนี้ได้ จะแจ้งผลการตรวจสอบทรัพย์สินไปยังหน่วยงานตัวความเพื่อให้ดำเนินการยื่นคำขอต่อเจ้าพนักงานบังคับคดี กรมบังคับคดีตามขั้นตอนในการบังคับคดีต่อไป ซึ่งในการบังคับคดีแพ่ง พนักงานอัยการ หรือเจ้าหน้าที่บังคับคดีของสำนักงานการบังคับคดีจะให้ความช่วยเหลือ ปกป้อง หรือแนะนำแก่ตัวความ เพื่อให้การบังคับคดีเป็นไปโดยรวดเร็ว มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดในการได้รับเงินมาชำระหนี้ตามคำพิพากษา ทั้งนี้ ในการบังคับคดีหากต้องมีการดำเนินคดีแพ่งในชั้นศาลอันเกี่ยวกับการบังคับคดีแพ่งนั้น สำนักงานการบังคับคดี สำนักงานอัยการสูงสุด จะเป็นผู้ดำเนินคดีให้ด้วย⁹³

โดยในทางปฏิบัติพนักงานอัยการจะมีหนังสือราชการ หรือมีคำสั่งของพนักงานอัยการ (การบังคับคดีแพ่ง) มายังธนาคาร โดยระบุอำนาจตามพระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ.2553 มาตรา 16 และมาตรา 18 ประกอบมาตรา 14 (11) และมาตรา 23 (4) เพื่อให้ธนาคารตรวจสอบการถือครองบัญชีเงินฝากของลูกหนี้ตามคำพิพากษาเพื่อประกอบการดำเนินการบังคับคดีต่อไป

⁹² สำนักงานการบังคับคดี, “กระบวนการบังคับคดี” [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 12 มีนาคม 2563.

แหล่งที่มา : <http://www.led.ago.go.th/index.php/2013-09-18-08-52-29>

⁹³ เรื่องเดียวกัน

กรณีหน่วยงานของรัฐขอข้อมูลโดยอ้างถึงหนังสือกระทรวงการคลัง

ในการสืบหาทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษานั้น หน่วยงานของรัฐในฐานะเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาบางหน่วยงานจะอ้างถึงหนังสือกระทรวงการคลังในการใช้อำนาจขอตรวจสอบทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษากับธนาคาร คือหนังสือกระทรวงการคลังที่ กค 0530.7/ว.107 ลงวันที่ 4 ตุลาคม 2544 เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการบังคับคดี และสืบหาหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษา มีสาระสำคัญคือ “เพื่อให้การสืบหาหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินของลูกหนี้ของส่วนราชการต่างๆ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อราชการ กระทรวงการคลังจึงกำหนดแนวทางเกี่ยวกับการบังคับคดีและสืบหาหลักทรัพย์ของลูกหนี้ตามคำพิพากษาเพื่อให้ส่วนราชการถือปฏิบัติ ดังนี้

1. ให้ส่วนราชการแต่งตั้งคณะกรรมการหรือเจ้าหน้าที่ เพื่อทำหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการบังคับคดีและสืบหาหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินของลูกหนี้ทันทีที่มีหมายบังคับคดีแล้ว

2. ให้คณะกรรมการหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายดำเนินการบังคับคดีและสืบหาหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินของลูกหนี้ตามแนวทางดังต่อไปนี้

(1) ประสานงานกับกรมที่ดินเพื่อตรวจสอบหลักทรัพย์ประเภทอสังหาริมทรัพย์ที่ปรากฏรายชื่อลูกหนี้ ครอบครองของลูกหนี้ ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องกับลูกหนี้เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ซึ่งอาจนำยึดมาบังคับคดีได้ โดยให้ตรวจสอบตามภูมิลำเนาเดิมที่เคยอาศัยอยู่ สถานที่ที่เคยย้ายไปดำรงตำแหน่งและภูมิลำเนาปัจจุบันด้วย

(2) ตรวจสอบทรัพย์สินประเภทสังหาริมทรัพย์ของลูกหนี้ เช่น รถยนต์ รถจักรยานยนต์ เรือ หุ่นส่วนในบริษัท หรือหลักประกันการขอใช้ไฟฟ้า น้ำประปา โทรศัพท์ โดยประสานงานกับส่วนราชการหรือหน่วยงานที่จัดทำทะเบียนควบคุมสังหาริมทรัพย์ดังกล่าว

(3) สืบหาทรัพย์สินอื่นของลูกหนี้ในสำนักงาน บ้านพักของลูกหนี้หรือจากครอบครัวหรือผู้ที่เกี่ยวข้องอันอาจมีทรัพย์สินของลูกหนี้ไว้ในครอบครอง

(4) ขอความร่วมมือจากธนาคารหรือสถาบันการเงินเพื่อตรวจสอบหลักทรัพย์หรือบัญชีเงินฝากในธนาคารและสถาบันการเงินนั้นๆ

(5) ดำเนินการอื่นใดในการบังคับคดีและสืบหาหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินของลูกหนี้ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อทางราชการ

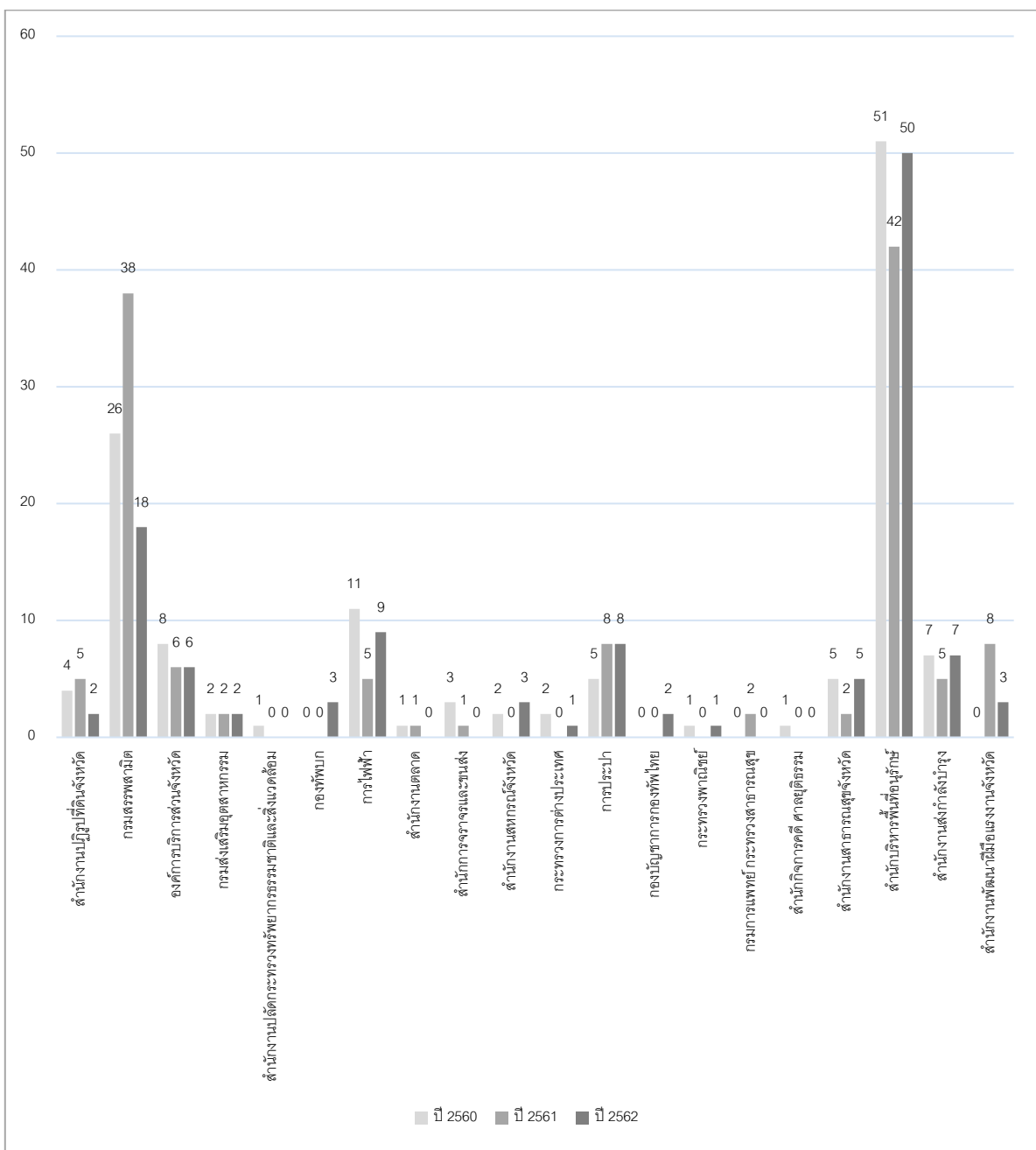
3. ให้ส่วนราชการรายงานผลการดำเนินการบังคับคดีและสืบหาหลักทรัพย์ให้กรมบัญชีกลางทราบทุกกระยะ 3 เดือน

4. การขออนุมัติจำหน่ายหนี้ที่ไม่สามารถสืบหาหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินของลูกหนี้ได้ ส่วนราชการต้องส่งหลักฐานการดำเนินการข้างต้นให้กระทรวงการคลังเพื่อประกอบการพิจารณาขออนุมัติและในกรณีที่ไม่มีพบหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินของลูกหนี้ต้องแจ้งเหตุผลด้วย”

โดยจะเห็นได้ว่าหนังสือกระทรวงการคลังดังกล่าวนี้ ตามข้อ 2. (4) ได้กำหนดให้หน่วยงานของรัฐขอความร่วมมือจากธนาคารหรือสถาบันการเงินเพื่อตรวจสอบหลักทรัพย์หรือบัญชีเงินฝากใน

ธนาคารและสถาบันการเงินอื่นๆ ซึ่งข้อกำหนดดังกล่าวเป็นเพียงหนังสือที่ออกเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติในการบังคับคดีและสืบหาหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาให้กับส่วนงานราชการทั่วไป ไม่ใช่กฎหมายที่ให้อำนาจในการเรียกให้ธนาคารเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล ดังนั้น ธนาคารจึงไม่อาจเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของลูกหนี้ตามคำพิพากษาตามที่หน่วยงานของรัฐร้องขอมาได้และการที่หน่วยงานของรัฐจะสามารถขอข้อมูลได้นั้น ก็จะต้องดำเนินการผ่านพนักงานอัยการ โดยยื่นคำร้องต่อสำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดี ให้พนักงานอัยการมีคำสั่งถึงธนาคารเพื่อขอตรวจสอบข้อมูลส่วนบุคคล ตามที่ได้อธิบายในกรณีหน่วยงานของรัฐขอข้อมูลโดยอ้างถึงคำพิพากษา

ภาพที่ 5 กราฟสรุปจำนวนเรื่องราวหน่วยงานของกลุ่มปัญหาการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษา

บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 บทสรุป

จากสมมติฐานของเอกัตศึกษาที่ได้มีการกำหนดไว้ว่า การเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลที่อยู่ในครอบครองของธุรกิจสถาบันการเงินให้กับหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจตามกฎหมายยังไม่มีมาตรฐานในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ส่งผลให้เจ้าของข้อมูลไม่ได้รับความเป็นธรรมโดยจะแสดงให้เห็นว่ามีการขอข้อมูลมากเกินไปจนเกินความจำเป็น และในคำขอของหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจตามกฎหมาย มีความไม่ถูกต้องชัดเจนในการใช้อำนาจนั้นย่อมมีความสอดคล้องและถูกต้องตามสมมติฐานที่ผู้เขียนได้มีการกำหนดไว้ เนื่องจากเมื่อได้ดำเนินการศึกษาถึงปัญหาดังกล่าวแล้วตั้งแต่บทที่ 1 ถึงบทที่ 4 ทำให้ทราบและเข้าใจได้ว่า ประเทศไทยสมควรที่จะต้องมีการกำหนดมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับปัญหาดังกล่าวไว้เป็นการเฉพาะ โดยสรุปถึงภาพรวมที่เกี่ยวกับสาระสำคัญได้ ดังนี้

เมื่อพิจารณาถึงปัญหาการใช้อำนาจของหน่วยงานของรัฐในการขอข้อมูลส่วนบุคคลจากสถาบันการเงิน สามารถแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มหลักๆได้แก่ กลุ่มปัญหาการใช้อำนาจตามมาตรการบังคับทางปกครอง กลุ่มปัญหาการใช้อำนาจอย่างไม่เฉพาะเจาะจง และกลุ่มปัญหาการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษา ซึ่งใน 3 กลุ่มปัญหานี้ มีการขอข้อมูลมาจำนวนมากและมีความไม่ถูกต้องชัดเจนการใช้อำนาจ เช่น ไม่ระบุอำนาจตามกฎหมายว่าเป็นการใช้อำนาจโดยเฉพาะเจาะจงตามกฎหมายใด หรือกรณีเป็นการขอผิดช่องทางที่กฎหมายไม่ได้กำหนดให้สามารถทำได้ ปัญหาต่างๆเหล่านี้หากสถาบันการเงินไม่มีกระบวนการหรือขั้นตอนในการตรวจสอบคำร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลของหน่วยงานของรัฐ ก็อาจทำให้ข้อมูลส่วนบุคคลที่อยู่ในครอบครองของสถาบันการเงินถูกเปิดเผยออกไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ส่งผลให้เกิดการละเมิดต่อสิทธิของเจ้าของข้อมูล

อย่างไรก็ตามเมื่อได้ดำเนินการศึกษาถึงมาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับปัญหาดังกล่าวที่ใช้บังคับอยู่ในประเทศไทย อันประกอบไปด้วย พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารราชการ พ.ศ.2540 พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ.2562 พระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ.2551 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ก็ไม่ได้มีการกำหนดบทบัญญัติใดที่เกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในกรณีดังกล่าวไว้อย่างเป็นทางการเฉพาะ สำหรับมาตรการทางกฎหมายของต่างประเทศ ก็เป็นเพียงแนวปฏิบัติให้สถาบันการเงินปฏิบัติเท่านั้น ซึ่งไม่ได้มีสภาพบังคับให้ต้องปฏิบัติตาม สถาบันการเงินสามารถเลือกปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติก็ได้

ดังนั้น เพื่อให้สามารถกำหนดมาตรการทางกฎหมายได้อย่างเป็นระบบ มีรูปธรรม และเกิดความชัดเจนมากยิ่งขึ้น หน่วยงานของรัฐจะต้องระบุอำนาจตามกฎหมายให้ชัดเจนจึงจะสามารถร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลจากสถาบันการเงินได้ ประกอบกับสถาบันการเงินจะต้องมีมาตรฐานในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล เช่น กำหนดให้มีหน่วยงานภายในองค์กรขึ้นโดยเฉพาะทำหน้าที่ตรวจสอบคำร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลจากหน่วยงานของรัฐว่าเป็นการใช้อำนาจอย่างเฉพาะเจาะจง และถูกต้องตามอำนาจหน้าที่

5.2 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาการใช้อำนาจตามกฎหมายของรัฐในการร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลจากสถาบันการเงินในบทที่ 3 พร้อมกับวิเคราะห์ปัญหาการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของธุรกิจสถาบันการเงินให้กับหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจตามกฎหมายในบทที่ 4 สามารถพิจารณาข้อเสนอแนะได้ดังนี้

5.2.1 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้อำนาจตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ

เมื่อกฎหมายกำหนดให้หน่วยงานของรัฐมีอำนาจในการร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลจากสถาบันการเงินเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่แล้ว หน่วยงานของรัฐก็ควรจะต้องใช้อำนาจอย่างถูกต้องและชัดเจนว่าในการขอข้อมูลในแต่ละครั้ง เป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายได้อย่างเฉพาะเจาะจง โดยจากการศึกษาพบว่าในกรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่สามารถระบุอำนาจตามกฎหมายได้อย่างเฉพาะเจาะจงนั้น อาจเป็นเพราะว่าขั้นตอนในการขอจริงๆแล้วยังไม่ถึง แต่เป็นการขอมาล่วงหน้าก่อน

5.2.2 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติของสถาบันการเงิน

เมื่อสถาบันการเงินได้รับคำร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลจากหน่วยงานของรัฐ สถาบันการเงินควรมีหน่วยงานที่ทำหน้าที่ตรวจสอบและกลั่นกรองคำร้องขอดังกล่าว ว่าหน่วยงานของรัฐใช้อำนาจอย่างถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ หากไม่ถูกต้องก็ควรปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูล ทั้งนี้ ก็เพื่อเป็นการรับผิดชอบต่อเจ้าของข้อมูลเองและป้องกันไม่ให้เกิดการละเมิดต่อเจ้าของข้อมูล

5.2.3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการกำกับดูแลสถาบันการเงิน

ธนาคารแห่งประเทศไทยทำหน้าที่กำกับดูแลและตรวจสอบสถาบันการเงิน ในเรื่องของการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลให้กับหน่วยงานของรัฐ ธนาคารแห่งประเทศไทยควรมีมาตรการเพื่อดูแลเป็นการเฉพาะเนื่องจากสถาบันการเงินมีข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้าอยู่ในครอบครองเป็นจำนวนมากเพื่อให้ประชาชนมีความเชื่อใจในระบบสถาบันการเงินว่าข้อมูลจะมีการเก็บดูแลรักษาไว้เป็นความลับ และหากถูกเปิดเผยก็เป็นการเปิดเผยอย่างถูกต้องตามกฎหมาย

บรรณานุกรม

ปิยะบุตร บุญอร่ามเรือง, พีรพัฒน์ โชคสุวัฒน์สกุล, ปิติ เอี่ยมจารุญญา, ชวิน อุ่นภัทร และฐิติรัตน์ ทิพย์สัมฤทธิ์กุล.

Thailand Data Protection Guidelines 2.0 : แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

(กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2562)

จตุรรัตน์ แก้วกัญญา. การเริ่มดำเนินการทางวินัยหรือการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน, หน้า 4.

จารุณี กิจตระกูล. แม้คณะกรรมการสอบสวนวินัยและความรับผิดชอบทางละเมิดเป็นบุคคลเดียวกันก็ต้องให้โอกาส, หน้า 3.

การบังคับคดีทางปกครอง. วารสารกรมบังคับคดี ปีที่ 20 ฉบับที่ 103 (กรกฎาคม - สิงหาคม 2559) : 5.

ซัชชัย ยุระพันธ์. การตรวจสอบการปรับบทความผิดในชั้นเจ้าพนักงาน, หน้า 324.

วรเจตน์ ภาคีรัตน์, กฎหมายวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง, พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : สถาบันพระปกเกล้า, 2554.

การมอบอำนาจกรณีการใช้มาตรการบังคับทางปกครอง. วารสารตำรวจ ปีที่ 47, ฉบับที่ 428 (กรกฎาคม - กันยายน 2554): 51.

ชาญชัย แสวงศักดิ์, คำอธิบายกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง, พิมพ์ครั้งที่ 10 กรุงเทพฯ : วิญญูชน, 2558.

สำนักกิจการคดี สำนักงานศาลยุติธรรม, คู่มือการบังคับคดีผู้ประกันในคดีอาญา, พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพฯ : ชวนพิมพ์ 50, 2560.

พัชราภรณ์ กองอุบล. รายงานการศึกษาเรื่องปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.2547 กรณีการสอบสวนร่วมหรือปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับอัยการ, หน้า 6.

กองบังคับการปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี. อำนาจหน้าที่ [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <https://tcsd.go.th/เกี่ยวกับหน่วยงาน/> [เข้าถึงเมื่อ 3 มีนาคม 2563]

สำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร. การเสียภาษีโรงเรือนและที่ดิน [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <http://www.bangkok.go.th/latphrao/page/sub/17142/> [เข้าถึงเมื่อ 4 มีนาคม 2563]

ศาลจังหวัดศรีสะเกษ. การบังคับคดีผู้ประกันในคดีอาญา [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <https://sskc.coj.go.th/th/content/page/index/id/141175> [เข้าถึงเมื่อ 4 มีนาคม 2563]

กองคดีอาญา สำนักงานกฎหมายและคดี สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. คู่มือพนักงานสอบสวน [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <http://criminalaffairs.police.go.th/documents> [เข้าถึงเมื่อ 6 มีนาคม 2563]

HR NOTE. พ.ร.บ. คุ้มครองแรงงานฉบับใหม่ เพิ่มสิทธิประโยชน์อะไรให้แก่ลูกจ้างบ้าง [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <https://th.hrnote.asia/personnel-management/190515-newlaborprotection/> [เข้าถึงเมื่อ 8 มีนาคม 2563]

กรมสอบสวนคดีพิเศษ. ภารกิจและหน้าที่ความรับผิดชอบตามกฎหมายกระทรวงแบ่งส่วนราชการ กรมสอบสวนคดีพิเศษ กระทรวงยุติธรรม [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <https://www.dsi.go.th/th/Detail/Mission-and-Duty> [เข้าถึงเมื่อ 9 มีนาคม 2563]

กรมสอบสวนคดีพิเศษ. อำนาจหน้าที่ของหน่วยงานในสังกัดกรมสอบสวนคดีพิเศษ กระทรวงยุติธรรม [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <https://dsi.go.th/Files/Images/%E0%B8%AD%E0%B8%B3%E0%B8%.pdf> [เข้าถึงเมื่อ 10 มีนาคม 2563]

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองเชียงทูน. คู่มือการส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินคดีแพ่ง [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : http://nongchiangtun.go.th/public/list_upload/backend/list_683/ [เข้าถึงเมื่อ 11 มีนาคม 2563]

สำนักงานการบังคับคดี. กระบวนการบังคับคดี [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <http://www.led.ago.go.th/index.php/2013-09-18-08-52-29> [เข้าถึงเมื่อ 12 มีนาคม 2563]

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นายกิตติพงศ์ หารีเทศ
วัน เดือน ปี เกิด	5 มีนาคม พ.ศ.2536
สถานที่เกิด	จังหวัดกรุงเทพมหานคร
วุฒิการศึกษา	สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาจากโรงเรียนนิพัทธ์วิทยา จังหวัดกรุงเทพมหานคร และชั้นมัธยมศึกษาจากโรงเรียนวัดประดู่ ในทรวงธรรม จังหวัดกรุงเทพมหานคร และสำเร็จการศึกษาในระดับ ปริญญาตรี นิติศาสตรบัณฑิต เกียรตินิยมอันดับสอง จากคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ในปีการศึกษา 2557
ที่อยู่ปัจจุบัน	5/79 ซอยหมู่บ้านพงษ์ศิริชัย 2 แขวงหนองค้างพลู เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร 10160